

Mycket talar för riksstämman

**»Livsstil, hälsa och miljö« temat för årets symposier
och vetenskapliga program
28–30 november**

Det finns mycket man kan säga om riksstämman. För att ta några exempel: i år blir det 87 symposier, 50 sektionssymposier, 37 gästföreläsningar och 24 företagssymposier. För att inte tala om det som dessutom händer inom sektionernas program med postrar, föredrag och möten, i Konst & Läkekonst, på Stora scenen och Cafésenen, hos utställarna och vid alla personliga möten!

Övergripande samtal

Två tankar har särskilt väglett riksstämmoderationen i år. För det första, en specialisering som blir inåtvänd skapar en risk för minskat inflytande och, för det andra, behovet av samordning ökar exponentiellt med graden av specialisering. Riksstämman måste erbjuda något mer än sektionernas vår- och höstmöten, och vi vet att detta »något mer« är just de gemensamma och specialitetsövergripande samtalen, samtal om hur vi tillsammans skapar en god vård för olika sjukdomar.

Ny indelning underlättar IPULS-granskning

Den indelning av symposierna i Sjukdomsområden och Allmänna områden som vi därför gjort i år har också underlättat den IPULS-granskning som efterfrågats i flera år. På försök har vi inför årets

stämma fått en granskning av områdena hjärt-, kärl- och lungsjukdomar och cancersjukdomar. Vi hoppas att detta ska göra det lättare för ST-läkare, studierektorer och verksamhetschefer att motivera medarbetarnas deltagande på stämman.

Fler sektioner arbetar gemensamt

Vi hoppas inför kommande års stämmor att kunna arbeta vidare med att utveckla formen i syfte att förtydliga innehållet. Vi ser att vårdens kunskapsstyrning (alltså som en styrningsform parallell med ekonomistyrning) kommer att formuleras snarare kring det processuella sjukdomsperspektivet än kring det strukturella specialistperspektivet. Inom delegationen vill vi öka möjligheten för fler sektioner att tillsammans forma gemensamma programpunkter just för att stödja det multidisciplinära samtalet.

Riksstämman hjälper till att bära fram en bra bild av det engagemang och ansvar för kunskapsbildning och kunskapsstyrning för individ och samhälle som är grundläggande för den svenska läkarkåren.

Nils Conradi
riksstämmans
generalsekreterare

Symposier

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

08.30–10.00 1. Förbättringskunskap och professionalism – viktiga men förbisedda inslag i läkarutbildningen.

Moderator: Bo-Eric Malmvall.

Deltagare: Mikael Bergström, Hans Asbjörn Holm, Karin Thörne, Heidi Stensmyren.

Arrangerat av sektionen för medicinsk undervisning.

SAL C 6

08.30–10.00 2. Att sova eller inte sova på äldre dar – nya rön om sömnmedel kontra ickefarmakologisk behandling.

Moderator: Åke Schwan.

Deltagare: Sven-Olof Lindahl, Ylva Böttiger, Marie Söderström, psykolog.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet gemensamt med sektionen för läkemedelslära. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, beroendemedicin, geriatrik och gerontologi.

SAL C 4

08.30–10.00 3. Vem vinner på vinstdrivande vård?

Moderator: Josef Milerad.

Deltagare: Anders Anell, Gunnar Németh, Harriet Wallberg-Henriksson.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL C 2

08.30–10.00 4. Heteronormativitet i sjukvården.

Moderator: Sven Grützmeier.

Deltagare: Anna Westerståhl, Eva Tiby, docent, Carin Holmberg, Ph D, Caroline Werner.

Arrangerat av Föreningen homosexuella läkare gemensamt med sektionen för socialmedicin. Av intresse för sektionerna för anestesi och intensivvård, dermatologi och venerologi, intermedicin.

SAL K1/K2

10.15–12.15 Allmänna mötet: Stilpoäng eller genvägar – om betydelse av livsstil och arv för hälsa eller sjukdom.

Moderator: Ulf Sundequist.

Miljöteknik – hur arvet förvaltas av omgivningen. Ulf Kristofferson.

Kan vi ge hälsobevärande råd om livsstil – vad säger etiken? Mats G. Hansson.

Mulliga mammors mödravård. Karin Wahlberg.

SAL C 3

12.30–14.00 5. Djup sedering vid procedurer. Gränser och möjligheter

Moderator: Eva Bålfors.

Endoscopiska procedurer, var står vi i dag? (SvGE). Per-Ola Park.

Alternativa metoder för procedurrelaterad sedering. Stefan Lundberg.

Riskmedvetenhet och säkerhetstänkande, attityder och "human factors". Roland Akselsson.

Rekommendationer för procedurrelaterad propofolsedering (SFAI). Sigrdrid Kalman.

Europeiska Guidelines (UEMS). Christer Carlsson.

Arrangerat av sektionen för anestesi och intensivvård gemensamt med sektionerna för gastroenterologi och kirurgi. Av intresse för sektionerna för obstetrik och gynekologi, ortopedi, medicinsk radiologi, urologi.

SAL A 1

12.30–14.00 6. Mediakultur och barnets hjärna – en fråga om hälsa eller nymoralism?

Moderator: Frank Lindblad.

Deltagare: Per Hamid Ghatan, Hugo Lagercrantz, Stefan Sparring, Åsa Spännargård, leg psykolog, Frank Lindblad.

Arrangerat av sektionen för barn- och ungdomspsykiatri gemensamt med sektionen för pediatrik. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, neurologi, psykiatri.

SAL A 8

12.30–14.00 7. Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle.

Moderator: Anders Lindberg.

Deltagare: Leif Dotevall, Peter Ulleryd, Sofia Boqvist, Lars I Holmberg.

Arrangerat av sektionen för infektionssjukdomar gemensamt med sektionerna för pediatrik och tropikmedicin. Av intresse för sektionen för allmänmedicin.

SAL C 7

12.30–14.00 8. Nyttan av att berika kosten med folsyra för att minska risken för neuralrörsdefekter.

Moderator: Göran Annerén.

Deltagare: Claes Sundelin, Hugo Lagercrantz, Claes Cnattingius, Åke Bruce, Bethany van Guelpen, fil mag.

Arrangerat av sektionen för medicinsk genetik gemensamt med sektionerna för obstetrik och gynekologi samt pediatrik. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, klinisk nutrition.

SAL C 6

12.30–14.00 9. Varför lever lågutbildade kortare – livsstil eller miljö?

Moderator: Margareta Kristenson.

Klass och livsstil. En historisk och vetenskapsteoretisk exposé. Urban Janlert.

Levnadsvanornas sociala demografi idag, data ur MONICA studien. Birgitta Stegmayr.

Livsstil och stress: ägg eller höna? Margareta Kristenson.

"Health promotion" vs. "Health protection" som evidensbaserad strategi. Peter Nilsson.

Gemensam diskussion: Hur kan vi minska socioekonomiska skillnader i hälsa – vad har vi lärt?

Arrangerat av sektionen för socialmedicin gemensamt med sektionen för intermedicin och svensk epidemiologisk förening. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, beroendemedicin, cardiologi, endokrinologi.

SAL C 4

12.30–14.00 10. Lönediskriminering, myt och verklighet. KLF analyserar och debatterar.

Moderator: Agnes Wold.

Deltagare: Anna Thoursie, fil dr, Marie Wedin, Lena Åberg, repr för Sveriges Kommuner och landsting.

Arrangerat av Sveriges kvinnliga läkares förening.

SAL C 2

12.30–14.00 11. Hur fungerar de nya riktlinjerna för sjukskrivning?

Moderator: Eva Nilsson Bågenholm.

Deltagare: Jan Larsson, Anna Östbom, Jan Weibring, Pelle Söderström.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL A 1

14.30–16.00 12. Psykisk ohälsa hos unga i Sverige – stressfaktorer, prevention och behandling.

Moderator: Bruno Häggelöf.

Deltagare: Sven Bremberg, Lars Gelander, Ulla Danielsson, Björn Wrangsjö.

Arrangerat av sektionen för barn- och ungdomspsykiatri gemensamt med sektionen för allmänmedicin och svenska skolläkarföreningen. Av intresse för sektionerna för pediatrik och psykiatri.

SAL A 2

14.30–16.00 13. Stresshantering för att förhindra hjärtinfarkt – gör det någon nytta?

Moderator: Bo Hedbäck.

Stress som riskfaktor för hjärtinfarkt. Peter Währborg.

Beteende inriktad prevention. Gunilla Burell.

★

IPULS har granskat och godkänt detta symposium.
Fullständig utbildningsbeskrivning finns på www.ipuls.se
Hjärta-, kärl- och lungsjukdomar · IPULS-nr 2007-0225
Onkologi · IPULS-nr 2007-0278

Symposier forts... onsdag

Dubbla erfarenheter – som både patient och psykiater. Clarence Crafoord.

Arrangerat av sektionen för cardiologi. Av intresse för sektionerna för internmedicin och medicinsk psykologi.

SAL A 3

14.30–16.00 14. Lipidrubbingar och diabetes hos HIV-infekterade: betydelse och optimerad behandling

Moderator: Magnus Gisslén.

Metabola komplikationer vid antiretroviral terapi (översikt). Leo Flamholz.

Hyperlipidemi. Mats Eriksson.

Glukosmetabolism. Björn Eliasson.

Interaktioner mellan antiretrovirala läkemedel och läkemedel inom hjärta-kärl-området. Filip Josephsson.

Sammanfattning och Diskussion.

Arrangerat av sektionen för diabetologi gemensamt med sektionen för infektionssjukdomar. Av intresse för sektionerna för cardiologi, dermatologi och venerologi, internmedicin.

SAL C 7

14.30–16.00 15. Kan demens förebyggas? Betydelsen av livsstilsfaktorer och kost för utveckling av kognitiv svikt och demens.

Moderator: Lars-Olof Wahlund.

Deltagare: Tommy Cederholm, Yvonne Freund-Levi, Miia Kivipelto, Laura Fratiglioni, Ingmar Skoog.

Arrangerat av sektionen för geriatrik och gerontologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, internmedicin, klinisk nutrition, psykiatri.

SAL K 1

14.30–16.00 16. Endocannabinoidsystemet – för liv eller lust?

Moderator: Chris Fowler.

Deltagare: Birgitta Sander, Lennart Forslund, Thomas Lundqvist.

Arrangerat av sektionen för läkemedelslära. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, neurologi, psykiatri.

SAL C 2

14.30–16.00 17. Läkaresällskapets riktlinjer för avbrytande av livsuppehållande behandling – är de etiskt och juridiskt för-svarbara?

Moderator: Niels Lynöe.

Deltagare: Gunnar Eckerdal, Ingemar Engström, Rurik Löfmark och Lars-Åke Johnsson, Ordf. HSN.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapets delegation för medicinsk etik.

SAL C 6

14.30–16.00 18. Kan klinisk forskning privatiseras? Vad händer efter startlagen?

Moderator: Karin Prellner.

Arrangerat av Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

SAL C 4

14.30–16.00 19. Nationella medicinska indikationer – ett tema med stora variationer. Vem bryr sig?

Moderator: Britt Nordlander.

Deltagare: Ingemar Näslund, Anna Elander, Christina Kärvinge, enhetschef.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet, Sveriges kommuner och landsting och Socialstyrelsen.

SAL C 3

★ **14.30–16.00 20. Orsaker till colorectal cancer, genetik, epigenetik och omgivningsfaktorer.**

Moderator: Annika Lindblom.

Deltagare: Tomas Ekström, Alicja Wolk, Joseph Rafter.

Arrangerat av sektionen för medicinsk genetik gemensamt med sektionen

för onkologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, gastroenterologi, kirurgi, patologi.

SAL A 5

14.30–16.00 21. Blåskatarr hos kvinnor en besvärlig bagatell?

Moderator: Malin André.

Epidemiologi, naturalförlopp. Birgitta Hovelius.

Etiologi, resistens, behandling i öppen vård. Martin Sundqvist.

Hur behandlas cystit på sjukhus? Mats Erntell.

Diagnostik. Malin André.

ABU. Nils Rodhe.

Behandling, utredning. Torsten Sandberg.

Arrangerat av sektionen för allmänmedicin gemensamt med sektionerna för infektionssjukdomar och medicinsk mikrobiologi. Av intresse för sektionerna för geriatrik och gerontologi, internmedicin, obstetrik och gynekologi.

SAL C 7

16.30–18.00 22. Fostrets miljö: är exponering av alkohol ett hot eller är riskerna för fostret överdrivna?

Moderator: Åsa Magnusson.

Deltagare: Mona Göransson, Markus Heilig.

Arrangerat av sektionen för beroendemedicin. Av intresse för sektionerna för obstetrik och gynekologi, pediatrik.

SAL A 7

16.30–18.00 23. Livsstilsrelaterad ohälsa – är den ett oundvikligt faktum? – framtidsperspektiv och förslag på lösningar.

Moderator: Mats Börjesson.

Deltagare: Dag Thelle, Ingibjörg Jonsdottir, Mai-Lis Hellénus.

Arrangerat av sektionen för idrottsmedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, internmedicin, ortopedi, psykiatri.

SAL K 1

16.30–18.00 24. Kan livsstilsåtgärder och läkemedel bromsa det vaskulära åldrandet? *

Moderator: Peter M Nilsson.

Vad är vaskulärt åldrande och dess följder? Peter M Nilsson.

Effekter av bred livsstilsintervention i primärvård. Margareta Eriksson.

Effekter av tobaksbekämpning. Hans Gilljam.

Debatt.

Arrangerat av sektionen för internmedicin gemensamt med sektionen för allmänmedicin. Av intresse för sektionerna för klinisk nutrition, obesitas-forskning, socialmedicin.

SAL A 11

16.30–18.00 25. Diagnostik och behandling av obstruktivt sömnapné syndrom – en evidensbaserad SBU-rapport *

Moderator: Nina Rehnqvist.

Deltagare: Susanna Axelsson, Karl Franklin, Paula Maasilta.

Arrangerat av sektionen för lungmedicin gemensamt med SBU. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, internmedicin, klinisk fysiologi, oto-rhino-laryngologi, huvudhalskirurgi, trafikmedicin.

SAL C 3

16.30–18.00 26. Säker vårdmiljö – hur ska vi hantera medicintekniska produkter och information?

Moderator: Kjell Asplund.

Deltagare: Björn-Erik Erlandson, professor.

Arrangerat av sektionen för medicinsk teknik gemensamt med sektionerna för läkemedelslära, medicinskt informatik, medicinsk radiologi.

SAL A 5

16.30–18.00 27. Prehospital akutsjukvård.

Moderatorer: Leif Svensson, Poul Kongstad.

Medicinska riktlinjer inom det prehospitala fältet. Vems ansvar? Hur ser processen ut ur ett nationellt perspektiv? Och vilka skall vara ansvariga för detta? Thomas Blomberg.

Vilka bevis behövs för behandling inom det prehospitala fältet? I vilken mån överensstämmer de hospitala bevisen med det som skall utföras prehospitalt? Vem avgör detta? Behöver vi göra om kliniska studier när det prehospitala segmentet läggs till? Johan Herlitz.

Patientstyrning prehospitalt – framtidens ambulanssjukvård!

Patientstyrning ur ett glesbygdsperspektiv. Karl-Axel Ängquist.

Patientstyrningen av neurologiska patienter. Marco Brittz.

★

IPULS har granskat och godkänt detta symposium.
Fullständig utbildningsbeskrivning finns på www.ipuls.se
Hjärta-, kärl- och lungsjukdomar · IPULS-nr 2007-0225
Onkologi · IPULS-nr 2007-0278

Patientstyrning av hjärtpatienter. Per Örtengwall.
Patientstyrning av traumapatienter. Anders Östlund.
Avslutning
Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL K 2

16.30–18.00 28. Nya läkemedel – vägen till hälsa och välbefinnande eller ekonomisk hårdsmälta?

Moderator: Kerstin Hulter Åsberg.

Deltagare: Ann-Christin Taubermann, Jan Liliemark, Ellen Hyttsten, direktör, Bengt Simonsson, Bo Ringertz.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet gemensamt med sektionen för läkemedelslära. Av intresse för sektionerna för internmedicin, hematologi, onkologi, pediatrik, reumatologi.

SAL C 6

* 16.30–18.00 29. Från barn till vuxen. Vad händer när barncancer är botad?

Moderator: Olle Björk.

Arrangerat av Barncancerfonden. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, endokrinologi, onkologi, pediatrik, svenska skolläkarföreningen.

SAL C 2

16.30–18.00 30. Människovärdet i vården.

SAL C 6

08.30–10.00 33. Bättre sund och stark än sorgen och svag. Om livsstil, ansvar och möjlighet.

Moderator: Lennart Nordenfelt.

Deltagare: Malin André, Sofia Kjellström, Christer Petersson, Mats Roman.

Arrangerat av sektionen för allmänmedicin gemensamt med sektionen för internmedicin.

SAL C 3

08.30–10.00 34. Miljö, mikrober och allergi.

Moderator: Kjell Torén.

Träffar vi på för lite mikrober idag för att immunsystemet skall må bra? Agnes Wold.

Vad säger vi till våra allergiska ungdomar om jobbet? Jonas Brisman. Mjöl, färger, lim och naglar – nytt och gammalt inom yrkesallergologin. Kjell Torén.

Nya åtgärder mot gamla kontaktallergen. Carola Lidén.

Arrangerat av sektionen för arbets- och miljömedicin gemensamt med sektionerna för allergiforskning, dermatologi och venerologi, medicinsk mikrobiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, pediatrik.

SAL A 2

08.30–10.00 35. Transfettsyror – dess roll vid metabola/kardiovaskulära sjukdomar.

Moderator: Ulf Risérus.

Transfettsyrorers effekter. Ulf Risérus.

Hur man hanterat denna fråga i Danmark. Sten Stender.

Hur Sverige valt att hantera denna fråga. Wulf Becker.

Arrangerat av sektionen för cardiologi gemensamt med sektionen för klinisk nutrition. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, endokrinologi, internmedicin.

SAL K 1

08.30–10.00 36. Röntgenkontrastmedel och njurskador – den dolda "sjukhussjukan"?

Moderator: Peter Aspelin.

Deltagare: Ulf Nyman, Gunnar Sterner, Mikael Hellström, Bo Lagerqvist.

Arrangerat av sektionerna för medicinsk radiologi och njurmedicin gemensamt med cardiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, angiologi, diabetologi, endokrinologi, gastroenterologi, internmedicin, kirurgi, lungmedicin, onkologi, urologi.

SAL A 7

08.30–10.00 37. Kirurgi på gamla människor.

Moderator: Olle Svensson.

Arrangerat av sektionen för ortopedi gemensamt med sektionerna för anestesi och intensivvård, geriatrik och gerontologi, kirurgi, psykiatri.

Symposier forts... onsdag

Moderator: Josef Milerad.

Deltagare: Jan Halldin, Niels Lynoe, Barbro Westerholm, Åsa Rundquist, förvaltningschef, Thomas Flodin.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet delegation för medicinsk etik. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, barn- och ungdomspsykiatri, beroendemedicin, geriatrik och gerontologi, psykiatri, socialmedicin.

SAL K 11

16.30–18.00 31. Kommer vårdgarantin lösa tillgänglighetsproblemen?

Moderator: Eva Nilsson Bågenholm.

Deltagare: Kåre Jansson, utredningschef, Marianne Hanning, Per Weitz, Olivia Wigzell, Henrik Hammar.

Arrangerat av Sveriges Läkarförbund.

SAL C 4

16.30–18.00 32. Horisontspaning – vad ser vi komma?

Moderator: Måns Rosén.

Deltagare: Lars-Olof Wahlund, Katrine Riklund, Hakon Leffler, Marie Bixo, Peter Aspelin, Jan Wahlström.

Arrangerat av SBU och Svenska Läkaresällskapet.

Torsdagen den 29 november

SAL A 10

08.30–10.00 38. Diagnosens betydelse för livskvalitet vid långvarig smärta.

Moderatorer: Clas Mannheimer, Tore Eliasson.

Deltagare: Paulin Andréll, Birgitta Peilot, Eva Kosek.

Arrangerat av sektionen för smärtlindring. Av intresse för sektionerna för cardiologi, internmedicin, kirurgi, ortopedi, rehabilitering och fysikalisk medicin.

SAL A 9

08.30–10.00 39. Metabola syndromet – finns det något samband med cancer? *

Moderator: Anders Ekblom.

Arrangerat av sektionen för onkologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, diabetologi, endokrinologi, gastroenterologi, internmedicin, kirurgi.

SAL K 2

08.30–10.00 40. Bild- och funktionsdiagnostik av kardiopulmonella sjukdomar. *

Moderator: Björn Jonson.

Deltagare: Marika Bajc, Carl-Gustav Olsson, Björn Ekmehag.

Arrangerat av sektionen för nuklearmedicin gemensamt med sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, klinisk fysiologi, lungmedicin. Av intresse för sektionerna för infektionssjukdomar, kirurgi, thoraxkirurgi.

SAL A 5

10.30–12.00 41. Klamydia – varför är det så svårt att bemästra epidemin?

Moderator: Peter Lidbrink.

Deltagare: Carina Bjartling, Björn Herrmann, Margareta Forsberg, socionom, Ann-Britt Thörn, barnmorska.

Arrangerat av sektionen för dermatologi och venerologi gemensamt med sektionerna för infektionssjukdomar, medicinsk mikrobiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, obstetrik och gynekologi.

SAL K 1

10.30–12.00 42. Aortaneurysm – nyheter! *

Moderator: Fredrik Lundgren.

Deltagare: Anders Vanhainen, Claes Forssell, Stefan Acosta, Jesper Swedenborg.

*

IPULS har granskat och godkänt detta symposium.

Fullständig utbildningsbeskrivning finns på www.ipuls.se

Hjärta-, kärl- och lungsjukdomar · IPULS-nr 2007-0225

Onkologi · IPULS-nr 2007-0278

Symposier forts... torsdag

Arrangerat av sektionen för kirurgi gemensamt med sektionen för allmänmedicin.

SAL K 23/24

10.30–12.00 43. MR, CT eller något annat? Ett val av för remittenten eller röntgenläkaren?

Moderator: Lars Gunnar Månsson.

Inledning: Lars Gunnar Månsson.

Kartläggning av datortomografi i Sverige. Håkan Jorulf.

Framtidens radiologi, hur påverkar den metodval? Peter Aspelin.

Evidensbaserad radiologi och val av diagnostisk metod – Tillämpning på en röntgenavdelning. Bo Lindberg.

Radiologens roll i valet av undersökning – möjligheter och hinder. Kristin Bakke Lysdahl.

Paneldebatt och diskussion med auditoriet kring frågan ”Vad förväntas av remittenterna framledes.

Arrangerat av sektionen för medicinsk radiofysik. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, kirurgi, klinisk fysiologi, medicinsk radiologi, medicinsk teknik och fysik, medicinsk undervisning, njurmedicin, neuroradiologi, nuklearmedicin, obstetrik och gynekologi, onkologi, ortopedi, ultraljudsdiagnostik, urologi.

SAL A 4

10.30–12.00 44. Nationell psykiatrisamordnings vägledningsdokument om ADHD och autismspektrumtillstånd hos vuxna.

Moderator: Björn Kadesjö.

Deltagare: Susanne Bejerot, Lena Nylander, Maria Råstam.

Arrangerat av sektionen för psykiatri. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, barn- och ungdomspsykiatri.

SAL A 8

12.30–14.00 45. Att upptäcka och handlägga svår sepsis – en utmanande uppgift med förbättringspotential.

Moderator: Peter Lanbeck.

Deltagare: Lars Ljungström, Sven Lethvall, Andreas Hvarfner, Tomas Vikersfors, Mia Furebring, Jesper Svefors.

Arrangerat av sektionen för infektionssjukdomar gemensamt med sektionen för anestesi och intensivvård. Av intresse för sektionen för internmedicin.

SAL K 1

12.30–14.00 46. Könstypade kvinnor – om bakgrund, bemötande och sexualitet

Moderator: Elisabeth Persson.

Deltagare: Birgitta Essén, Lotti Helström, Meri Liljegren.

Arrangerat av sektionen för obstetrik och gynekologi gemensamt med sektionen för medicinsk psykologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, barn- och ungdomspsykiatri, pediatrik, svenska skolläkarföreningen.

SAL C 2

12.30–14.00 47. Solens ljus härligt men farligt för ögat?

Moderator: Per Söderberg.

Solens strålning, hur kommer den in i ögat? Per Söderberg.

Vad vet vi om akuta effekter av ultraviolett strålning i ögat? Stefan Löfgren.

Daglig exponering av ögat för solens ultraviolette strålning, spelar det någon roll? Fridbert Jonasson.

Blått ljus, ett potent agens i näthinnan. John Marshall.

Hur man skall skydda ögonen för solljus? David Sliney.

Arrangerat av sektionen för oftalmologi.

SAL A 11

*** 14.30–16.00 48. Luften vi andas – på gott och ont!**

Moderator: Göran Pershagen.

Akuta effekter av luftföroreningar på andningsorganens sjukdomar. Bertil Forsberg.

Betydelsen av exponering för luftföroreningar tidigt i livet för astma och sensibilisering. Styr arvet vår känslighet? Erik Melen.

Akuta effekter av luftföroreningar på hjärtsjukdom. Petter Ljungman.
Mekanismer bakom försämring av lung- och hjärt/kärlsjukdom av luftföroreningar. Thomas Sandström.

Arrangerat av sektionen för allergiforskning gemensamt med sektionerna för arbets- och miljömedicin, cardiologi, lungmedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, pediatrik.

SAL A 2

14.30–16.00 49. Varför gör vi inte som vi lär? Så här behandlas våra patienter i verkligheten!

Moderator: Anders Waldenström.

Hjärtsviktbehandling o diagnostik i öppenvård. Ulf Dahlström.

Diagnostik och behandling av KOL. Claes Göran Löfdahl.

Hur optimal är cancervården? Ulrik Ringborg.

Vad kostar det samhället att inte vårda enligt gällande riktlinjer. Bengt Jönsson, professor.

Politikens ansvar för god vård. Henrik Hammar.

Diskussion.

Arrangerat av sektionen för cardiologi. Av intresse för sektionerna allmänmedicin, geriatrik och gerontologi, internmedicin, klinisk fysiologi, klinisk kemi, lungmedicin, läkemedelslära, onkologi, socialmedicin.

SAL C 7

14.30–16.00 50. Det goda och onda fettet. Vem och hur behandla?

Moderator: Tommy Olsson.

Kort inledning – översikt över fetmans epidemiologi och fetmarelaterad sjuklighet. Tommy Olsson.

Hur interagerar gener och miljö i utveckling av fetma, fetmarelaterad sjuklighet och respons på olika behandlingsinsatser? Paul Franks.

Hur kan vi förstå ”den friska fetman”? Peter Arner.

Vad kan vi göra för de feta barnen? Carl-Erik Flodmark.

Riktlinjer för fetmakirurgi. Torsten Olbers.

Arrangerat av sektionen för endokrinologi gemensamt med obesitasforskning. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, diabetologi, internmedicin, kirurgi, medicinsk genetik.

SAL A 8

14.30–16.00 51. UTGÅR.

SAL C 6

14.30–16.00 52. Är läkare alltför positivt inställda till alkoholens skyddande effekter?

Moderator: Klas Sjöberg.

Alkoholens skyddseffekter på hjärta-kärl. Bengt Fagrell.

Alkoholens totala effekt på morbiditet och mortalitet. Peter Allebeck.

Alkoholens skyddseffekter vid diabetes. Sofia Carlsson eller Leif Lapidus.

Hur påverkar läkarnas kön och konsumtionsvanor deras handläggning av patienterna? Fredrik Spak.

Avslutningsvis genomförs en pro-con-debatt med användning av mentometrar för att se huruvida någon form av konsensus kan uppnås.

Arrangerat av sektionen för internmedicin gemensamt med sektionen för beroendemedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, psykiatri, socialmedicin.

SAL K 1

14.30–16.00 53. Ont i magen, akut eller icke-akut? När och hur skall vi utnyttja ultraljud, datortomografi, magnetkamera, slätröntgen och annat?

Moderator: Mikael Hellström.

Deltagare: Mats Andersson, Ola Björgell, Lars-Erik Hansson.

Arrangerat av sektionen för medicinsk radiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, gastroenterologi, internmedicin, kirurgi, onkologi, urologi.

SAL A 6

14.30–16.00 54. Livsstilens betydelse för reumatoid artrit.

Moderator: Thomas Skogh.

Kost. Ingjald Hafström.

Rökning. Åsa Reckner Olsson.

Alkohol. Lars Alfredsson.

Fysisk aktivitet. Christina Opava.

*

IPULS har granskat och godkänt detta symposium.
Fullständig utbildningsbeskrivning finns på www.ipuls.se
Hjärta-, kärl- och lungsjukdomar · IPULS-nr 2007-0225
Onkologi · IPULS-nr 2007-0278

Stress. Jon Lampa.

Paneldiskussion under ledning av moderator Thomas Skogh.

Arrangerat av sektionen för reumatologi gemensamt med sektionen för arbets- och miljömedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, dermatologi och venerologi, gastroenterologi.

SAL A 1

14.30–16.00 55. Logistik i sjukvården.

Moderatorer: Pia Essén, Gunnar Enlund.

Akutmottagning utan köer, hur kommer vi dit? Sven Lethvall.

Effektivare och säkrare läkemedelshantering, ett projekt i Västra Götaland. Ulla Delf-Moss, Monika Nielssen, projektledare.

Hur kan en bra logistik stödja patientvården? Jan-Olov Blom, Logistiker.

TUR-dagar på operation – ett flödesgenombrott. Lena Nilsson.

Arrangerat av sektionen för anestesi och intensivvård gemensamt med sektionen för ortopedi. Av intresse för alla sektioner.

SAL K 1

16.30–18.00 56. Skördetid för Genetisk Epidemiologi.

Moderator: Joyce Carlson.

Genetisk styrning av lipidmetabolismen. Marju Orhu-Melander.

Genetisk risk för kardiovaskulär sjukdom. Olle Melander.

Genetiska faktorer vid tromboembolisk sjukdom. Karin Strandberg.

Genetiska faktorer vid typ 1 diabetes. Joyce Carlson.

Prediktion av typ 2 diabetes mellitus med gentester. Valeriya Lyssenko.

Arrangerat av sektionen för klinisk kemi gemensamt med sektionerna för endokrinologi, internmedicin, onkologi, reumatologi.

SAL B 9/10

16.30–18.00 57. Är kosten en grundbult vid behandling av diabetes mellitus typ 2? Hur ser i så fall grundbulten ut? Vetenskapliga evidens för mat/närings-behandling vid diabetes mellitus typ 2.

Moderator: Gunnar Akner.

Inledning och sammanfattning av frågeställningarna för symposiet. Gunnar Akner.

Sammanfattning av diagnostiska kriterier, prevalens och incidens för diabetes mellitus typ 2. Ulf Adamson.

Sammanfattning av kolhydrat- och fettmetabolismen hos friska personer och vid diabetes mellitus typ 2 med särskilt fokus på hormonell och biokemisk reglering. Jan Åke Lindgren.

Sammanfattning av evidensläget gällande aktuella rekommendationer för mat/närings-behandling vid diabetes mellitus typ 2 med särskilt fokus på totalt energiintag och fördelning intag av kolhydrater/fett inkluderande glykemiskt index (GI), glykemiskt "load" och typ av fettsyror. Mette Axelsen.

Sammanfattning av det vetenskapliga evidensläget för uppfattningen att ett lågt intag av kolhydrater och högt intag av fett är fördelaktigt. Ralf Sundberg, representant för ett nätverk som ifrågasätter gällande mat/närings-rekommendationer vid behandling av patienter med diabetes mellitus typ 2.

Kommentar till uppfattningen att lågt intag av kolhydrater och högt intag av fett är fördelaktigt vid behandling av patienter med diabetes mellitus typ 2. Bengt Vessby.

Diskussion/frågor (15 minuter).

Arrangerat av sektionen för klinisk nutrition gemensamt med sektionen för diabetologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, endokrinologi, geriatrik och gerontologi, kirurgi.

SAL K 11

16.30–18.00 58. Polyneuropati – en multidisciplinär sjukdom.

Moderator: Göran Solders.

Deltagare: Rayomand Press, Jan Fagius, Martin Tondel, Christian Vedeler.

Arrangerat av sektionerna för neurologi och klinisk neurofysiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, arbets- och miljömedicin, diabetologi, geriatrik och gerontologi, infektionssjukdomar, internmedicin, njurmedicin, onkologi, reumatologi.

SAL A 1

16.30–18.00 59. Graviditet och livsstil.

Moderator: Göran Berg.

Är äldre förstföderskor ett problem? – för individ? – för samhället? Ulla-Britt Wennerholm.

Symposier forts... torsdag

Är fetma farligt? Marie Cedergren.

Intervention mot övervikt – är det möjligt under graviditeten? Ing-Marie Claesson, barnmorska.

Reproduktion och familj i framtiden – etiska överväganden. Christial Munthe.

Arrangerat av sektionen för obstetrik och gynekologi.

SAL A 7

16.30–18.00 60. När är sjukdom i rörelseorganen arbetsskada – sambandets styrka efter 2002.

Moderator: Jorma Styf.

Deltagare: Mats Hagberg, Tommy Hansson, Christer Sollerman, Eva Vingård.

Arrangerat av sektionen för ortopedi gemensamt med sektionen för arbets- och miljömedicin. Av intresse för sektionen för allmänmedicin.

SAL B 8

16.30–18.00 61. Himmel eller helvete. Om musik, buller och hörselskador.

Moderator: Claes Möller.

Deltagare: Stig Arlinger, professor, Kim Kähäri. Leg audionom, Peter McKinnon, bastrombonist, Stephen Widén, fil. Dr psykologi, Bengt Johansson, avdelningsdirektör, Mats Ulfendahl, professor.

Arrangerat av sektionen för oto-rhino-laryngologi, huvudhalskirurgi gemensamt med sektionen för audiologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, arbets- och miljömedicin, socialmedicin, pediatrik.

SAL B 7

16.30–18.00 62. Risk- och friskfaktorer för utveckling av astma och allergi hos barn.

Moderator: Gunilla Hedlin.

Deltagare: Eva Rönmark, Göran Wennergren, Inger Kull, sjuksköterska, Karin Lödrup-Karsen.

Arrangerat av sektionen för pediatrik gemensamt med sektionen för allergiforskning. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, klinisk fysiologi, klinisk immunologi, lungmedicin, läkemedelslära.

SAL K 21

16.30–18.00 63. Acta chir-symposium: Handläggning av infektioner inom urologin.

Moderatorer: Magnus Grabe, Inga Odenholt.

Deltagare: Björn Wullt, Kurt Naber, Peter Lanbeck.

Arrangerat av sektionen för urologi gemensamt med sektionen för infektionssjukdomar. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, njurmedicin.

SAL K 2

16.30–18.00 64. Bättre hälsa kräver klinisk forskning – vad kännetecknar de goda exemplen?

Moderator: Karin Prellner.

Deltagare: Peter Aspelin, Olle Larkö, Jerzy Leppert, Bengt Gerdin, Sara Holmberg.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL C 6

16.30–18.00 65. Kardiovaskulär prevention, till nytta för patienten? *

Moderator: Hans Brändström.

Deltagare: Joep Perk, Jan Håkansson, Annika Rosengren.

Arrangerat av sektionen för allmänmedicin gemensamt med sektionen för cardiologi. Av intresse för sektionerna för diabetologi, internmedicin, klinisk fysiologi.

★

IPULS har granskat och godkänt detta symposium.
Fullständig utbildningsbeskrivning finns på www.ipuls.se
Hjärta-, kärl- och lungsjukdomar · IPULS-nr 2007-0225
Onkologi · IPULS-nr 2007-0278

Fredagen den 30 november

SAL C 2

08.30–10.00 66. Är det rätt att forska på patienter som inte kan lämna sitt samtycke?

Moderator: Jan Wernerman.

Arrangerat av sektionen för anestesi och intensivvård gemensamt med sektionerna för cardiologi, neurologi, neurokirurgi, psykiatri.

SAL C 3

08.30–10.00 67. Neurodegenerativa sjukdomar och miljöfaktorer.

Moderator: Per Gustavsson.

Deltagare: Laura Fratiglioni, Christer Edling, Tom Bellander

Arrangerat av sektionen för arbets- och miljömedicin gemensamt med svensk epidemiologisk förening. Av intresse för sektionen för neurologi.

SAL C 6

08.30–10.00 68. Silver i vården – guld värt?

Moderator: Åsa Melhus.

Deltagare: Anders Boman, Fredrik Huss, Jan Apelqvist, Lars Hylander.

Arrangerat av sektionen för medicinsk mikrobiologi gemensamt med sektionerna för arbets- och miljömedicin, dermatologi och venerologi, plastikkirurgi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, diabetologi, infektionssjukdomar.

SAL K 21

08.30–10.00 69. Sömn och livsstil.

Moderator: Torbjörn Åkerstedt.

Sömn, stress och arbetstid. Torbjörn Åkerstedt.

Sömn, hälsa, motion och matvanor. Jerker Hetta.

Försenad sömnfas och sovvanor. Jan Ulfberg.

Arrangerat av sektionen för medicinsk psykologi gemensamt med sektionen för socialmedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, oto-rhino-laryngologi, huvud- och halskirurgi.

SAL K 1

08.30–10.00 70. Klimakteriebehandling – åt vilket håll slår pendeln idag?

Moderator: Lars-Åke Mattsson.

Deltagare: Viveca Odland, Mats Hammar, Tord Naessen.

Arrangerat av sektionen för obstetrik och gynekologi gemensamt med sektionen för allmänmedicin. Av intresse för sektionen för geriatrik och gerontologi.

SAL A 7

08.30–10.00 71. Rörelsehälsa – hälsorelaterad livskvalitet före och efter ortopedisk kirurgi.

Moderator: Göran Garellick.

Deltagare: Margareta Kristinson, Jan Tidermark, Leif Dahlberg, Lillemor Bergman, controller, Fredrik Borgström, PhD, Ola Rolfson.

Arrangerat av sektionen för ortopedi.

SAL B 9/10

08.30–10.00 72. Rörbehandling vid sekretorisk otitis media (SOM) och recidiverande akut otitis media (rAOM) – en evidensbaserad rapport.

Moderator: Mats Holmström.

Deltagare: Sten Hellström, Kristina Bengtsson Broström, Anita Bylander-Groth, Finn Jörgensen, Marie Ryding, Inger Uhlén, Agenta Pettersson, Ingemar Eckerlund.

Arrangerat av sektionen för oto-rhino-laryngologi, huvud- och halskirurgi gemensamt med SBU. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin och pediatrik.

SAL C 4

08.30–10.00 73. Spel i utbildningssyfte – fungerar det?

Moderatorer: Mattias Lundqvist/Erik Howie.

Arrangerat av Kandidatföreningen.

SAL C 7

08.30–10.00 74. Etiska frågor när Nanoteknik skall användas inom diagnostik och vård.

Moderator: Jan Wahlström.

Deltagare: Göran Hermerén, professor, Nils- Eric Sahlin professor, Julie Gold universitetslektor.

SAL K 2

08.30–10.00 75. Urininkontinens och enures hos barn och ungdom.

Moderator: Sven Mattsson.

Introduktion. Göran Läckgren.

Patogenes och epidemiologi. Sven Mattsson.

Blåsans utveckling. Ulla Sillén.

Urinblåsan och själen. Bruno Hägglöf.

Utredningsgång. Maria Herthelius.

Primär behandling. Sven Mattsson.

Sekundär behandling. Anna-Lena Hellström.

Forskningsfronten och framtidsversioner. A Erik G Persson.

Arrangerat av sektionen för pediatrik gemensamt med sektionerna för barnkirurgi, barn- och ungdomspsykiatri, svenska skolläkarföreningen.

SAL K 11

08.30–10.00 76. Ledarskapas-ST.

Moderator: Heidi Stensmyren.

Deltagare: Marie Beckman-Suurkula, Anders Johansson, Gunnar Wetterberg, samhällspolitisk chef SACO, Gunnar Németh, Jonas Ekström, Peggy Bernin.

Arrangerat av SYLF.

SAL K 21

10.30–12.00 77. Tillit, sårbarhet och stress.

Moderator: Ulf Sundequist.

Deltagare: Lisbeth Sachs, Margareta Kristensson.

Arrangerat av sektionen för medicinsk psykologi gemensamt med sektionen för socialmedicin. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, cardiologi, internmedicin, pediatrik, psykiatri.

SAL K 1

10.30–12.00 78. Antikonception idag – var står vi?

Moderator: Kristina Gemzell-Danielsson.

Deltagare: Ian Milsom, Jan Brynhildsen, Bo von Schultz, Martina Franck, barnmorska.

Arrangerat av sektionen för obstetrik och gynekologi. Av intresse för sektionen för allmänmedicin, svenska skolläkarföreningen.

SAL A 7

10.30–12.00 79. Barn och fysisk aktivitet – vad är lagom?

Moderator: Yasmin D. Hailer.

Ätstörningar bland fysiskt aktiva tonåringar – Hur kan man upptäcka symptom och beteende? Bruno Hägglöf.

Överviktsproblem bland barn – vad är orsaken? Ulf Holmbäck.

Styrketräning för barn – bu eller bä? Michail Tonkonogi.

Barn, idrott och ben – data från Bunkelfloprojektet. Christian Lindén.

Idrottsbetingad amenorré – orsak, risk och åtgärd. Anette Rickenlund.

Diskussionsrond: Hur hanterar vi övermotiverade föräldrar?

Arrangerat av sektionen för ortopedi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, idrottsmedicin, kirurgi, obstetrik och gynekologi, psykiatri.

SAL C 2

10.30–12.00 80. Tvångsvård i psykiatri – önskvärt, nödvändigt eller oetiskt.

Moderator: Ingemar Engström.

Deltagare: Elisabet Alphonse, brukarsamordnare, Filipe Costa, Per-Axel Karlsson, Manne Sjöstrand, Meta Wiborgh.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapets delegation för medicinsk etik.

SAL C 3

10.30–12.00 81. Kultursjukdomar, kulturkrock mellan samhällets attityder, läkekonst och individ.

Moderator: Josef Milerad.

Deltagare: Anders Lundin, Karin Johannisson, professor, Markus Beland.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL C 4

10.30–12.00 82. Vad meriterar inför AT och borde det vara anorlunda?

Moderator: Valentin W. El-Refai.

Arrangerat av Kandidatföreningen, OMSIS, MSF.

Symposier forts... fredag

SAL C 7

10.30–12.00 83. Aktiv kamp mot passiv rökning – varför och hur?

Moderator: Göran Boëthius.

Deltagare: Matz Larsson, Håkan Sörman, VD, Lars Nylén, GD, Maria Larsson, folkhälsominister.

Arrangerat av Läkare mot tobak gemensamt med sektionen för arbets- och miljömedicin. Av intresse för sektionen för allmänmedicin.

SAL A 8

10.30–12.00 84. Kampen mot vårdrelaterade infektioner trappas upp!

Moderator: Eva Haglind.

Deltagare: Johan Struwe, Mats Erntell, Sonia Wallin, projektledare, Inger Risenfeld-Örn.

Arrangerat av Socialstyrelsen, sektionerna för infektionssjukdomar, medicinsk mikrobiologi.

SAL C 6

10.30–12.00 85. Ansvarsfullt eller ansvarslöst?

Moderator: Peter Aspelin.

Arrangerat av Svenska Läkaresällskapet.

SAL K 21

12.30–14.00 86. Läkarens känslor – tillgång och belastning i den kliniska arbetsmiljön.

Moderator: Lotti Helström.

Deltagare: Jan Björk, Bengt Hamark, Juanita Forssell, leg psykolog, Henry Jablonski.

Arrangerat av sektionen för medicinsk psykologi. Av intresse för sektionerna för allmänmedicin, internmedicin, obstetrik och gynekologi, psykiatri.

SAL K 2

12.30–14.00 87. Läkaretiken och chefskapet.

Moderator: Anne-Marie Pernulf.

Deltagare: Thomas Lindén, Erik Hemmingsson, Niels Lynöe, Robert Leth, Mikael Rolfs, Fatimah Dabo.

Arrangerat av Sveriges Läkarförbund.

SAL K 1

12.30–14.00 88. Hur kvalitetssäkrar vi bäst den nya specialiseringstjänstgöringen?

Moderator: Bo Lindblom.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd – stöd till bättre kvalitet i ST. Anna Sundberg.

Framtidens specialistläkare om kvalitetssäkring av ST. Charlotta Sävblom.

Kvalitet byggs underifrån. Kerstin Sjöberg, handläggare på Sveriges kommuner och landsting.

Kontinuerlig utvärdering av teori och praktik under ST. Magnus Domellöf.

Arrangerat av Socialstyrelsen gemensamt med sektionen för pediatrik.

Sektionssymposier

Onsdagen den 28 november

SAL A 1

08.30–10.00 Internetvärlden – en risk för självdestruktiva ungdomar.

Moderator: Agnes Hultén.

(sektionen för barn- och ungdomspsykiatri)

SAL B 2/3

08.30–10.00 När och hur ska vi använda 24 timmars ambulatörsk blodtrycksmätning och hembloodtryck?

Moderator: Thomas Kahan.

(sektionen för internmedicin)

SAL A 7

10.00–11.30 Risken för skada i fotboll 1000 gånger större än vid industriarbete – vad göra?

Moderator: Jan Ekstrand.

Deltagare: Carl Askling, sjukgymnast, Markus Waldén, Jon Karlsson, Harald Roos, Martin Hägglund sjukgymnast, Toomas Timpka.

(sektionen för idrottsmedicin)

SAL K 11

10.00–12.00 Aktuella trender inom vuxenhabilitering.

Moderator: Gunnar Grimby.

Deltagare: Henk Stam, Hans Forssberg, Kristian Borg.

(sektionen för rehabilitering och fysikalisk medicin)

SAL B 9/10

11.00–12.00 Jöns Jacob Berzelius och den fysiologiska kemin.

Moderator: Nils O Sjöstrand.

Deltagare: Johan Killander, m fl.

(sektionen för medicinens historia)

SAL K 21

11.00–12.30 TURP i koksalt? Bipolär TUR.

Moderator: Claes R. Nyman.

Deltagare: Tim Fagerström, Lars Carlsson, ingenjör, Robert Hahn.

(sektionen för urologi)

SAL A 3

13.00–14.30 ABC, hur når målen vid typ 2 diabetes?

Moderator: Hans Arnqvist.

Deltagare: Carl-Johan Östgren, Fredrik Nyström, Ulf Rosenqvist.

(sektionen för diabetologi)

SAL B 8

13.00–14.30 Kost för viktminskning och viktkontroll – modedietter eller vanlig mat?

Moderator: Yvonne Linné.

Deltagare: Wulf Becker, Anna Karin Lindroos, Heléne Bertéus Forslund. (obesitasforskning)

SAL A 10

13.00–14.30 Läkemedelsverkets nya riktlinjer för behandling av neuropatisk smärta.

Moderator: Mads Werner.

Deltagare: Per Hansson, John Ektor-Ardsen.

(sektionen för smärtlindring)

SAL A 6

14.00–15.15 Hur kommer framtidens immunmodulerande behandling att se ut?

Moderator: Lars Rönnblom.

Deltagare: Rikard Holmdahl, Ronald van Vollenhoven, Lars Klareskog.

(sektionen för reumatologi)

SAL K 12

14.00–15.45 Är reproduktionsfunktionen påverkad av känsligheten för miljö- och livsstilseffekter.

Moderator: Aleksander Giwercman.

Deltagare: Åke Bergman, Jens Peter Bonde, Yvonne L. Giwercman.

(sektionen för andrologi)

SAL A 4

14.00–16.00 Psykologisk behandling via internet av spelmani, depression och social fobi.

Moderator: Nils Lindefors.

Deltagare: Gerhard Andersson, Linn Svedling, Andrea Veilord, Fredrik Andersson, Owe Sleman, Ali Sarkobi, Elisabeth Claesson, Vendela Westin, Thomas Eriksson, Maileen Lamminen, Per Carlbring.

(sektionen för psykiatri)

SAL A 7

14.30–16.00 Skallskador inom idrotten.

Moderator: Hans von Holst.

Deltagare: Max Albert Hietala, Svein Kleiven, Peter Halldin, Jörgen Borg.

(sektionen för idrottsmedicin)

SAL K 12

16.00–17.30 Testosteronbehandling – gammal terpi i nya kläder?

Moderator: Åke Pousette.

Deltagare: Peter Ströberg, Stefan Arver.

(sektionen för andrologi)

SAL B 9/10

16.00–17.30 Kvalitetssäkring i offentlighetens ljus.

(Svensk förening för palliativ medicin).

SAL K 22

16.15–17.15 Hörselscreening för nyfödda – state of the art i Sverige 2007.

Moderator: Inger Uhlén.

(sektionen för audiologi)

SAL K 23/24

16.30–18.00 Bermudatriangeln – där människor kommer bort: varför fungerar inte samverkan mellan primärvård, sjukhus och kommuner?

Moderator: Ingvar Karlberg.

Deltagare: Lars Edgren Inger Nordin Olsson Gunilla Larsson Rolf Hässler Bengt Ågren.

(sektionen för socialmedicin)

Torsdagen den 29 november

SAL A 6

08.30–09.30 Kardiovaskulär prevention vid reumatisk sjukdom – en viktig klinisk utmaning.

Moderator: Solveig Wållberg-Jonsson.

Deltagare: Elisabet Svenungsson, Martin Stagmo, Margareta Norberg.

(sektionen för reumatologi)

SAL A 1

08.30–10.00 Föräldrars livsstil och barns hälsa.

Moderator: Lena Eidevall.

(sektionen för barn- och ungdomspsykiatri)

Sektionssymposier forts... torsdag

SAL A 5

08.30–10.15 Autoimmuna hudsjukdomar (Autoimmune diseases of the skin).

Moderator: Hakon Leffler.

Deltagare: Maria Tengvall Linder, Michael Hertl, Filippa Nyberg.
(sektionen för klinisk immunologi/dermatologi och venerologi)

SAL B 9/10

08.30–10.00 Proteinbehov och proteinomsättning i hälsa och sjukdom.

Deltagare: Åke Nilsson, Leif Hambræus, Anders Forslund, Jan Wernerman, Naomi Clyne, Tommy Cederholm.
(sektionen för klinisk nutrition)

SAL B 7

08.30–10.00 Alkoholintoxikation hos ungdomar, hur farligt är det?

Moderator: Jonas F Ludvigsson.

Deltagare: Lena Spak, Ulf Engqvist, Cecilia Nordqvist, Carl-Göran Svedin, Ragnwi Marcelind, statssekreterare.
(sektionen för pediatrik)

SAL C 4

09.00–10.30 Endoskopi i allmänläkarens tjänst.

Moderatorer: Ingegerd Meyer, Per-Ola Park.

Deltagare: Per Almqvist, Maria Bergström, Helena Lindegren, Per-Ove Stotzer, Ervin Toth.
(sektionen för gastroenterologi)

SAL K 11

09.00–10.45 Att bota MS är en lönsam affär!

Moderator: Anders Svenningsson.
(neurospecialiteter)

SAL A 7

10.15–11.45 Nytt, nyttigt och tokigt inom höftproteskirurgin.

Moderator: Nils Hailer.
(sektionen för ortopedi)

SAL A 10

10.30–12.00 Hälsa och livskvalitet vid långvarig icke malign smärt- effekter av multidisciplinär rehabilitering.

Moderator: Rolf Jönsson.

Deltagare: Lance Mc Cracken Birmingham UK Marcello Rivano, Lund.
(sektionen för smärtlindring)

SAL A 9

10.35–12.10 Evidensbaserad behandling.

Moderator: Roger Henriksson.
(sektionen för onkologi)

SAL C 3

12.45–13.30 HbA1c – med internationell kalibrering ser vi ljuset i tunneln! Betydelse för laboratoriet och kliniken.

Moderatorer: Per Bjellerup och Ingvar Rydén.

Deltagare: Jan-Olof Jeppsson, Gunnar Nordin.
(sektionen för klinisk kemi)

SAL K 12

13.00–14.00 Arbetsmiljö och hälsa – länken som brast: Vad har vi nu för preventiva strategier?

Moderator: Maria Albin.

Deltagare: Bengt Järvholm, Kerstin Marinko, Håkan Westberg, Sven-Ove Hansson, professor.
(sektionen för arbets- och miljömedicin)

SAL C 4

13.00–14.30 Alkohol och leversjukdom.

Moderator: Annika Bergquist.

Deltagare: Tom Palmstierna, Stergios Kachagias.
(sektionen för gastroenterologi)

SAL A 10

13.00–14.30 Vertikala prioriteringar inom smärtvården – vem skall ordna det?

Moderator: Mats Börjesson.
(sektionen för smärtlindring)

SAL A 9

13.10–14.40 Immunterapi vid cancer.

Moderator: Britta Wahren.
(sektionen för onkologi)

SAL A 5

14.15–15.15 Psoriasis – en systemsjukdom med många ansikten.

Moderator: Mona Stähle.

Deltagare: Lotus Mallbris, Fabio Sánchez.
(sektionen för dermatologi och venerologi)

SAL A 4

14.30–16.30 Samsjuklighet bipolär sjukdom och ADHD.

Moderator: Jan Wålinder.
(sektionen för psykiatri)

SAL A 8

14.30–16.00 Infektionsproblematik vid en drogberoende livsstil.

Moderator: Anders Widell.

Deltagare: Anders Thalme, Anders C Håkansson, Christer Lidman, Johan Franck, Marianne Alanko.
(sektionen för infektionssjukdomar)

SAL C 4

15.00–16.30 Dyspepsi och reflux – en SBU-rapport.

Moderatorer: Lars Agréus, Christer Stael von Holstein.

Deltagare: Lars Engstrand, Folke Johnsson, Greger Lindberg, Lars Lööf, Henrik Sjövall, Stefan Öberg.
(sektionen för gastroenterologi)

Fredagen den 30 november

SAL A 5

08.30–10.00 Läkemedelsbiverkningar i huden.

Moderator: Lena Lundeberg.

Deltagare: Mihaly Matura, Maria Tengvall Linder, Eva Wikström Jons-son, Monica Hindsén, Peter Berg, Viveca Björnhagen.
(sektionen för dermatologi och venerologi)

SAL B 8

08.30–10.00 Läkaren och skrivande – varför och för vem?

Moderator: Lena Svidén.

(sektionen för medicinsk psykologi)

SAL A 4

08.30–10.00 Kvalitetsregister för ätstörning och bipolär sjukdom – nya data. Finns behov av ytterligare register?

Moderator: Kristina Lange Carlsson.
(sektionen för psykiatri)

SAL A 2

08.30–10.00 Kirurgisk behandling av förmaksflimmer.

Moderator: Henrik Jönsson.

Deltagare: Mircea Dobre, Per Wierup.
(sektionen för thoraxkirurgi)

SAL A 3

08.45–12.00 Den medicinska journalen och en nationell informationsstruktur – Hur påverkas Du i ditt dagliga arbete?

Moderator: Nils Schönström.

Deltagare: Lotta Holm-Sjögren, Hans Åhlfeldt, Magnus Fogelberg, Karl-Henrik Lundell, Lars Midbøe, Krinstina Bränd Persson, Inger Wejerfelt, Soffia Gudbjörnsdottir, Sabine Koch.
(sektionen för medicinsk informatik)

SAL A 4

10.00–12.00 Psykiaterbrist! Kan nya arbetssätt underlätta?

Moderator: Lise-lotte Risö Bergerlind.

(sektionen för psykiatri)

SAL K 22

10.30–11.30 Klimatförändring, risker och folkhälsa.

Moderator: Bertil Forsberg.

Deltagare: Tom Hedlund, Elisabet Lindgren, Yvonne Andersson, Joacim Rocklöv.

(sektionen för arbets- och miljömedicin)

SAL A 5

10.30–12.00 Vem gör vad vid hudcancer?

Moderator: Mats Bjellerup.

Deltagare: Ann-Marie Wennberg, Jan Lapins, Mats Lidegran.

(sektionen för dermatologi och venerologi)

SAL A 1

10.30–12.00 Glaukom hos barn.

Moderator: Ulla Kugelberg.

Deltagare: Anna Lundvall-Nilsson, Lene Martin, Enping Chen, Charlotta Zetterström, Kerstin Wickström, Björn Svedbergh.

(sektionen för oftalmologi)

SAL K 11

10.30–12.00 Vaccin och annan prevention – för alla barn eller bara för riskgrupper?

Sektionssymposier forts... fredag

Moderator: Rutger Bennet.

Deltagare: Margareta Eriksson, Margareta Blennow, Anders Lindblad, Lars Navér.

(sektionen för pediatrik)

SAL A 2

10.30–12.00 För gammal för hjärtkirurgi?

Moderator: Henrik Jönsson.

Deltagare: Torbjörn Ivert.

(sektionen för thoraxkirurgi)

SAL A 6

11.00–12.00 The changing face of diastole.

Moderator: Jan Engvall.

Deltagare: Sandor J Kovacs, Lars-Åke Brodin.

(sektionen för klinisk fysiologi)

SAL K 22

11.30–12.30 Vågar vi dricka kranvattnet?

Moderator: Per Haglind.

Deltagare: Lars Barregård, Ola Bergstedt, adj professor, Åke Bruce, Margareta Littorin, Staffan Skerfving.

(sektionen för arbets- och miljömedicin)

SAL B 9/10

12.30–14.00 Kirurgi vid OSAS och rhoncopati. Vad gäller idag?

Moderator: Britt Nordlander.

(sektionen för oto-rhino-laryngologi, huvud- och halskirurgi)

SAL K 12

13.00–14.45 Den skandinaviska transfusionsdatabasen, klinisk transfusionsmedicin och blodsäkerheten i Sverige.

Moderator: Rut Norda.

Deltagare: Gustaf Edgren, Olof Nyrén, Agneta Shanwell, Elsa Tynell, Agneta Wikman.

(sektionen för transfusionsmedicin)

Keppra® som monoterapi¹ – 73% anfallsfrihet²

Vid nydiagnostiserad partiell epilepsi

- ➔ 73,0% (173/237) anfallsfrihet med Keppra som monoterapi efter 6 månader.²
- ➔ 56,6% (129/228) anfallsfrihet med Keppra som monoterapi efter ett år.²

1) SmPC 2007, 2) Brodie et al. Neurology 2007;68(6):402-408

Keppra är indicerat som tilläggsbehandling vid

- Partiella anfall med eller utan sekundär generalisering hos vuxna och barn från fyra år med epilepsi.
- Myokloniska anfall hos vuxna och ungdomar från 12 år med juvenil myoklonisk epilepsi.
- Vid primärt generaliserade tonisk-kloniska anfall hos vuxna och ungdomar från 12 år med idiopatisk generaliserad epilepsi.

Keppra är indicerat som monoterapi vid

- Partiella anfall med eller utan sekundär generalisering hos patienter från 16 år med nydiagnostiserad epilepsi.

Tillgängliga beredningsformer

Keppra filmdragerade tabletter 250 mg, 500 mg, 750 mg och 1000 mg. Keppra oral lösning 100 mg/ml. Keppra 100 mg/ml koncentrat till infusionsvätska, ej subventionerad. För kontraindikationer, varningar och försiktighet samt övrig information se www.fass.se.

UCB PHARMA AB
Stureplan 4c, 4 vån.
114 35 Stockholm
Tel. 040-29 49 00
Fax. 040-29 49 39
E-mail: cns.se@ucb-group.com

Keppra®
levetiracetam

Gäst- och högtidsföreläsare

Onsdagen den 28 november

SAL A 7

08.30–09.30 Införandet av fysisk aktivitet på recept i Danmark. Evidens och praktiskt genomförande.

Professor emeritus, dr.med. Bengt Saltin, Center for Muskelforskning, Rigshospitalet, Köpenhamn. (sektionen för idrottsmedicin)

SAL K 23/24

10.00–10.45 Folke Sjöqvist-föreläsning: Cost-effective analyses in the evaluation of new drugs – perspectives from Nice.

Sir Michael Rawlins has been chairman of the National Institute of Health & Clinical Excellence (NICE) since its formation in 1999. He is also chairman of the Advisory Council on the Misuse of Drugs (since 1998). He is an Honorary Professor at the London School of Hygiene and Tropical Medicine, University of London, and Emeritus Professor at the University of Newcastle upon Tyne. He was the Ruth and Lionel Jacobson Professor of Clinical Pharmacology at the University of Newcastle upon Tyne from 1973 to 2006. At the same time he held the position of consultant physician and consultant clinical pharmacologist to the Newcastle Hospitals NHS Trust. He was vice-chairman (1987–1992) and chairman (1993–1998) of the Committee on Safety of Medicines. (sektionen för läkemedelslära)

SAL K 11

10.05–11.00 Olle Höök-föreläsning: Life span care issues of transition into adulthood and adult life of patients with a disabling condition since childhood.

Professor Henk Stam, MD, PhD, FRCP, Department of Rehabilitation Medicine, University Medical Center, Rotterdam, the Netherlands.

Henk Stam är rehabiliteringsläkare, professor och chef för Department of Rehabilitation Medicine vid Erasmus MC – University Medical Center i Rotterdam. Han har varit ordförande i European Society for Physical and Rehabilitation Medicine 2003–2007 och är mycket välkänd internationellt inom rehabiliteringsmedicin. Han är också medlem av redaktionskommittén för Journal of Rehabilitation Medicine, som startades av Olle Höök och utges i Sverige. Henk Stam leder forskargrupper, som intresserar sig för monitorering av aktivitetsnivå vid olika funktionsnedsättningar, fysisk kapacitet och träning, övergången till vuxenlivet av barn med cerebral pares och myelomeningocele samt av trauma och congenitala funktionsnedsättningar i övre extremiteten. Han har publicerat ett flertal originalarbeten inom dessa områden. Temat för föreläsningen är mycket aktuellt eftersom bristande kunskap tidigare har funnits om de specifika problem och åtgärder, som är aktuella för dessa patientgrupper vid övergången från barn- och ungdomstiden till vuxenlivet. Ett betydande kartläggningsarbete av dessa problem har gjorts i Nederländerna under senare år. Föreläsningen bör således vara av intresse även för pediatriker, neurologer, ortopedier och allmänläkare. Högtidsföreläsning till minne av Olle Höök, som gick bort 2006, kommer att återkomma årligen. (sektionen för rehabilitering och fysikalisk medicin)

SAL A 8

10.30–11.30 Justus Ström föreläsning: HIV/AIDS – Från 100 till 0 på 25 år.

Professor Anders Sönnernborg, född 1955, är verksam vid Enheten för Klinisk Virologi och Infektionskliniken, Karolinska Universitetssjukhuset. Han började arbeta med HIV/AIDS 1983, disputerade 1989 på HIV och blev adjungerad professor 1998 vid Karolinska Institutet. Sönnernborgs kliniska- och forskningsintresse berör kroniska virusinfektioner, ff.a hepatit och HIV, samt antiviral terapi av dessa. Fokus ligger på translationell och klinisk forskning. Han är stygruppordförande för det nationella kvalitetsregistret InfCare HIV (www.infcare.se), ordförande i Referensgruppen för Antiviral Terapi (www.rav.nu), tidigare ordförande och nu styrelseledamot i Stiftelsen Läkare mot AIDS Forskningsfond (www.aidsfond.se), expert konsult till Läkemedelsverket och medlem i Scientific Advisory Group HIV/Viral diseases, European Medicines Agency. Föreläsningen kommer att innefatta historiska aspekter på HIV-epidemin och dess klinik, forskningsframsteg och misslyckanden, den dramatiska förändring som skedde i samband med introduktionen av antiretroviral terapi och hypoteser om den framtida utvecklingen inom HIV/AIDS. (sektionen för infektionssjukdomar)

SAL A 6

12.00–13.30 Challenges in the management of SLE: Preventing premature death.

Professor Caroline Gordon, Birmingham UK. (sektionen för reumatologi)

SAL K 2

15.00–16.00 Postwar: 60 years of fitness, fatness and food intake in children.

Tim Olds, professor vid School of Health Sciences, University of South Australia. I sin föreläsning kommer han att diskutera förändringar i grad av fetma, kondition och kostintag hos barn i västvärlden, från andra världskriget fram till idag. Tim Olds utgår från en unik databas innehållande information om grad av fetma från 500 000 barn, konditionstestresultat från 30 miljoner barn och kostdata från 200 000 barn. Informationen har samlats in över 60 år i mer än 50 olika länder och inkluderar 1000 olika studier på 15 olika språk. (obesitasforskning)

SAL K 16/17

15.30–16.30 Från ord till handling – mitt halvsekelerspektiv på arbets- och miljömedicin

Lennart Levi. Lennart Levi har ägnat hela sitt yrkesverksamma liv åt tvärvetenskaplig forskning, utbildning och kunskaps-spridning inom detta område, inom ramarna för Karolinska institutet, Statens institut för psykosocial miljömedicin (IPM), men också WHO, ILO och Europeiska kommissionen. Sedan september 2006 är han ledamot av Sveriges Riksdag och har i den egenskapen möjligheter att mer än tidigare i livet påverka beslutsfattandet i vårt land med inriktning på en arbets- och livsmiljö, som främjar hälsa och välbefinnande. (sektionen för arbets- och miljömedicin)

Torsdagen den 29 november

SAL A 8

09.00–10.00 Elias Bengtsson föreläsning: Memories are made of this': how immunology can help to make better TB vaccines.

Professor Markus Maeurer.

Professor Maeurer studied Medicine in Germany, Switzerland and in the US. He is board certified in Medical Microbiology, served as assistant professor of surgery at the University of Pittsburgh, Medical School, USA in the Dept. of Surgical Oncology and Immunotherapy, later as

Vice Director of the Dept. of Medical Microbiology at the University of Mainz, Germany and is now Prof. of Clinical Immunology at the Microbiology and Tumor Cell Biology Center (MTC) at Karolinska Institutet and section head of Translational Immunology at SMI.

T-lymphocytes (T-cells) and B-lymphocytes (B-cells) constitute an important cell type of the human immune system. Most cellular immune responses are very efficient: For instance, more than 90% of individuals exposed to a bacterial pathogen (e.g. Mycobacterium tuberculosis, MTB) are able to contain or to fight off the infection. It would therefore be very important to know which immune cells and which mechanisms are responsible for 'im-

Gäst- och högtidsföreläsare forts... torsdag

immune protection'. He and his team implement several methods in order to 'visualize' specific anti-TB directed immune responses.

'Tetramer technology' visualizes directly in blood (ex vivo) pathogen specific T-cells within 1 hour. This method allows to see whether pathogen-specific T-cells are 'memory T-cells' and contribute to long-term protection or if they are able to immediately fight against pathogens ('effector cells'). This method is in principle able to measure any pathogen-specific T-cell (i.e. T-cells against TB, HIV or other infections). A 'high content' peptide micro-array visualizes B-cell responses. Just a drop of blood is sufficient to test several thousands of targets recognized by serum antibodies. He and his co-workers are currently working to

1) detect 'successful' immune responses in individuals infected with TB, but who are able to successfully control the infection (latent TB) and 2) design and test improved TB vaccines in pre-clinical models as well as in human phase I clinical trials.

Professor Maeurer hopes that the translation of basic immunological knowledge into clinical reality will aid to improve diagnostics and prevention in the context of infectious diseases.

(sektionen för tropikmedicin)

SAL K 23/24

09.20-10.15 Kalle Vikterlöf-föreläsning:
Strålskydd i radiologi – historia och framtid.

Sten Carlsson. (sektionen för medicinsk radiofysik)

SAL A 1

10.30-11.30 Mellom existens og endotel – på sporet av en humanistisk allmenn medicin.

Linn Getz, docent, Norwegian University of Science and Technology, Faculty of Medicine, Trondheim, Norge. Den traditionella medicinen präglas av en stark biologisk inriktning och människoförståelse. En ökande empirisk forskning visar emellertid att en förståelse av personers existentiella erfarenhet också har en grundläggande betydelse för deras hälsa och sjukdomsutveckling.

Exempelvis kan upplevelser av orättvisa, kränkningar och vanmakt leda till ett nedsatt immunförsvar och störningar i metabolismen.

Kunskapen om sambanden mellan existens (i betydelsen biografi) och endotel (i biologisk betydelse) öppnar upp för nya frågeställningar.

Bör större vikt läggas vid patientens historia i linje med vad som uppmärksammas vid användningen av traditionella riskfaktorer? Hur integreras biologi och biografi i den kliniska beslutsprocessen?

Föredragshållaren har inte alla svaren, men menar att en analys av begreppet en humanistisk läkare kan leda oss framåt inom detta delvis nya och mycket angelägna område. (sektionen för allmänmedicin)

SAL B 9/10

10.30-11.30 Sjukdomsrelaterad undernäring: Vad är problemet? Vad gör vi?

Ingvar Bosaeus. (sektionen för klinisk nutrition)

SAL C 6

10.30-12.00 Karolina Widerström föreläsning:
Varför tjänar kvinnor mindre?

Anna Thoursie, Fil. dr. i nationalekonomi. Chef för den partipolitiskt oberoende tankesmedjan Agora.

Det råder olika belöningsystem för kvinnor och män på den moderna svenska arbetsmarknaden.

Som grupp får kvinnor systematiskt mindre betalt per arbetad timme jämfört med vad män får som grupp. Varför? Hur förklarar vi detta? Vilka mekanismer ligger bakom?

Anna Thoursie, författare och nationalekonom, kommer i föreläsningen att belysa och diskutera dessa ständigt aktuella och brännande frågor. Hon menar att det nationalekonomiska perspektivet tillför en viktig dimension i debatten och kan ge en del av svaren.

Du kan också lyssna till Anna Thoursie på symposiet "Lönediskriminering, myt och verklighet". Sveriges kvinnliga läkares förening, KLF, analyserar och debatterar onsdagen den 28 november kl. 12.30-14.00 i sal C 4 med Anges Wold som moderator. (Kvinnliga läkares förening)

SAL C 4

10.45-11.30 Bengt Ihre-föreläsning:
Hypnotherapy för gastrointestinal disorders.

Professor Peter Whorwell, Manchester, UK.

Professor Whorwell graduated in biochemistry at the University of London and in medicine at Guy's Hospital, London. After a series of residencies and fellowships, one of which was in the USA, he was appointed as Consultant Physician and Gastroenterologist at the University Hospital of South Manchester in 1981. Over the years

he has had a particular interest in the functional gastrointestinal disorders and now directs the South Manchester Functional Bowel Service. This unit undertakes research into the clinical, epidemiological and pathophysiological aspects of irritable bowel syndrome and related disorders as well as caring for large numbers of these patients from all over the UK. It also undertakes a wide-ranging programme of research into new treatment options for these conditions including pharmacological, dietary and behavioural approaches such as hypnotherapy. The unit has produced a number of publications showing that hypnotherapy can be useful in helping to relieve the symptoms of these conditions and continues to undertake research into the mechanisms behind this phenomenon as well as its possible future applications.

Professor Whorwell has published over 270 papers and chapters in his fields of interest and serves on a number of advisory panels and working parties.

(sektionen för gastroenterologi)

SAL K 2

10.45-11.45 Is lung scintigraphy over?

Massimo Miniati, Pisa, Italien.

Professor Massimo Miniati is Professor of Respiratory Medicine at the Department of Critical Care, Faculty of Medicine, University of Florence, Italy. He worked in Respiratory and Cardiovascular Units of the Institute of Clinical Physiology, Pisa, Italy (1979-2005).

He was also active investigator of the National Research Council of Italy at the Institute of Clinical Physiology, Pisa, Italy from 1983 to 2001 and from 2001 to 2005 in the National Research Council of Italy at the Institute of Clinical Physiology, Pisa, Italy. He has published a large number of papers in the field of respiratory physiology and medicine in highly reputed journals.

(sektionen för nuklearmedicin)

SAL A 11

11.00-11.50 SGO Johansson-föreläsning:

Immunological mechanisms of Allergic Contact Dermatitis.

Thomas Rustemeyer, MD PhD, Department of Dermatology and Allergology, VU University, medical centre, Amsterdam, Holland.

(sektionen för allergiforskning)

SAL K 11

11.30-12.30 David Ingvar-föreläsning:

Föreläsning av årets mottagare Gunnar Wallin.

(neurospecialiteter)

SAL C 6

12.30-14.00 Harry Boström-föreläsning:

Framstegens pris – morgondagens internmedicin

Kerstin Hulter Åsberg.

Överläkare med 35 års erfarenhet av den breda internmedicinen, specialist i internmedicin och i geriatrik, docent i internmedicin, ordförande i läkemedelskommittén i landstinget i Uppsala län, ordförande i Läkaresällskapets kommitté för läkemedelsfrågor, vetenskapligt råd åt Socialstyrelsen ledamot av styrgruppen för kvalitetsregistret Riks-Stroke.

Internmedicinens sagolika framgångshistoria började med att man lärde sig diagnosticera en sjukdom, som kunde behandlas med ett läkemedel. Med nya läkemedel ändrade de kroniska sjukdomarna karaktär. Idag blir inte bara friska gamla, även människor med kroniska sjukdomar räknar med ett gott liv på äldre dar. Dagens internmedicin har specialiserats under trycket av ny kunskap, ny teknologi, nya behov och ny efterfrågan. Nu befinner vi oss i ett paradigmskifte. På överfulla akutkliniker är 40 procent över 80 år. De har många diagnoser, ofta många läkemedel. Vårdtiderna är extremt korta, vårdprogram för enskilda diagnoser sällan tillämpbara. Detta är ett nytt brett internmedicinskt kunskapsområde, som måste studeras och utvecklas för en humanitär vård också i framtiden.

(sektionen för internmedicin)

SAL A 1

13.00–14.00 Can Epidemiology Point to the Cause of Multiple Sclerosis?

John F. Kurtzke, professor i neurologi 1968–2000, Washington DC, nu professor emeritus med fortsatt internationellt forskningssamarbete. Professor Kurtzke har bakom sig en bred neuroepidemiologisk forskning men han är särskilt känd som MS-epidemiologens grand old man. Han har inom deskriptiv epidemiologi försökt kartlägga förekomsten av MS i större delen av världen och på basen av detta skapat hypoteser avseende MS etiologi. Redan på 1960- och 70-talen sammanställde han data om MS-sjukdomens förekomst Norden. Han hade då kontakt med MS-epidemiologisk forskning i Sverige genom professor Tore Broman i Göteborg. Han har intresserat sig särskilt för de "epidemier" av MS som beskrivits på Färöarna och Island och hans fokus har varit att MS skulle kunna vara utlöst av en infektionssjukdom. Professor Kurtzke är också känd för den dysfunktionsskala som han utvecklat och som används internationellt, EDSS - Expanded Disability Status Scale in MS. Kurtzke är fortfarande aktiv i vetenskapliga sammanhang och medverkade så sent som 2005 i ett arbete om MS-utbredningen i Sverige.. (neurospecialiteter)

SAL A 5

13.00–14.00 Mycoplasma genitalium, en ny könssjukdom.

Jörgen Skov Jensen, MD, PhD, Mycoplasma laboratoriet, Statens Seruminstitut, Köpenhamn, Danmark.

Jörgen Skov Jensen är en förgrundsgestalt inom forskningen på Mycoplasma genitalium. Han har utvecklat diagnostiken med DNA amplifikationsteknik och odling samt metoder för resistensbestämning på molekylär nivå.

Han har deltagit i ett flertal epidemiologiska och kliniska arbeten som visar att bakterien är sexuellt överförd. Han har genomfört studier på provtagningsmetodik och deltagit i behandlingsstudier. Nya intressanta seroepidemiologiska data på sena effekter av genomgången infektion kommer att presenteras. Tack vare hans övergripande kunskaper är föreläsningen inte enbart av intresse för venereologer utan även för mikrobiologer, infektionsspecialister, gynekologer och allmänläkare m fl. (sektionen för dermatologi och venereologi)

SAL B 7

13.00–14.00 Programmering av immunsystemet före och efter födel- sen – konsekvenser för utveckling av allergi, diabetes och andra folk- sjukdomar.

Bengt Björkstén studerade i Lund, disputerade 1974 i Umeå, tillbringade ett år i USA, 1979–1984 anställd på Pharmacia och adjungerad professor i pediatrik i immunologi i Uppsala och 1984–1999 professor i pediatrik i Linköping. Sedan 1991 bedriver han forskning och utbildning i Estland och var under 10 år adjungerad profes- sor vid Tartu universitet. År 2000 blev han chef för det

nystartade Centrum för allergiforskning och professor i allergiprevention vid KI. Han pensionerades 2005 men har fortfarande många internationel- la uppdrag, bl.a. i ledningen av International Study of Asthma and Allergy (ISAAC). Han var ordförande för BLF 1990–1992 och för Nordiska Barnläkarfederationen 1992–2000.

Forskningen täcker ett brett fält inom pediatriken. En serie arbeten be- handlade en tidigare okänd immunsjukdom, kronisk multifokal osteomye- lit, andra bröstmjölksimmunologi, immundefekter vid Down's syndrom, en tidigare okänd patogenesmekanism hos bakterier och tarmfloras im- munreglerande betydelse. Fokus inom allergiområdet är på immunregle- ring, allergiprevention, epidemiologi och relationen till mikrobiell ekolo- gi. Han har publicerat över 260 originalarbeten, många översiktsartiklar och har handlett 30 doktorander till disputation.

Bland många internationella utmärkelser kan nämnas hedersdoktorat vid Tartu universitet, ledamot av Finska Vetenskaps societeten, Honorary Pro- fessor i Perth Australien, medaljer för pediatrik och allergologisk forsk- ning, hedersledamot i estniska, finska och sydafrikanska barnläkarför- eningarna samt finska och tyska allergiföreningarna. (sektionen för pediatrik)

**Riksstämman 2008 i Göteborg
26–28 november**

SAL B 2/3

13.00–13.45 Sårbehandling 2007.

Professor Elof Eriksson, Harvard Medical School, Bos- ton, USA.

Elof Eriksson, som fått sin grundläggande medicinska ut- bildning i Sverige, har under de senaste 25 åren varit verk- sam i USA där han i dag innehar den mycket prestigefyll- da Murrey professuren i plastikkirurgi. Han har drivit ut- vecklingen av den moderna plastikkirurgin så väl i USA

som internationellt och anses som en av vår tids mest betydelsefulla pla- stikkirurger. Han har bland annat grundlagt flera principer som i dag är "standard of care" inom behandlingen av sår. Föreläsning ger en möjlighet för svenska plastikkirurger och andra specialister att få ta del av hans erfa- renheter och hans internationella perspektiv. (sektionen för plastikkirurgi).

SAL A 6

13.15–14.15 Nanna Svartz-föreläsning:

Understanding evidence? An eventual solution to an irritating enig- ma.

Professor Andrew Moore, Oxford, England. (sektionen för reumatologi)

SAL K 15

13.30–14.30 Soft tissue coverage in upper extremity surgery.

Professor Szolt Szabo Miskolc, Ungern. (sektionen för handkirurgi)

SAL K 23/24

13.30–14.30 Torgny Sjöstrand- föreläsning:

What you always wanted to know about diastolic function- but were afraid to ask!

Sándor J Kovács, Adjunct Professor of Physics and Bio- medical Engineering, Director, Cardiovascular Biophy- sics Laboratory, Washington University School of Medi- cine, St Louis, USA.

Professor Kovács kombinerar klinisk kardiologi, kardio- vaskulär fysiologi, biofysik och matematik, och kan ut-ifrån sin multidisciplinära bakgrund beskriva kardiovas- kulär fysiologi på ett unikt sätt. Han kommer i sin gästföreläsning särskilt

diskutera och förklara diastolisk hjärtfunktion, och är en mycket skicklig föreläsare. (sektionen för klinisk fysiologi)

SAL C 3

14.00–15.30 Carl-Gustav Groth lecture: Hepatocyte Transplantation.

Professor Stephen Strom, Pittsburg USA.

Levertransplantation (Ltx) kan vara livräddande för patienter med kronisk och akut leversvikt. Även patienter med medfödda metabola sjukdomar (inborn errors of metabolism) där sjukdomen företrädesvis sitter i levern kan botas. Ltx är emellertid förenat med risker för mortalitet och morbiditet, inte minst beroende på behovet av livslång immunosuppressiv medi- cinering. Transplantation av hepatocyter kan användas som en "brygga" fram till Ltx eller som en definitiv åtgärd i avvaktan på spontan leverrege- nation vid akuta skador. I detta senare fall kan immunosuppressionen så småningom avslutas. Vid metabola sjukdomar bör det vara möjligt att transplantera en mindre fraktion hepatocyter. Forskning bedrivs för att i framtiden kunna använda nya källor av hepatocyter för transplantation, t.ex. stamceller, hepatocyter från andra species (xenograft) men även från levvar som inte varit lämpliga för transplantation av hela organet. I fram- tiden kan detta möjliggöra behandling av fler patienter än i dag där bristen på organ för transplantationsändamål är en realitet. Stephen Strom är en internationellt framstående forskare inom området hepatocyttransplantation och han har författat flera original- och översiktsartiklar inom fältet. (sektionen för transplantation)

SAL B 7

14.15–15.15 Managing vomiting, abdominal pain and constipation – new concepts for common childhood gut motility disorders.

Gäst- och högtidsföreläsare forts... torsdag

Peter J Milla, professor i pediatrik gastroenterologi och nutrition, ICL Institute of Child Health, University College London, Great Ormond Street Hospital for Children. Professor Peter J Milla har spelat en ledande roll i utvecklingen av pediatrik gastroenterologi i Storbritannien och Europa. Tillsammans med professor John Harries startade han enheten för pediatrik gastroenterologi vid

The Institute of Child Health och The Hospital for Sick Children Great Ormond Street i London. Han har varit ordförande för European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (ESPGHAN), ordförande i United European Gastroenterology Federation (UEGF) och European Board of Pediatrics. I detta arbete har han bidragit till att utveckla utbildningen både i pediatrik och pediatrik gastroenterologi i hela Europa. Hans huvudsakliga kliniska intresse är tarminsufficiens och motilitetsrubbningar och han har ett passionerat forskningsintresse för tarmens motilitet och dess rubbningar. Hans resultat har bidragit till förståelsen av tarms neuromuskulära system – dess utveckling och sjukdomar. Sin fritid ägnar professor Milla framför allt åt segling.

(sektionen för pediatrik)

SAL K 2

14.30–15.30 Female Genital Mutilation – Surgical Perspectives

Harry Gordon M.B.B.S, F.RCS FRCOG, England.

Emeritus Consultant Northwick Park Hospital.

Sektionen för Obstetrik och Gynekologi anordnar den 29 november, kl 12.30–14.00 i sal K 1, ett symposium om kvinnlig könsstympning. Traditioner, migrationens betydelse, vårt eget bemötande, behandling av problem och stympade kvinnors möjlighet att uppleva lust och känna sexuell tillfredsställelse kommer att diskuteras.

I direkt anslutning till symposiet har en brittisk kollega med stor erfarenhet inom ämnesområdet inbjudits för att förmedla sina breda och speciella kunskaper till oss. Harry Gordon har under en lång period arbetat vid "The African Well Women's Clinic" på Central Middlesex Hospital i London. Han kommer speciellt att redovisa sina erfarenheter av kirurgiska åtgärder för att förbättra livskvaliteten för stympade kvinnor liksom handläggningen vid förlossning. (sektionen för obstetrik och gynekologi)

SAL C 2

15.00–16.00 Retinal vasculitis

Elisabeth Graham, Medical Eye Unit, St. Thomas' Hospital, London, England.

Elisabeth Graham har intresserat sig kliniskt framförallt för inflammatoriska ögonsjukdomar, och har publicerat många vetenskapliga arbeten bl a om retinal vaskulit. Hon har också bedrivit basal forskning inom ögonimmunologi. Hon är en internationellt respekterad ögonläkare och en omvittnad god föreläsare.

(sektionen för oftalmologi)

SAL B 2/3

15.00–15.45 Utveckling och trender inom plastikkirurgin.

Professor Elof Eriksson, Harvard Medical School, Boston, USA.
(sektionen för plastikkirurgi)

SAL A 5

15.15–16.00 Advances in the Management of Psoriatic Arthritis.

Dafna D. Gladman MD, FRCPC Professor of Medicine, University of Toronto, Toronto Western Research Institute, University Health Network, Toronto Western Hospital.

(sektionen för dermatologi och venerologi)

SAL K 12

16.00–17.00 Occupational and environmental medicine – learning history for improved understanding of the future.

Professor Paul Blanc, Department of Occupational and Environmental medicine, University of California, San Francisco, USA.

The goal of this presentation is to use two case examples to show the ways in which emerging technologies are linked repeatedly to adverse health effects in the workplace, yet, despite a repeated pattern of new diseases that are recognized fairly rapidly, the pace of prevention has been glacial.

(sektionen för arbets- och miljömedicin)

SAL A 5

16.15–16.50 Towards a more specific therapy: targeting non-melanoma skin cancer.

Professor Rolf-Markus Szeimies, Dept. of Dermatology, Regensburg University Hospital, Regensburg, Germany.
(sektionen för dermatologi och venerologi)

SAL A 5

16.50–17.30 The concept of field cancerisation in dermatology.

Professor Eggert Stockfleth, Skin Cancer Centre Charité, Department of Dermatology, Venereology and Allergy, Berlin, Germany.

(sektionen för dermatologi och venerologi)

Fredagen den 30 november

SAL K 23/24

09.00–10.00 Vascular calcification in chronic renal disease.

Professor Markus Ketteler, Tyskland.

Patienter med avancerad njursvikt, oavsett underliggande njurskada, har en mycket hög sjuklighet och dödlighet i kardiovaskulära sjukdomar. De har en speciell typ av ateroskleros med omfattande förkalkningar i kärlväggarna. Under de senaste 5 åren har en utökad kunskap vunnits om de mekanismer som ligger bakom dessa patologiska

förändringar.

Professor Ketteler är en av de stora auktoriteterna inom internationell välrenommerad forskning inom detta område.

(sektionen för njurmedicin)

SAL A 1

09.30–10.30 Biomimetic Materials for Ophthalmologic Applications: Corneal Implantation and Drug Delivery.

May Griffith, University of Ottawa Eye Institute, Ottawa, Canada.

May Griffith är en världsauktoritet inom basal hornhinnforskning. Hon har bl a studerat stamcellspopulationer på ögats yta och receptorer för virusinfektioner. Under senare år har hon utvecklat en intensiv forskningsaktivitet med syftet att framställa biosyntetiska hornhinnetransplantat. Hennes studier av nerv- och cellregenerering i syntetisk extracel-

lulärmatris med optiska och hållfasthetsegenskaper liknande de som finns i naturlig human hornhinnevävnad har legat till grund för djurförsök med rekombinant human kollagenmatris som visat sig lovande att man snart tros kunna utföra liknande försök på människa.

(sektionen för oftalmologi)

SAL B 8

10.45–12.00 How long have you been here?: 35 years in the doctor's chair.

JV Salinsky.

John Salinsky has been a General Practitioner in North West London for 35 years. He also teaches young doctors in the Whittington GP Vocational Scheme where he is programme director. He has a special interest in the doctor-patient relationship and the importance of continuity of care. He is editor of the Journal of the Balint Society and the co-author, with Paul Sackin of What are you feeling, Doctor? A book which describes the work of Balint group studying doctors' defences. He has also written about Medicine and Literature.

(sektionen för medicinsk psykologi)

SAL A 9

11.10–12.05 Nina & Jerzy Einhornföreläsning: Radiotherapy in cervical cancer.

Gilliam Thomas.

(sektionen för onkologi)

Sektionernas och föreningarnas program

Abstrakten finns på www.sls.se

Allergiforskning

Torsdagen den 29 november

SAL C 3

08.30–10.00 Symposium: Miljö, mikrober och allergi. *Moderator:* Kjell Torén. Se SY 34.

HALL A, 352–365

09.00–18.00 Posterutställning.

Utställarna på plats 10.00–11.00.

1P. Arbetsförmåga, lungfunktion och självskattad funktionsförmåga hos patienter i Åreklinskens astma/KOL rehabiliteringsprogram. Kirsten Ravn-Jørgensen, Andreas Norén, Ann-Sofie Gumaelius. (352)

2P. Thoracal mobilisering, ny behandlingsmetod vid astmaliknande tillstånd. Olle Löwhagen, Kaj Theman, Janne Karlsson, Ewa-Lena Johansson, Eva Thorelli. (353)

3P. Der p 2-allergenit från husdammskvalster aktiverar ett inflammatoriskt svar i lungornas epitelceller. Camilla Österlund, Hans Grönlund, Sofia Sundström, Guro Gafvelin, Anders Bucht. (354)

4P. Total IgE, cytokine and chemokine responses in mothers during and after pregnancy in relation to maternal atopy and ω -3 fatty acid supplementation. Kristina Warstedt, Catrin Furuhielm, Karin Fälth-Magnusson, Karel Duchén, Malin Fagerås Böttcher. (355)

5P. Cord blood cytokines and chemokines and development of allergic disease. Martina Sandberg, Anne Frykman, Göran Berg, Jan Ernérudh, Leif Matthiesen, Christina Ekerfelt, Lennart Nilsson, Maria Jenmalm. (356)

6P. Immunsvaret i relation till toleransutveckling och behandling av barn med eksem och födoämnesallergi. Sara Tomicic, Karin Fälth-Magnusson, Malin Fagerås Böttcher. (357)

7P. Exponering för Staphylococcus aureus enterotoxin tidigt i livet ökar förmågan att inducera oral tolerans i en musmodell av allergisk astma. Anna Lönnqvist, Sofia Östman, Nina Almqvist, Susanne Hultkranz, Agnes Wold, Carola Rask. (358)

8P. Parents sucking the child's dummy – does it protect the child from asthma? Bill Hesselmar, Nils Åberg, Robert Saalman, Inga-Lisa Strannegård, Ingegerd Adlerberth, Agnes Wold. (359)

9P. Comparisons between salivary cortisol levels in six-months-olds and their parents. Fredrik Stenius, Töres Theorell, Gunnar Lilja, Annika Scheynius, Johan Alm, Frank Lindblad. (360)

10P. Kvalsterallergiska barn förbättrades med allergiskydd. Uppföljning av 97 fall. Åsa Persson, Lena Bruzelius, Rafael Ferrandiz. (361)

11P. Sweha – ett svenskt projekt för att kartlägga HAE i Sverige. Patrik Nordenfelt, Lotus Mallbris, Janne Björkander, Per Hellström, Anders Lindfors, Lars Lundblad, Kerstin Löfdahl, Bo Nilsson, Lennart Nordvall, Lennart Truedsson, Sonja Werner, Carl-Fredrik Wahlgren. (362)

12P. Uppföljning av 8 års allergivaccinationsverksamhet på barnallergimottagning. Michaela Tedner, Göran Oldeus. (363)

13P. Utvärdering av ett kvalitativt snabbtest för specifikt IgE på när-vårdslaboratorium mot kvantitativ mätning med ImmunoCAP® FEIA på centrallaboratorium. Jan Forslid, Pia Molldén, Lena Strömberg. (364)

14P. Prevalence of, and possible risk factors for adverse reactions at skin prick testing in children. Gunilla Norrman, Malin Fagerås Böttcher, Sven Andrae, Helene Axfors Olsson, Åke Brandt, Anna-Carin Ene-lund, Jan-Åke Jönsson, Tom af Klercker, Hannes Odelram, Göran Oldeus, Leif Strömberg, Aina Warner, Björn Wirenstrand, Karin Fälth-Magnusson. (365)

HALL A, 352–365

10.00–11.00 Fri postervandring (utställare på plats).

SAL A 11

11.00–11.50 15F. SGO Johansson-föreläsning: Immunological mechanisms of Allergic Contact Dermatitis. Thomas Rustemeyer. *Moderator:* Mihaly Matura.

SAL A 11

11.55–13.10 16. Föreningsmöte: Svenska Föreningen för Allergologi

(SFFA). Vetenskaplig programpunkt: Postdoc utomlands – när, var och hur? Catarina Almqvist. *Moderator:* Monica Arvidsson.

SAL B 7

13.00–14.00 Gästföreläsning: Programmering av immunsystemet före och efter födelsen – konsekvenser för utveckling av allergier, diabetes och andra folksjukdomar. Bengt Björkstén.

SAL A 11

13.15–13.40 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Maria Tengvall Linder, Björn Tilling.

17. Regular fish consumption in the diet and allergic diseases by age 8. Inger Kull, Helen Flöistrup, Gunnar Lilja, Göran Pershagen, Magnus Wickman.

18. Prevalensutveckling 1996–2006 för astma och allergier hos svenska skolbarn – betydande könsskillnader. En jämförelse mellan två kohorter. Anders Bjerg Bäcklund, Thomas Sandström, Bo Lundbäck, Eva Rönmark.

SAL A 11

13.45–14.15 Postersession. *Moderatorer:* Johan Alm, Pär Gyllfors.

SAL A 11

14.30–16.00 Symposium: Luften vi andas – på gott och ont! *Moderator:* Göran Pershagen. Se SY 48.

SAL B 7

16.30–18.00 Symposium: Risk- och friskfaktorer för utveckling av astma och allergi hos barn. *Moderator:* Gunilla Hedlin. Se SY 62.

Allmänmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL A 5

10.30–12.00 Fria Föredrag. *Moderator:* Lars Borgquist.

1. Hälsofrämjande primärvård på Hisingen, Göteborg – erfarenheter från åtta vårdcentraler. Ann Blomstrand, Nashmil Ariai, Ann-Christine Baar, Britt-Marie Finbom-Forsgren, Cecilia Björkelund.

2. Utvärdering av Affektskola och Skriptanalys som led i rehabilitering av patienter med långvarig benign smärta. Eva Melin, Bengt Persson, Hans Thulesius.

3. Riskbruksprojektet – Hur allmänläkare på ett effektivt sätt kan framkalla förändringar i sina patienters alkoholvanor. Åsa Weterqvist, Sven Wåhlin, Anna-Karin Svensson.

4. Dålig följsamhet till riktlinjer vid diagnostik av KOL i primärvården – resultat från Praxisstudien. Karin Lisspers, Björn Stållberg, Mats Arne, Gunnar Johansson, Kurt Svärdsudd, Christer Janson.

5. Äldre med funktionshinder som har hemtjänst och/eller hemsjukvård önskar erhålla en snar rådgivning vid sjukdom för hjälp till slussning till rätt vårdgivare eller en konsultation av sjuksköterska/läkare i hemmet. Lena Rudholm, Ingrid Rensfelt, Ingegerd Foss, Yvonne Jarlvik, Christer Johansson.

6. Färre fall och förbättrad uppresningsförmåga bland kvinnor över 70 år med hög höftfrakturrisik – resultat från interventionsstudie. Daniel Albertsson, Christer Petersson, Dan Mellström, Birgitta Grahn, Robert Eggertsen.

7. Prediktorer för sjukskrivning vid nack- och ryggbesvär bland landsbygdsboende män. Resultat från FAJ-projektet – en populationsbaserad prospektiv kohortstudie. Sara Holmberg, Anders Thelin.

SAL A 5

14.30–16.00 Symposium: Blåskattarr hos kvinnor en besvärlig bagatell? *Moderator:* Malin André. Se SY 21.

Torsdagen den 29 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Bättre sund och stark än sorgsen och svag. Om livsstil, ansvar och möjlighet. *Moderator:* Lennart Nordenfelt. Se SY 33.

HALL A, 95–120

09.00–18.00 Posterutställning.

Deltagarna uppmanas att närvara vid postrarna kl 11.30–12.00 samt vid Posterdiskussion som äger rum vid postrarna kl 14.00–15.00. *Moderator:* Sara Holmberg.

8P. Hälsoprogram för fysisk aktivitet på vårdcentralerna – hur kan det utformas inom befintliga ramar? Erfarenheter från Nacka 2005–2007. Maria Sandberg, Ingrid Eckerman, Riitta Ekbohm. (95)

9P. Psykosocial arbetsmiljöenkät i primärvården – stress och trivsel korrelerar till vårdcentralernas läkarbemanning. Hans Thulesius, Birgitta Lann, Kristina Olsson. (96)

10P. Allmänläkare i barnhälsovården (BHV). Christina Otterlin, Christer Petersson. (97)

11P. Bacteriuria is associated with urge urinary incontinence in older women. Nils Rodhe, Lars Englund, Sigvard Mölstad, Eva Samuelsson. (98)

12P. Prediktiva faktorer för långtidssjukskrivning och sjukpension hos mångbesökare och normalbesökare inom primärvården. Håkan Bergh, Amir Baigi, Jörgen Månsson, Bengt Mattsson, Bertil Marklund. (99)

13P. Antibiotika förskrivning och besöksfrekvenser för luftvägsinfektioner mellan 1999–2005 i Kalmar län – en öppenvårdsanalys. Thomas Neumask, Lars Brudin, Sven Engström, Sigvard Mölstad. (100)

14P. Pedagogiska processer i läkares vardagsarbete – kan ökad medvetenhet och utvecklade handlingar förbättra vården för alla? Karin Thörne, Håkan Hult, Lindh Annika, Marianne Lindblad-Fridh. (101)

15P. Validering av enkät för kontroll av hjärtlungräddningskunskaper. Marie-Louise Södersved Källestedt, Mats Enlund, Jerzy Leppert. (102)

16P. Underhållsbehandling av astma – en 2-årsstudie. Bo-Anders Paradis, Anna-Lena Nyth. (103)

17P. Motionens betydelse för livskvalitet hos äldre med yrsel. Åsa Lindberg, Anna Ekwall, Måns Magnusson. (104)

18P. Klinisk läkemedelsgenomgång uppdaterar behandling, kartlägger patientens kliniska status och näringsstillstånd samt avslöjar svårbedömda kroniska smärtupplevelser hos patienter inskrivna i hemsjukvården. Romanos Markarian, Andrés Uribe. (105)

19P. Rehabiliteringshusläkare – en ny modell för allmänmedicinskt stöd till vuxna med funktionshinder. Barbro Nordström, Gunnel Haglund. (106)

20P. Symbicort Singelterapi – effektiv behandling till lägre kostnad. Björn Ståhlberg, Claes-Göran Löfdahl, Bengt-Eric Skoogh, Göran Wennergren, Per Olsson, Fredrik Neij, Bengt Jönsson, Tommy Ekström. (107)

21P. ACT™ (Asthma Control Test) – Hur fungerar det i svensk sjukvård. Olle Zetterström, Anna-Lena Nyth. (108)

22P. Kvalitetssäkring av elektronisk läkemedelsinformation för vården – en förstudie genomförd i samband med införandestart av SIL databas i samarbete med primärvården i landstinget i Jönköpings län. Marie Eliasson, Ulf Öhman, Anders Nilsson, Peter Johansson. (109)

23P. Omhändertagande av KOL-patienter i Sverige. Björn Tilling, Kjell Larsson, Gunnar Johansson, Claes-Göran Löfdahl, Inga-Lill Persson, Tommy Ekström. (110)

24P. Sömnstörning – en riskmarkör för ökad dödlighet bland män. H. Ingemar Andersson. (111)

25P. Prediktiva värdet av natriuretiska peptider för totalmortalitet hos äldre patienter med systolisk hjärtsvikt – en femårsuppföljning. Mona Olofsson, Kurt Böman. (112)

26P. ALMA (Aktivt Liv Med Astma), ett nytt kvalitetssäkringsverktyg för att strukturera omhändertagandet av astmapatienter. Alf Tunsäter, Klas Svensson, Annika Roquet, Elisabeth Ståhl. (113)

27P. Fysisk aktivitet på recept (FaR) ökar den fysiska aktivitetsnivån hos överviktiga kvinnor och män – resultat från en randomiserad kontrollerad studie. Lena V Kallings, Erik Hemmingsson, Stephan Rössner, Mai-Lis Hellénus. (114)

28P. Tidmässiga trender för plötslig död i hjärtinfarkt i Skåne under åren 1987–2003 visar ingen nedgång bland kvinnor. Kristin Persson, Sofia Gerward, Christina Nerbrand, Bo Hedblad. (115)

29P. Resultat av individuellt anpassad behandling av patienter med utmattningssyndrom. Kristina Glise, Lilian Wiegner, Susanne Ellbin, Agneta Lindegård-Andersson, Marie-Louise Norberg, Ingibjörg Jonsdottir, Emina Hadzibajramovic, Gunnar Ahlberg jr. (116)

30P. Frakturrisk bland äldre kvinnor utifrån 4 kliniska riskfaktorer och bentäthet i häl med DXL teknik. Daniel Albertsson, Dan Mellström, Christer Petersson, Hans Thulesius, Robert Eggertsen. (117)

31P. Mindfulnessbaserad behandling vid långvarig smärta, stressreaktion och trötthet. Jenny Hoffman Nygren, Leena Maria Johansson. (118)

32P. BMI på BVC – barns och föräldrars kroppsmasseindex (BMI) vid 5,5-årskontrollen. Novko Gavric, Rosmari Jensen, Agneta Peterson, Hans Thulesius. (119)

33P. Rehumanisering – kultur som rehabilitering. Hans Thulesius, Kerstin Nilsson. (120)

SAL C 4

09.00–10.30 34SS. Sektionssymposium: Endoskopi i allmänläkares tjänst. *Moderatorer:* Ingegerd Meyer och Per-Ola Park. *Deltagare:* Per Almqvist, Maria Bergström, Helena Lindegren, Per-Ove Stotzer, Ervin Toth.

SAL A 1

10.30–11.30 35F. Gästföreläsning: Mellom existens og endotel – på sporet av en humanistisk allmenn medicin. Linn Getz, docent, Norwegian University of Science and Technology, Faculty of Medicine, Trondheim, Norge.

SAL K 1

10.30–12.00 Symposium: Aortaneurysm – nyheter! *Moderator:* Fredrik Lundgren. Se SY 42.

HALL A, 95–120

14.00–15.00 Posterdiskussion. *Moderator:* Sara Holmberg.

SAL C 4

15.00–16.30 36SS. Sektionssymposium: Dyspepsi och reflux – en SBU-rapport. *Moderatorer:* Lars Agréus och Christer Stael von Holstein.

Deltagare: Lars Engstrand, Folke Johnsson, Greger Lindberg, Lars Löf, Henrik Sjövall, Stefan Öberg.

SAL C 6

16.30–18.00 Symposium: Kardiovaskulär prevention, till nytta för patienten? *Moderator:* Hans Brändström. Se SY 65

SAL A 11

16.30–18.00 Företagssymposium: ”Sömnbrist, ett allvarligt och vanligt hot mot vår hälsa”.

Symposiet kommer att belysa sömnens betydelse för vår hälsa. Vad har vi för sömnbehov och hur tillfredsställs detta i vårt 24-timmarssamhälle. Sambandet mellan sömnbrist och hypertoni, kardiovaskulär sjukdom och det metabola syndromet kommer att belysas bl. a. utifrån ett par av våra vanligaste sömnsjukdomar, sömnapné syndrom samt RLS. Vad kan vi göra åt det?

Moderator: Lena Leissner. *Deltagare:* Torbjörn Åkerstedt, Alexander Perski, Jan Hedner, Peter Nilsson. Sponsras av Boehringer Ingelheim AB.

Andrologi

Onsdagen den 28 november

SAL K 12

14.00–15.45 1SS. Sektionssymposium: Är reproduktionsfunktionen påverkad av känsligheten för miljö- och livsstilseffekter.

Betydande geografiska skillnader betr. den manliga reproduktionsfunktionen har observerats under de senaste åren. Detta gäller t ex risken för att få testikelcancer, vilken är dubbelt så stor i Danmark jämfört med Sverige. Även spermieantal och risk för medfödda genitala missbildningar varierar betydligt från land till land. Förklaringen till detta fenomen saknas, men såväl livsstil-, miljö och genetisk predisposition har diskuterats som möjliga förklaringar. Att få en uppfattning om orsakerna till de geografiska skillnaderna beträffande reproduktionsfunktionen har stort medicinskt och hälsopolitiskt intresse, eftersom denna kunskap kan hjälpa oss att förstå de mekanismer som reglerar den manliga reproduktionsfunktionen och förebygga ev. miljö- eller livsstilsrelaterade skador på detta system.

Trots en intensiv forskning har man ännu inte lyckats identifiera några enskilda miljö-, livsstils- eller genetiska faktorer som kan förklara den geografiska skillnaden i reproduktionsfunktionen. Förklaringen finns kanske att hämta i en interaktion mellan dessa faktorer, där genetisk predisposition gör en individ mer eller mindre känslig för miljöns och/eller livsstilens skadliga effekter.

Moderator: Aleksander Giwercman. **Deltagare:** Prof. Åke Bergman, Inst. för Miljökemi, Stockholms Universitet, kommer att redogöra för Effekter av miljögifter på den manliga reproduktionsfunktionen; Prof. Jens Peter Bonde, Avd. för Yrkesmedicin, Århus, Danmark, summerar av forskningens rörande Livsstils relaterade effekter, med fokus på rökning; Docent Yvonne L. Giwercman redogör för nya rön, som visar att Polymorfier i androgenreceptorgen reglerar en individs känslighet för livsstils- och miljöfaktorer.

SAL K 12

16.00–17.30 2SS. Sektionssymposium: Testosteronbehandling – gamtall terapi i nya kläder?

Testosteron påverkar människan på ett mångfasetterat sätt och hypogonadism kan därför ge mycket skilda symptom hos olika individer. Att avgöra om en patient har hypogonadism och vad en behandling med testosterosubstitution kan ge för effekt kan vara mycket svårt. Under de senaste åren har guidelines för dessa bedömningar och behandlingsmöjligheter sammanställts av både europeiska och amerikanska andrologiska sällskap. Symposiumets syfte är att redogöra för och jämföra dessa rekommendationer.

Moderator: Åke Pousette. **Deltagare:** Åke Pousette: Testosteron, Analysmetoder och verkningsmekanismer, Peter Ströberg: Symtomskalor och mätning av testosteron – hur hittar man hypogonadism i allmänpraxis, Stefan Arver: Guidelines för behandling med testosteron – En slingrig väg mot konsensus.

Anestesi och intensivvård

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

12.30–14.00 Symposium: Djup sedering vid procedurer. Gränser och möjligheter. **Moderator:** Eva Bålfors. Se SY 5.

Torsdagen den 29 november

SAL A 7

08.30–10.00 Symposium: Kirurgi på gamla människor. **Moderator:** Olle Svensson. Se SY 37.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Att upptäcka och handlägga svår sepsis – en utmanande uppgift med förbättringspotential. **Moderator:** Peter Lanbeck. Se SY 45.

SAL A 1

14.30–16.00 Symposium: Logistik i sjukvården. **Moderatorer:** Pia Essén, Gunnar Edlund. Se SY 55.

Fredagen den 30 november

SAL C 2

08.30–10.00 Symposium: Är det rätt att forska på patienter som inte kan lämna sitt samtycke? **Moderator:** Jan Wernerman. Se SY 66.

Arbets- och miljömedicin

Onsdagen den 28 november

SAL K 16/17

15.30–16.30 1F. Gästföreläsning: Från ord till handling – mitt

halvsekelperspektiv på arbets- och miljömedicin. Professor Lennart Levi. **Moderator:** Maria Albin.

Torsdagen den 29 november

SAL C 3

08.30–10.00 Symposium: Miljö, mikrober och allergi. **Moderator:** Kjell Torén. Se SY 34.

10.00–10.30 Kaffe.

SAL K 12

10.30–12.00 Fria Föredrag. **Moderator:** Per Gustavsson.

2. Samband mellan luftföroreningar och akuta inläggningar för hjärt-kärlsjukdom. Kadri Meister, Bo Segerstedt, Bertil Forsberg.

3. Samband mellan prevalensen av kronisk luftvägssjukdom och allergi, och boende nära trafik i Skåne. Anna Lindgren, Emilie Stroh, Peter Montn  mery, Ulf Nihlén, Kristina Jakobsson, Anna Axmon.

4. Hälsoeffekter av dieselavgaser vid astma. En fältstudie på Oxford Street, London, UK. James McCreanor, Paul Cullinan, Mark J Nieuwenhuijsen, James Stewart-Evans, Eleni Malliarou, Lars Järup, Robert Harrington, Magnus Svartengren, In-Kyu Han, Pamela Ohman-Strickland, Kian Fan Chung, Junfeng Zhang.

5. Leukemi i närheten av ett raffinaderi – orsak? Lars Barregård, Erik Holmberg, Gerd Sällsten.

6. Exponering för persistenta klororganiska mil  gifter och typ 2 diabetes. Anna Rignell-Hydbom, Lars Rylander.

7. Flygbuller och incidens av hypertoni. Charlotta Eriksson, Mats Rosenlund, Agneta Hilding, Claes-Göran Östenson, Göran Pershagen, Gösta Bluhm.

12.00–13.00 Lunch.

SAL K 12

13.00–14.00 8SS. Sektionssymposium: Arbetsmil   och hälsa – länken som brast: Vad har vi nu f  r preventiva strategier? **Moderator:** Maria Albin. **Deltagare:** Bengt Järvholm, Yrkes- och mil  medicin Umeå; Kerstin Marinko, Kommunhälsan Uppsala; Håkan Westberg, Yrkes och mil  medicinska kliniken Universitetssjukhuset Örebro; Sven-Ove Hansson, Prof, Institutionen för Filosofi, KTH.

SAL K 12

14.00–15.30 Fria Föredrag. **Moderator:** Allan Toomingas.

9. Akuta effekter av exponering för 900MHz GSM signal, en provokationsstudie. Lena Hillert, Torbjörn   kerstedt, Arne Lowden, Clair   Wiholm, Niels Kuster, Vildana Musabasic, Bengt B Arnetz.

10. Luftvägsbesvär hos badhuspersonal – resultat av en enkätstudie. Gunnar Nordberg, Nils-Göran Lundström, Bertil Forsberg, Anders Blomberg, Johan Nilsson, Annika Hagenbj  rk.Gustafsson, Mona Svensson, K  re Eriksson, Roger Lindahl.

11. Kvarts i svenska j  rngjuterier – exponering, ohälsa, åtgärder. Exponeringstudien. Lena Andersson, Ing-Liss Bryngelsson, Carl-Göran Ohlson, Håkan Westberg.

12. Medicinska konsultationer – en möjlighet för företagsläkaren att identifiera riskbruk av alkohol. Ragnhild Ivarsson-Walther, Ulric Hermansson, Anders Helander.

13. Rehabilitering vid stress och utmattningssyndrom (REST). The-rese Stenlund, Christina Ahlgren, Bernt Lindahl, Gunilla Burell, Katarina Steinholtz, Anders Knutsson, Lisbeth Slunga Birgander.

14. Fysiska arbetsmil  j  rh  llanden vid ett urval av callcenter, samt deras relation till komfort och besvär samt till gällande arbetsmil  j  f  rordningar, EU-direktiv och standards. Allan Toomingas, Desir   Gavhed.

15.30–16.00 Kaffe tillsammans med repr. f  r DASAM-Dansk Selskab f  r Arbejds- og Mil  medicin.

SAL K 12

16.00–17.00 15F. Gästföreläsning: Occupational and environmental medicine – learning history for improved understanding of the future. Professor Paul Blanc, Univ. of California, San Francisco. **Moderator:** Kjell Torén.

17.00–17.15 Paus.

17.15–18.00   rsm  te, sektionen för Arbets- och mil  medicin. Alla medlemmar   r välkomna!

19.15–  0.00 Jubileumsföreläsning med middag på restaurang Piperska Muren. Professor Christer Hogstedt: Arbetsmil  j  n i historiskt perspektiv-personliga reflexioner från tre decennier.

Fredagen den 30 november

SAL C 3

08.30–10.00 Symposium: Neurodegenerativa sjukdomar och miljöfaktorer. Moderator: Per Gustavsson. Se SY 67.

HALL A, 86–121

09.00–16.00 Posterutställning.

Posterutställarna ombeds närvara vid sina posters kl 13.00–15.00.

Postersession arrangeras vid utställningen kl 14.00–15.00. Moderator: Anna-Carin Olin.

Med anledning av sektionens 100-årsjubileum utökas den sedvanliga posterutställningen med ett antal extra bidrag (utan abstract) som beskriver Arbets- och miljömedicinens gångna verksamhetsfält. Ytterligare bidrag tas emot. Det kan vara posters som beskriver tidstypiska arbets- och miljömedicinska miljöer, problem eller arbetsmetoder, ”larm”, lyckade lösningar etc. Även föremål, t ex mätutrustning kan visas. Kontakta sektionens riksstämmosekreterare allan.toomingas@sll.se.

16P. Yrkesmässig exponering för solljus och risk för multipel skleros. Mattias Westberg, Maria Feychting, Fredrik Jonsson, Gun Nise, Per Gustavsson. (86)

17P. Stråldoser från gammastrålning i Västsverige. Sara Almgren, Lars Barregård, Mats Isaksson. (87)

18P. Faktorer associerade med prospektiv utveckling av miljörelaterade besvär. Frida Eek, Björn Karlsson, Per-Olof Östergren. (88)

19P. Olägenheter hos boende nära petrokemisk industri i Stenungsund 2006. Leo Stockfelt, Gösta Axelsson, Gerd Sällsten, Lars Barregård. (89)

20P. Gasolyckan i bhopal, indien 1984 – för sent för god epidemiologi. Ingrid Eckerman. (90)

21P. Hjärtrytmvariabilitet under och efter exponering till luftföroreningar i en biltunnel i Stockholm (Söderledstunneln). Nils Plato, Martin Andersson, Lena Hillert, Helena Svensson, Magnus Svartengren. (91)

22P. Pyrogen effekt av respirabelt vägdamm. Umesh Jayawardena, Linda Tollemark, Christer Tagesson, Per Leanderson. (92)

23P. Partiklar från vägbeläggning kan utgöra en hälsorisk. Anders

Ljungman, John Lindbom, Mats Gustafsson, Göran Blomqvist, Anders Gudmundsson, Andreas Dahl, Erik Swietlicki. (93)

24P. Kvarts i svenska järngjuterier – exponering, ohälsa, åtgärder. Kohortstudien. Lena Andersson, Ing-Liss Bryngelsson, Carl-Göran Ohlsson, Håkan Westberg. (94)

25P. Lungcancer och mesoteliom hos maskinrumspersonal – en fallbeskrivning med bedömning av risker från tidigare och pågående cancerogen exponering. Karl Forsell, Stig Hagberg, Ralph Nilsson. (95)

26P. Dödlighet, sjuklighet och yrkesexponering för luftvägsirriterande ämnen hos män med luftvägsdiagnos. Pernilla Wiebert, Magnus Svartengren, Magnus Lindberg, Tomas Hemmingsson, Ingvar Lundberg, Gun Nise. (96)

27P. Inklusionsdata från en pågående longitudinell studie av förebyggande av yrkesastma och yrkesallergi. Anne Renström, Kristin Blidberg, Kjell Larsson. (97)

28P. Mögelrelaterade luftvägsbesvär och sensibilisering mot mögel hos svenska FN-soldater i Liberia. Ingemar Rödin, Bodil Carlstedt-Duke, Gunnel Emenius, Magnus Svartengren. (98)

29P. Fallbeskrivning – misstänkt allergisk alveolit var arbetsorsakad ”Hot tub lung”. Eva Andersson, Magnus Åkerstöm, Harald Fjällbrant, Carl-Peter Engström. (99)

30P. Interaktion mellan rökning och genetiska faktorer vid utvecklande av kronisk bronkit. Jenny Hallberg, Annica Dominicus, Ulrika K Eriksson, Maria Gerhardsson de Verdier, Nancy Pedersen, Magnus Dahlbäck, Ulf Nihlén, Tim Higenbottam, Magnus Svartengren. (100)

31P. Androgenreceptorns cag-längd modifierar miljögifters påverkan på spermiekvaliteten. Lars Rylander, Aleksander Giwercman, Yvonne Giwercman, Bo AG Jönsson, Anna Rignell-Hydbom. (101)

32P. Mortalitet och cancer incidens bland svenska yrkesfiskare – Uppdaterad studie. Zoli Mikoczy, Lars Rylander. (102)

33P. PLUNC (palate lung nasal epithelial clone) kan binda till endotoxin och hämma effekten av lipopolysackaridbindande protein. Bijar Ghafouri, Mats Lindahl, John Lindbom, Reza Nosratabadi, Christer Tagesson. (103)

34P. Näslödnning vid exponering för låga nivåer vätefluorid hos lödare. Georgi Bozhkov, Pål Graff, Karin Hedenlöf, Ulf Flodin. (104)

35P. Nickel, kobolt och krom – hur mycket deponeras på huden vid tillverkning av flygplans- och raketmotorer? Anneli Julander, Lizbet Skare, Marie Mulder, Marie Vahter, Carola Lidén. (105)

36P. Permeabilitet av hårfärgämnen p-fenylendiamin, toluen-2,5-diaminsulfat och resorcinol genom frisorhandskar. Marie-Louise Lind, Stina Johnsson, Birgitta Meding, Anders Boman. (106)

37P. Ättiksyra, gammal kemikalie i ny studie. Lena Ernstgård, Anders Iregren, Bengt Sjögren, Gunnar Johanson. (107)

38P. Nordiska expertgruppen – 30-åring som kämpar vidare. Gunnar Johanson. (108)

39P. Uppföljning av belastningsergonomiska utredningar med nack/skulderdiagnos. Helena Åkerman Tillgård, Bodil Carlstedt-Duke, Marie Mulder. (109)

40P. Samband mellan ögon och nacke/skulder besvär bland professionella datoranvändare. Clair Wiholm, Hans Richter, SvendErik Mathiasen, Allan Toomingas. (110)

41P. Riskfaktorer för nedsatt prestationsförmåga – en prospektiv kohortstudie av unga vuxna med muskuloskeletala symptom. Maria Boström, Lotta Dellve, Sara Thomée, Mats Hagberg. (111)

42P. Datoranvändning och datorrelaterade hälsoproblem bland gymnasieungdomar i Mälardalen. Peter Palm, Eva Hansson Risberg, Allan Toomingas, Ewa Wigaeus Tornqvist, Gunnar Palmerud. (112)

43P. Buller och stressreaktioner i skolan. Robert Wålinder, Kristina Gunnarsson, Roma Runeson, Greta Smedje. (113)

44P. Höga arbetskrav, hög stressnivå och mental ohälsa bland anställda inom offentlig sektor. Emina Hadzibajramovic, Gunnar Ahlberg jr. (114)

45P. Vem är utmattad? Sofia Norlund, Christina Reuterwall, Jonas Höög, Bernt Lindahl, Urban Janlert, Lisbeth Slunga Birgander. (115)

10.00–10.30 Kaffe.

SAL K 22

10.30–11.30 46SS. Sektionssymposium: Klimatförändring, risker och folkhälsa. Moderator: Bertil Forsberg. Deltagare: Tom Hedlund, Klimat- & sårbarhetsutredningen; Elisabet Lindgren, Med Dr, Utredningsexpert; Yvonne Andersson, Smittskyddsinstitutet; Joacim Rocklöv, Yrkes- och miljömedicin Umeå.

SAL K 22

11.30–12.30 47SS. Sektionssymposium: Vågar vi dricka kranvatten? Moderator: Per Haglind. Deltagare: Lars Barregård, Västra Göta-

**NYTT LÄKEMEDEL
VID HYPERTONI***

**KRAFT ATT
UTMANA**

EXFORGE
amlodipin/valsartan

BETYDANDE BLODTRYCKSSÄNKNING^{1,2}

* **Indikation:** Behandling av essentiell hypertoni.

Exforge är indicerat hos patienter vars blodtryck inte är adekvat kontrollerat med amlodipin eller valsartan i monoterapi.

Exforge är en fast kombination av kalciumflödeshämmaren amlodipin (amlodipinbesilat) och angiotensin II-receptorblockeraren (ARB) valsartan. Exforge finns i styrkorna 5 mg/80 mg, 5 mg/160 mg och 10 mg/160 mg. Samtliga styrkor finns i förpackningsstorlekar med 28 tabletter respektive 98 tabletter. ATC-kod C09DB01. R_x – för priser se: www.fass.se

Referenser: 1. Smith TR et al. J Clin Hypertens 2007;9:355-364.

2. Poldermans D et al. Clin Ther 2007;29:279-289.

NOVARTIS

Novartis Sverige AB | Box 1150 | 183 11 TÄBY
Tel 08-732 32 00 | Fax 08-732 32 01 | www.novartis.se

EXF070603

lands Miljömedicinska Centrum; Ola Bergstedt, adj prof, Göteborg Vatten; Åke Bruce, Livsmedelsverket; Margareta Littorin, Yrkes- och miljömedicinska kliniken, Universitetssjukhuset Lund; Staffan Skerfving, Yrkes- och miljömedicinska kliniken, Universitetssjukhuset Lund.

12.30–13.00 Lunch.

HALL A, 86–121

13.00–14.00 Avsatt tid för besök på posterutställningen.

14.00–15.00 Postersession vid posterutställningen samt utdelning av posterpris. *Moderator:* Anna-Carin Olin.

Audiologi

Onsdagen den 28 november

SAL K 22

12.00–14.00 SMAF Årsmöte.

SAL K 22

14.15–15.45 Fria Föredrag.

15 min/föredrag inkl frågor och byte. *Moderator:* Hans Öhman.

1. Plaströrsbehandling 10 årsuppföljning med högfrekvensaudiometer. Rut Florentzon.

2. Kan acceptans göra skillnad avseende tinnituspatienters besvär? Vendela Westin, Gerhard Andersson.

3. Hörselscreening av 50.000 nyfödda i Stockholms län. Inger Uhlén.

4. Multidisciplinär vård av tinnituspatienter. En prövning av det första steget i "trattmodellen". Gerhard Andersson, Karolina Liljedahl, Therese Bohn, Reza Zare Noe, Ulrike Olofsson, Pia Bergquist Larsson, Marianne Karlsson, Mikael Schulin, Torbjörn Ledin.

5. Positionell nystagnus- mekanisk eller sensorisk skada? Johan Bergénus.

6. Ny tryckpulsbehandling av Meniere's sjukdom. Mikael Sandström, Kajsa- Mia Holgers.

15.45–15.50 Tegnerpriset för bästa fria föredrag.

SAL K 22

16.15–17.15 7SS. Sektionssymposium: "Hörselscreening för nyfödda – state of the art i Sverige 2007". *Moderator:* Inger Uhlén.

Torsdagen den 29 november

SAL B 8

16.30–18.00 Symposium: Himmel eller helvete. Om musik, buller och hörselskador. *Moderator:* Claes Möller. Se SY 61.

Barn- och ungdomspsykiatri

Onsdagen den 28 november

HALL A, 1–2

09.00–18.00 Posterutställning.

1P. Personlighet, alkoholkonsumtion och rökning bland ungdomar; en följd av gen-miljöinteraktion. Kent W. Nilsson, Jerzy Leppert, Lars Orelund. (1)

2P. Skamupplevelser och associationer mellan depression och psykosociala riskfaktorer bland ungdomar. Cecilia Åslund, Kent W. Nilsson, Bengt Starrin, Rickard L Sjöberg. (2)

Riksstämman 2008 i Göteborg
26–28 november

SAL A 1

08.30–10.00 3SS. Sektionssymposium: Internetvärlden – en risk för självdestruktiva ungdomar. *Moderator:* Agnes Hultén.

SAL A 1

10.15–11.45 Fria Föredrag. *Moderator:* Jan-Olov Larsson.

4. Akut barnpsykiatrisk slutenvård i malmö – ett försök till utvärdering. Kajsa Pettersson, Björn Axel Johansson, Kristina Svartek, Katarina Tydesten.

5. Asylum-seeking children with severe withdrawal behaviour – collaboration between children's medicine and psychiatry in Stockholm. Bernice Aronsson, Lotta Wiberg.

6. Vad har vi lärt oss av de apatiska flyktingbarnen? Ingemar Engström.

7. Tvingad till hjälp – ett forskningsprojekt om tvång i svensk barn- och ungdomspsykiatri. Ingemar Engström.

11.45–12.30 Lunch.

SAL A 1

12.30–14.00 Symposium: Mediakultur och barnets hjärna – en fråga om hälsa eller nymoralism? *Moderator:* Frank Lindblad. Se SY 6.

SAL A 1

14.30–16.00 Symposium: Psykisk ohälsa hos unga i Sverige – stressfaktorer, prevention och behandling. *Moderator:* Bruno Hägglöf. Se SY 12.

SAL A 1

16.30–18.00 Föreningsmöte.

Torsdagen den 29 november

SAL A 1

08.30–10.00 8SS. Sektionssymposium: Föräldrars livsstil och barns hälsa. *Moderator:* Lena Eidevall.

SAL B 7

08.30–10.00 Sektionssymposium: Alkoholintoxikation hos ungdomar, hur farligt är det? *Moderator:* Jonas F Ludvigsson.

SAL A 4

10.30–12.00 Symposium: Nationell psykiatrisamordnings vägledningsdokument om ADHD och autismspektrumtillstånd hos vuxna. *Moderator:* Björn Kadesjö. Se SY 44.

Fredagen den 30 november

SAL C 4

08.30–10.00 Symposium: Spel i utbildningssyfte – fungerar det? *Moderatorer:* Mattias Lundquist, Erik Howie. Se SY 73.

SAL A 4

08.30–10.00 Sektionssymposium: Kvalitetsregister för ätstörning och bipolär sjukdom – nya data. Finns behov av ytterligare register? *Moderator:* Kristina Lange Carlsson.

SAL A 4

10.00–12.00 Sektionssymposium: Psykiaterbrist? Kan nya arbets sätt underlätta? *Moderator:* Lise-Lotte Risö Bergerlind.

SAL C 2

10.30–12.00 Symposium: Tvångsvård i psykiatri – önskvärt, nödvändigt eller oetiskt. *Moderator:* Ingemar Engström. Se SY 80.

Beroendemedicin

Onsdagen den 28 november

SAL C 7

16.30–18.00 Symposium: Fostrets miljö: är exponering av alkohol

ett hot eller är riskerna för fostret överdrivna? *Moderator:* Åsa Magnusson. Se SY 22.

Torsdagen den 29 november

SAL K 22

08.30–09.00 Föreningens årsmöte.

SAL K 22

09.00–10.10 **Fria Föredrag.** Narkotikaberoende – en dödlig sjukdom. *Moderator:* Lars Håkan Nilsson.

1. Opiatrelaterade dödsfall. Ingemar Thiblin, Anna Fugelstad.
2. Utveckling av narkotikarelaterade dödsfall i Storstockholm jämfört med övriga landet – en geografisk redovisning. Anna Fugelstad, Ingemar Thiblin, Anna-Karin Johansson.
3. Överdosis, missbruksmönster och motivation – en metod för uppföljning av heroinister i aktivt missbruk. Anders Håkansson, Camilla Wallin, Pernilla Isendahl, Mats Berglund.
4. ”Jag tänker fortfarande på dig” – ett filmprojekt om riskfaktorer och agerande vid överdoser. Paul Jackson, Camilla Wallin, Torkel Richert, Magnus Andersson, Anders Håkansson, Bengt Svensson, Mats Berglund.

SAL K 22

10.10–10.25 Kafferast.

SAL K 22

10.25–10.50 **Fria Föredrag.** Ghrelin – ett peptid bakom beroende. *Moderator:* Bengt Sternebrink.

5. Den aptitökande peptiden ghrelin aktiverar den kolinerga dopaminerga belöningslänken. Elisabet Jerlhag.
6. Haplotypanalys av pro-ghrelin och GHSR-1a generna i alkoholberoende. Sara Landgren, Henrik Zetterberg, Elisabet Jerlhag, Jan Balldin, Ulf Berggren, Claudia Fahlke, Arturo Gonzales-Quintela, Kaj Blennow, Jörgen Engel.

SAL K 22

10.50–10.55 Paus.

SAL K 22

10.55–11.35 **Fria Föredrag.** Hur frågar vi om alkohol- och spelberoende? *Moderator:* Monica Lejman Dahlström.

7. Asking patients about their drinking – A national survey among primary health care physicians and nurses in Sweden. Marika Holmqvist, Preben Bendtsen, Fredrik Spak, Anders Romelsjö, Magnus Geirsson, Per Nilsson.
8. Alkoholvanor och -konsekvenser hos universitetsstudenter i Sverige och USA. Henriette Ståhlbrandt, Claes Andersson, Kent Johnsson, Mats Berglund, Sean J Tollison, Mary Larimer.
9. Reliabilitet och validitet hos ett nytt självskattningsforumär vid spelmani (NORC DSM-IV Screen for gambling problems, self-assessment version). Per Carlbring, Madeleine Fager.

SAL K 22

11.35–11.35 Paus.

SAL K 22

11.35–12.00 **Fria Föredrag.** Intervention och behandling. *Moderator:* Eva Edin.

10. Naltrexon och akamprosate – Upplever patienten någon effekt? Naltrexone and Acamprosate – Do Patients Experience Their Effect? Anna Wernersson.
11. Fri från droger efter polisingripanden trots dåliga odds? Margareta Bergsten, Kerstin Käll.

SAL K 22

12.00–12.20 Jubileumslunch – 50 år.

SAL K 22

12.20–13.00 **Jubileumsföreläsning:** Ibuprofen – bot eller hot? Susanne Beijer, Lena Beijer och Lars Lundell.

SAL K 22

13.00–14.30 **Jubileumsföreläsningar:** Lars Sjöstrand: Ruset och tiden. Trubadur Ragnar Åkerström.

Markus Heilig: Framtidens beroendebehandling: implikationer från sårbarhetsgener, fenokopior och farmakogenetik.

SAL C 6

14.30–16.00 **Symposium:** Är läkare alltför positivt inställda till alkoholens skyddande effekter. *Moderator:* Klas Sjöberg. Se SY 52.

Cardiologi

Onsdagen den 28 november

SAL A 2

12.00–13.00 **Lunchsymposium:** Ta dig i mål! Om behandling och uppföljning av höga blodfetter. *Moderator:* Mats Eriksson. *Medverkande:* Pia Lundman, Lars Hedberg. Sponsras av Schering-Plough/MSD.

SAL A 2

13.15–14.15 **Hjärtsvikt – när läkemedel inte är tillräckligt.** *Moderator:* Johan Brandt. *Medverkande:* Fredrik Gadler, Anders Englund, Ronny Gustafsson. Arr: Arbetsgruppen för Arytmi.

SAL A 2

14.30–16.00 **Symposium:** Stresshantering för att förhindra hjärtinfarkt – gör det någon nytta? *Moderator:* Bo Hedbäck. Se SY 13.

SAL K 1

16.30–18.00 **Symposium:** Kan livsstilsåtgärder och läkemedel bromsa det vaskulära åldrandet? *Moderator:* Peter M Nilsson. Se SY 24.

SAL A 2

16.30–18.00 **Ska vi mäta blodtryck på alla som kommer i kontakt med sjukvården?** *Moderator:* Ronnie Willenheimer. *Medverkande:* Fredrik Nyström, Hans Lingfors.

Torsdagen den 29 november

SAL A 2

08.30–10.00 **Symposium:** Transfettsyror – dess roll vid metabola/kardiovaskulära sjukdomar. *Moderator:* Ulf Risérus. Se SY 35.

SAL K 2

08.30–10.00 **Symposium:** Bild- och funktionsdiagnostik av kardiovaskulära sjukdomar. *Moderator:* Björn Jonson. Se SY 40.

SAL A 2

10.30–11.30 **Hjärtsvikt med normal ejektionsfraktion.** *Moderator:* Hans Persson. *Medverkande:* Gerhard Wikström, Bodil Lernfeldt, Ronnie Willenheimer. Arr: Arbetsgruppen för Hjärtsvikt.

SAL A 2

12.00–13.00 **Lunchsymposium:** Trombocythämning vid akuta koronara syndrom – Vilken roll har primärvården? *Moderator:* Ulla-Britt Ericsson. *Medverkande:* Per Lindmarker, Adam Bersztel, Mikael Dellborg. Sponsras av Bristol-Myers Squibb/Sanofi-Aventis.

SAL A 2

13.15–14.15 **Tre brännande frågor: Lipidbehandling, hur lågt och till vilken kostnad? Hur ska hyperlipidemibehandling följas upp i primärvården? Vem ska ta långsiktigt ansvar för de kranskärlssjuka? Diskussion om samarbetet mellan kardiologisk slutenvård och primärvård.** *Moderatorer:* Pia Lundman, Claes Held. Arr: Arbetsgruppen för Ischemi.

SAL K 23/24

13.30–14.30 **Torgny Sjöstrand-föreläsning:** What you always wanted to know about diastolic function – but were afraid to ask! Sándor J Kovács, Professor of Medicine and Physiology, St Louis, USA.

spmsd.se

Vacciner
för olika
situationer!

Sanofi Pasteur MSD
Vi är det enda företag
i Europa som helt och
hållet arbetar med
att utveckla och sälja
vacciner.

Sanofi Pasteur MSD

Vi är vacciner

Vårt utbud består av
ett omfattande
sortiment för barn,
ungdomar och vuxna.

Vi verkar i 19 länder,
med sammanlagt 390
miljoner invånare.

Vi samarbetar
aktivt med läkare,
epidemiologer,
myndigheter och
andra experter i olika
länder.

Tel. 08-564 888 60 | www.spmsd.se

SE-049-01 071001_1

SAL A 2

14.30–16.00 Symposium: Varför gör vi inte som vi lär? Så här behandlas våra patienter i verkligheten! *Moderator:* Anders Waldenström. Se SY 49.

SAL C 6

16.30–18.00 Symposium: Kardiovaskulär prevention, till nytta för patienten? *Moderator:* Hans Brändström. Se SY 65.

Dermatologi & venerologi

Torsdagen den 29 november

Detta program sponsras av Abbott, ACO Hud, LEO Pharma, Meda, Photocure, Schering-Plough, Wyeth.

HALL A, 170–180

08.30–18.00 Posterutställning (även 30 november). Postrarna finns under fredagens program. Författarna närvarar vid sina postrar kl 10.15–10.30. Gemensam postersession den 30 november 13.00–14.00 i sal A 5.

SAL A 5

08.30–10.15 Sektionssymposium: Autoimmuna hudsjukdomar (Autoimmune diseases of the skin).

08.30 Immunology of the skin. Maria Tengvall Linder.

09.00 Clinical aspects and immune pathogenesis of autoimmune bullous skin disorders. Michael Hertl, professor, Marburg, Tyskland.

09.45 Lupus related skin disorders. Filippa Nyberg.

Moderator: Hakon Leffler.

SAL A 5

10.30–12.00 Symposium: Klamydia – varför är det så svårt att bemästra epidemin? *Moderator:* Peter Lidbrink. Se SY 41.

12.00–13.00 Lunch.

SAL A 5

13.00–14.00 1F. Gästföreläsning: Mycoplasma genitalium, en ny könssjukdom. Jörgen Skov Jensen MD, PhD Mycoplasma-laboratoriet, Statens Seruminstitut, Köpenhamn, Danmark. *Moderator:* Peter Lidbrink

14.00–14.15 Paus.

SAL A 5

14.15–15.15 2SS. Sektionssymposium: Psoriasis – en systemsjukdom med många ansikten. *Moderator:* Mona Ståhle. *Deltagare:* Mona Ståhle, Hudkliniken Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm. Lotus Mallbris, Hudkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset. Fabio Sánchez, Karolinska Institutet.

SAL A 5

15.15–16.00 3F. Gästföreläsning: Advances in the Management of Psoriatic Arthritis. Dafna D. Gladman MD, FRCPC Professor of Medicine, University of Toronto, Toronto Western Research Institute, University Health Network, Toronto Western Hospital. *Moderator:* Mona Ståhle.

16.00–16.15 Paus.

SAL A 5

16.15–16.50 4F. Gästföreläsning: Towards a more specific therapy: targeting non-melanoma skin cancer. Prof. Rolf-Markus Szeimies, Dept. of Dermatology, Regensburg University Hospital, Regensburg, Germany. *Moderator:* John Paoli.

SAL A 5

16.50–17.30 5F. Gästföreläsning: The concept of field cancerisation in dermatology. Prof. Eggert Stockfleth, Skin Cancer Centre Charité, Department of Dermatology, Venereology and Allergy, Berlin, Germany. *Moderator:* John Paoli.

SAL A 5

17.30–18.00 Gemensam diskussion om non-melanoma skin cancer med gästföreläsarna och auditoriet. *Moderator:* John Paoli.

Fredagen den 30 november

HALL A, 170–180

08.30–15.00 Posterutställning.

Författarna närvarar vid sina postrar 10.00–10.30. Gemensam postersession 13.00–14.00 i sal A 5.

6P. Medverkan 2005 – smittspårningssamtalets innehåll och betydelse vid klamydiainfektion. Jonas Weibull, Peter Gröön, Ola Augustsson Garphage, Jerker Jonsson, Ingela Berggren. (170)

7P. Syfilis ökar bland män som har sex med män (MSM). Magnus Edlund, Pettersson Fredrik, Bo Hejdeman, Göran Bratt, Anders Karlsson. (171)

8P. Föräldrars rökning ökar risken för atopiskt eksem men inte för icke-atopiskt eksem vid 4 års ålder. Maria Böhme, Magnus Wickman, Wahlgren Carl-Fredrik. (172)

9P. Högt perifert allergen-specifikt Th2-svar är en prediktiv faktor för positiv APT-reaktion hos patienter med atopiskt eksem. Catharina Johansson, Lena Lundeberg, Anna Andersson, Niklas Ahlberg, Annika Scheynius, Maria Tengvall Linder. (173)

10P. Skillnader i kön, hereditet och förlopp mellan icke-atopiskt och atopiskt eksem hos barn upp till 8 års ålder. Jenny Hällgren, Maria Böhme, Inger Kull, Magnus Wickman, Carl-Fredrik Wahlgren. (174)

11P. KLIK-genen, som orsakar kongenital iktyos med linjära keratoser, är lokaliserad till kromosom 13q. Anders Vahlquist, Johanna Dahlqvist, Joakim Klar, Maritta Pigg, Raymond Pujol, Maurice van Steensel, Niklas Dahl. (175)

12P. En retrospektiv studie gällande nya riktlinjer vid behandling av impetigo. Ing-Marie Bergbrant, Jan Faergemann, Sayeh Salehi. (176)

13P. Kemiska analyser av dispersionsfärger i lapptestpreparationer. Kristina Ryberg, Birgitta Gruvberger, Erik Zimerson, Marlène Isaksson, Lena Persson, Osten Sörensen, An Goossens, Magnus Bruze. (177)

14P. Förekomst av mikroorganismer vid balanopostit. Mikael Alsterholm, Ingela Flytström, Ragna Leifsdottir, Jan Faergemann, Ing-Marie Bergbrant. (178)

15P. En organotypisk in vitro modell för lamellär iktyos erhållen genom siRNA-hämning av sjukdomsorsakande gener. Hao Li, Anders Vahlquist, Hans Törmä. (179)

16P. Fotostabilitet av kommersiella solskyddsmedel efter belysning av artificiellt UV-ljus. Helena Gonzalez, Nils Tarras-Wahlberg, Asta Juzeniene, Johan Moan, Olle Larkö, Arne Rosén, Ann-Marie Wennberg. (180)

SAL A 5

08.30–10.00 17SS. **Sektionssymposium: Läkemedelsbiverkningar i huden.** *Moderator:* Lena Lundeberg. *Deltagare:* Lena Lundeberg (1), Mihaly Matura (1), Maria Tengvall Linder (2), Eva Wikström Jonsson (3), Monica Hindsén (4), Peter Berg (1), Viveca Björnhagen (5) 1. Hudkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm 2. Klinisk Immunologi, Karolinska Universitetssjukhuset 3. Klinisk Farmakologi, Karolinska Universitetssjukhuset 4. Universitetssjukhuset MAS, Malmö 5. Kliniken för Rekonstruktiv Plastikkirurgi, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm.

HALL A, 170–180

10.00–10.30 Paus. Författarna närvarar vid sina postrar.

SAL A 5

10.30–12.00 18SS. **Sektionssymposium: Vem gör vad vid hudcancer?** *Moderator:* Mats Bjellerup. *Deltagare:* Mats Bjellerup, Hudenheten, Helsingborgs lasarett. Ann-Marie Wennberg, Hudkliniken, SU/Sahlgrenska, Göteborg. Jan Lapins, Institutionen för medicin, Enheten för dermatologi och venerologi, Huddinge. Mats Lidegran, ÖNH-kliniken, KS/Solna, Stockholm.

12.00–13.00 Lunch.

SAL A 5

13.00–14.00 **Postersession.** *Moderator:* Åsa Boström.

SAL A 5

14.00–15.00 Våra mest intressanta fall. *Moderator:* Peter Lidbrink.

Diabetologi

Onsdagen den 28 november

SAL A 3

08.30–10.00 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Soffia Gudbjörnsdottir och Björn Zethelius.

1. Liraglutide treatment in subjects with type 2 diabetes significantly lowers HbA1c, and results in dose-dependent body weight reduction with no reported major or minor hypoglycaemia. T Vilsboll, M Zdravkovic, T Le-Thi, T Krarup, O Schmitz, J Courreges, S Madsbad, I Buganova.

2. Fertility in women with type 1 diabetes mellitus. A population-based cohort study in Sweden. Junmei Jonasson, Kerstin Brismar, Pär Sparén, Mats Lambe, Olof Nyrén, Claes-Göran Östenson, Weimin Ye.

3. Diabetes hos äldre i särskilt boende – en utsättningsstudie av diabetesläkemedel hos patienter med låga HbA1c-värden. Carl Johan Östgren, Peter Sjöblom, Anders Tengblad, Ulf Rosenqvist, Sigvard Mölsted, Niklas Anderberg, Christina Lannering, Ulla-Britt Löfgren.

4. Övervikt, fetma och kardiovaskulära komplikationer vid typ 2 diabetes – Resultat från NDR. Katarina Eeg-Olofsson, Jan Cederholm, Peter M Nilsson, Björn Eliasson, Soffia Gudbjörnsdottir.

5. Insulinresistens 10 år efter behandlingsstart med proteashämmare vid HIV kopplat till välkända riskfaktorer. Sissela Liljeqvist, Thomas Nyström, Bernt Lund, Göran Bratt, Åke Sjöholm.

6. Mortalitet hos personer med och utan diabetes i Laxå under 30 år. Stefan Jansson, Dan Andersson, Kurt Svärdsudd.

SAL K1/K2

10.15–12.15 Allmänna mötet.

12.15–13.00 Lunch.

SAL A 3

13.00–14.30 7SS. **Sektionssymposium: ABC, hur nå målen vid typ 2 diabetes?** *Moderator:* Hans Arnqvist.

Nationella och internationella riktlinjer. Hans Arnqvist.

NDR data, vilka resultat når vi? Carl-Johan Östgren

Funderingar utifrån ADOPT och UKPDS: spelar det roll hur vi når behandlingsmålen? Fredrik Nyström (Sponsras av Glaxo SmithKline). Hur gör vi i Östergötland för att nå målen? Ulf Rosenqvist.

SAL A 3

14.30–16.00 **Symposium: Lipidrubbnings och diabetes hos HIV-infekterade: betydelse och optimerad behandling.** *Moderator:* Magnus Gisslén. Se SY 14.

SAL A 3

16.30–18.00 **Företagssymposium: Smärtsam diabetesneuropati – ett av många neuropatiska smärttillstånd.** *Moderator:* Jörgen Boivie. **Neuropatisk smärta med olika etiologier – skillnader och likheter.** Jörgen Boivie, Neurologiska kliniken, Uppsala Akademiska sjukhus.

Utredning och diagnostik – smärtsam diabetesneuropati. Jan Apelqvist, Endokrinologiska kliniken, UMAS.

Aktuella och framtida farmakologiska behandlingar vid perifer neuropatisk smärta inkluderande duloxetine vid smärtsam diabetesneuropati. Per Hansson, Smärtcentrum, Karolinska Universitetssjukhuset Solna. Sponsras av Boehringer Ingelheim/Lilly.

Torsdagen den 29 november

HALL A, 130–143

09.00–18.00 **Posterutställning.** *Moderator:* Carl-Johan Östgren.

8P. The GLP-1 analogue liraglutide improves first-phase insulin secretion and maximal beta-cell secretory capacity over 14 weeks of therapy in subjects with type 2 diabetes. T Vilsboll, S Madsbad, B Brock, H Perrild, H-H Lervang, K Kolendorf, T Krarup, M Zdravkovic, T Le-Thi. (130)

9P. Beneficial effect of the GLP-1 analogue liraglutide on blood pressure and cardiovascular biomarkers in subjects with type 2 diabetes. T Vilsboll, M Zdravkovic, T Le-Thi, T Krarup, O Schmitz, J Courreges, R Verhoeven, I Buganova, S Madsbad. (131)

10P. Hur tar vi bäst hand om obesa patienter? Clara Alwall, Ulrika Moll, Karin Filipsson, Sofia Polits, May Hansson, Mona Landin-Olsson. (132)

11P. IGFBP-1 predikterar insjuknandet i typ-2 diabetes/IGT i en medelålders population Resultat från Söderåkrastudien i Kalmar

län. Ulla Petersson, Carl Johan Östgren, Lars Brudin, Kerstin Brismar, Peter M Nilsson. (133)

12P. Jämförelse av långsiktiga effekter av insulin aspart (NovoRapid®) kontra humaninsulin hos patienter med typ 2-diabetes i Sverige. Gordon Godall, Charles Townsend, Robert W Kotchie, Ann-Sofie Brandt, Katrina Erny-Albrecht, William J Valentine. (134)

13P. Flera isoformer av transient receptor potentialkanalen melastatin 2 (TRPM2) i insulinproducerande celler: Adenosin difosforibos och väteperoxid aktiverar TRPM-medierat kalciuminflöde. Amanda Jabin Gustafsson, Sanian Akbar, Md Shahidul Islam, Mohamed Eweida. (135)

14P. Bakteriologi i fotsår hos patienter med diabetes mellitus med symptom eller tecken på fotsårsinfektion. Magnus Löndahl, Jan Apelqvist, Per Katzman. (136)

15P. Metabol kontroll under åren kring överförandet från barnmedicinsk till vuxenmedicinsk enhet hos patienter med typ 1 diabetes. Anna Svensson, Elisabeth Cedervall, Enrique Eizyk, Torsten Gadd, Magnus Löndahl, Jan Neiderud, Anders Nilsson. (137)

16P. Utvärdering av kliniska och ekonomiska effekter på lång sikt förenade med insulin aspart (NovoRapid®) kontra humaninsulin hos patienter med typ 2-diabetes i Sverige. William J Valentine, Robert W Kotchie, Steffen Nielsen, Ann-Sofie Brandt, Katrina Erny-Albrecht, Gordon Goodall. (138)

17P. Prediabetiska kvinnors graviditeter. Ulrika Moll, Håkan Olsson, Mona Landin-Olsson. (139)

18P. Hälsoekonomisk utvärdering av Levemir(r) vid behandling av typ 2-diabetes. Peter Båvenholm, Ann-Sofie Brandt, Morten Lammert, William J Valentine. (140)

19P. Plasma fibrinnätverkets beskaffenhet vid typ 1 diabetes relaterar till metabol kontroll. Aleksandra Antovic, Håkan Wallen, Gun Jörneskog. (141)

20P. Vad kostar det att behandla blodsockret hos diabetespatienter? Mona Landin-Olsson, Linda Staaf, Per Katzman. (142)

21P. Förändringar i amputationsfrekvensen hos diabetespatienter vid Karolinska Universitetssjukhuset, Solna, under åren 00–06. Kerstin Brismar, Michael Alvarsson, Alexandra Alvarsson. (143)

SALL A 3

10.30–12.00 Företagssymposium: Insulinterapi – Initiering och Strategi. Moderator: Michael Alvarsson.

Insulin Initiation Strategy. Thomas Kunt (Sponsras av Lilly).

Initiating Insulin Therapy: The Importance of Patient Choice when Making Treatment Decisions. Lawrence Blonde (Sponsras av Pfizer).

12.00–13.00 Lunch.

SALL A 3

13.00–14.30 Företagssymposium: Nytt om orsaker till, och behandling av, typ 2 diabetes. Moderator: Eva Toft.

Spelar inkretinerna en nyckelroll vid typ 2 diabetes? Bo Ahrén (Sponsras av MSD).

The liver – the most important actor in type 2 diabetes? Hannele Yki-Järvinen (Sponsras av Sanofi-Aventis).

14.30–15.00 Kaffe.

SALL A 3

15.00–16.30 Företagssymposium: Fetma och dess behandling 2007. Moderator: Martin Ridderstråle.

IDEA-studien: Prevalensen för bukfetma i Sverige. Åke Sjöholm.

Vad kan man uppnå för vinster vid behandling av fetma; från livskvalitet till hårda endpoints. Jarl Torgerson.

Patientfall; från forskning till klinisk praxis. Thomas Kjellström.

Frågor och diskussion.

Sponsras av Roche/Sanofi-Aventis.

SALL B 9/10

16.30–18.00 Symposium: Är kosten en grundbult vid behandling av diabetes mellitus 2? Hur ser i så fall grundbulten ut? Moderator: Gunnar Akner. Se SY 57.

Fredagen den 30 november

SALL A 8

08.30–10.00 Företagssymposium: Typ 2 diabetes – inkretinernas roll och nya behandlingsmöjligheter. Moderator: Tomas Fritz

Inkretinernas roll vid typ 2 diabetes. Björn Eliasson.

Behandling av typ 2 diabetes i klinisk praxis – vad har vi i verktygs-lådan? Lena Landstedt-Hallin.

Sponsras av MSD.

Endokrinologi

Torsdagen den 29 november

SALL C 7

08.30–11.45 Fria Föredrag. Moderatorer: Mikael Lantz, Helena Filipsson.

1. Metabola effekter av dietintervention hos överviktiga postmenopausala kvinnor. Mats Ryberg, Jón Hauksson, Valter Hillörn, Erik Hägg, Gunnar Johansson, Bernt Lindahl, Caroline Mellberg, Tommy Olsson, Katrine Åhlström Riklund, Susanne Sandberg, Conny Ström.

2. Gene expression and enzyme activity of 11b – hydroxysteroid dehydrogenase type 1 differs in subcutaneous and omental adipose depots from obese women. Kotryna Simonyte, Eva Rask, Ingmar Näslund, Jan-Erik Angelhed, Lars Lönn, Tommy Olsson, Cecilia Mattsson.

3. Serum Parathyroid Hormone Is Associated with Cortical Bone Dimensions in Young Men – The GOOD Study. Mattias Lorentzon, Dan Mellström, Claes Ohlsson.

4. Hämmad osteoid bildning hos män med idiopatisk osteoporos. Ylva Pernow, Ellen Hauge, Kristina Linder, Jens Bollerslev, Maria Säaf.

5. Endoskopisk hypofysoperation för akromegali: preliminär erfarenheter. Stig Valdemarsson, Anders Cervin, Peter Siesjö, Christer Svensson, Carl-Henrik Nordström.

6. Retrospektiv evaluering av hypofysfunktionen hos patienter med svår traumatisk hjärnskada vårdade på NIVA, Sahlgrenska Universitetssjukhuset 1999–2002. Gudni Gudnason, Trandur Ulfarsson, Martin Öst, Bengt Nellgård, Karl-Erik Jakobsson, Thord Rosén.

7. Dramatically increased absorption of dietary cholesterol following hypophysectomy is normalized by thyroid hormone. Cecilia Gälman, Ylva Bonde, Manuela Matasconi, Bo Angelin, Mats Rudling.

8. Överlevnad, karakteristika samt prognostiska faktorer hos 284 maligna midgut carcinoider. Staffan Welin, Kjell Öberg, Dan Granberg, Henrik Kindmark, Britt Skogseid, Eva Tiensuu-Janson, Barbro Eriksson.

9. Behandling med 177Lutetium-DOTA-Tyr3-octreotate hos patienter med neuroendokrina tumörer. Dan Granberg, Anders Sundin, Kjell Öberg, Henrik Kindmark, Staffan Welin, Apostolos Tsolakis, Gordana Kozlovacki, Barbro Eriksson, Ulrike Garske.

42 nummer per år.

Ring vår annonsavdelning, 08-790 35 30,
och boka utrymme i Läkartidningen.

Utmanande saklig **Läkartidningen**

10. PPAR_α har en nyckelfunktion för leverns uttryck av FGF21. Thomas Lundåsen, Mary C Hunt, Lisa-Mari Nilsson, Sabyasachi Sanyal, Bo Angelin, Stefan E.H. Alexson, Mats Rudling.

11. Catch-Up Tillväxt Efter Hypothyroidism Orsakas av Försening av Tillväxtplattans Utvecklingsprogram. Rose Marino, Anita Hegde, Anensia Andrade, Kevin Barnes, Jeffrey Baron, Ola Nilsson.

12. Mortalitet och cancerincidens hos Addison patienter i Sverige 1964-2004: En populationsbaserad kohort studie. Sophie Bensing, Lena Brandt, Farnoush Tabaroj, Olof Sjöberg, Bo Nilsson, Anders Ekbom, Paul Blomqvist, Olle Kämpe.

HALL A, 7-18

09.00-18.00 Posterutställning.

Posterrundvandring kl 13.00-14.00. *Moderatorer:* Lisa Juntti-Berggren, Stefan Sjöberg.

13P. Behöver svenska kvinnor jodtillskott under graviditeten? Jodintag hos kvinnor under första trimestern. Ernst Nyström, Cecilia Nobelius, Helena Filipsson, Annika Strandell, Lena Hulthen. (7)

14P. An in vivo study of the direct response of recombinant TSH in serum levels of adipocytokines. Helena Filipsson, Ernst Nyström, Gudmundur Johannsson. (8)

15P. Röntgen kontrastbehandling vid thyreotoxikos – en fallbeskrivning. Helena Filipsson, Ernst Nyström, Gertrud Berg. (9)

16P. Importance of PCSK9 in the hormonal regulation of hepatic LDL receptors. Lena Persson, Cecilia Gälman, Bo Angelin, Mats Rudling. (10)

17P. Effekten av upprepade flebotomier på patienter med Porfyria Cutanea Tarda. Dan E H Andersson, Pauline Harper, Ann Henrichson. (11)

18P. Effects of an acute stressor on blood pressure and heart rate in rats pretreated with intracerebroventricular oxytocin injections. Maria Petersson, Kerstin Uvnäs-Moberg. (12)

19P. Långtidsuppföljning efter postoperativ gammastrålning av kliniskt inaktiva hypofysadenom. Charlotte Höybye, Tiit Rähn. (13)

20P. Hypofysoperationer under 1 år; diagnoser, resultat och strategier för postoperativ handläggning. Ingrid Dalenbring, Hans von Holst, Jan Kumlien, Lars Lundblad, Anna-Lena Hulting. (14)

21P. Postoperativa förändringar i prolaktin, ACTH och kortisol hos patienter med morbid övervikt opererade med gastric bypass. Johanna Pålsson, Britt Edén Engström, Anders F Karlsson, Magnus Sundbom. (15)

22P. SIPAP: Överensstämmelse mellan undersökare vid gradering av hypofysadenom. Sofie Meyer, Elna-Marie Larsson, Stig Valdemarsson. (16)

23P. Lipoprotein lipase activity in ob/ob mice – differences in the nutritional regulation of LPL activity in ob/ob mice and wildtype mice. Anna Söderberg, Toralph Ruge, Gunilla Olivecrona. (17)

24P. Leverembolisering med SIR-spheres® hos patienter med neuroendokrina tumörer. Dan Granberg, Ulrike Garske, Anders Sundin, Kjell Öberg, Henrik Kindmark, Staffan Welin, Apostolos Tsolakis, Gordana Kozlovacki, Barbro Eriksson, Rickard Nyman. (18)

SAL C 7

11.45-12.15 Årets Endocrinastipendiat Sofia Movérare Skrtic. Epigenetik och osteoporos.

SAL C 7

12.15-13.00 Lättare lunch ordnad av Svenska Endokrinologföreningen.

HALL A, 7-18

13.00-14.00 Postersession med rundvandring och kaffe i Svenska Endokrinologföreningens regi.

SAL C 7

14.30-16.00 Symposium: Det goda och onda fettet. Vem och hur behandla? *Moderator:* Tommy Olsson. Se SY 50.

SAL K 1

16.30-18.00 Symposium: Skördetid för genetisk epidemiologi. *Moderator:* Joyce Carlson. Se SY 56.

PIPERSKA MUREN

19.00-00.00 Svenska Endokrinologföreningens kvällsmöte. Högtidsföreläsning av professor Ernst Nyström: "Jodbrist – när naturen sviker oss! Om jod, sköldkörteln och människan genom tiderna" med efterföljande middag. Endast för endokrinologföreningens medlemmar. Arrangemanget genomförs i samarbete med Pfizer.

Flyg- och marinmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL K 13

14.00-17.10 Fria Föredrag. *Moderator:* Wilhelm Bergöö.

14.00-14.20 1. Effekt av 8 timmars simulerat flyguppdrag i JAS-39 Gripen på plasmavolym och kardiovaskulär reglering. Roger Kölegård, Mikael Grönkvist, Eddie Bergsten, Gerard Nobel, Ola Eiken.

14.20-14.40 2. Hörselnedsättning under arbete som trafikpilot. Bo-Göran Dammström, Torsten Lindgren, Tomas Drott.

14.40-15.00 3. Effect of anti-motion sickness drugs on motion sickness induced predisposition to hypothermia. Gerard Nobel, Ola Eiken, Arne Tribukait, Roger Kölegård, Igor Mekjavic.

15.00-15.20 4. Tinnitus bland piloter vid SAS. Torsten Lindgren, Bo-Göran Dammström, Gunilla Wieslander, Dan Norbäck.

15.20-15.50 Paus.

15.50-16.10 5. Dödsfall relaterade till sportdykning. Ingemar Thiblin.

16.10-16.30 6. Kan upplevd rörelsesjuka reduceras eller förebyggas med hjälp av en ljudhorisont? – En experimentell studie. Joakim Dahlman, Anna Sjörs, Torbjörn Falkmer.

16.30-16.50 7. PFO hos dykare som behandlats med rekompresion vid kammaren på Östra sjukhuset i Göteborg. Magnus Johansson, Christian Fabricius, Per Arnell, Hans Örnhammar.

16.50-17.10 8. Rörelsesjuka och dess påverkan på verbalt arbetsminne. – En experimentell studie. Anna Sjörs, Joakim Dahlman.

Gastroenterologi

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

12.30-14.00 Symposium: Djup sedering vid procedurer. Gränser och möjligheter. *Moderator:* Eva Bålfors. Se SY 5.

SAL C 3

14.30-16.00 Symposium: Orsaker till colorectal cancer, genetik, epigenetik och omgivningsfaktorer. *Moderator:* Annika Lindblom. Se SY 20.

Torsdagen den 29 november

SAL C 4

09.00-10.30 1SS. Sektionssymposium: Endoskopi i allmänläkarens tjänst. *Moderatorer:* Ingegerd Meyer och Per-Ola Park. *Deltagare:* Per Almqvist, Maria Bergström, Helena Lindegren, Per-Ove Stotzer, Ervin Toth.

SAL C 4

10.45-11.30 2F. Bengt Ihre föreläsning: "Hypnotherapy for gastrointestinal disorders". Professor Peter Whorwell, Manchester, UK. *Moderator:* Henrik Hjortswang.

SAL C 4

13.00-14.30 3SS. Sektionssymposium: Alkohol och leversjukdom. *Moderator:* Annika Bergquist. *Deltagare:* Tom Palmstierna, Stergios Kechagias.

SAL C 4

15.00-16.30 4SS. Sektionssymposium: Dyspepsi och reflux – en SBU-rapport. *Moderatorer:* Lars Agréus och Christer Stael von Holstein. *Deltagare:* Lars Engstrand, Folke Johnsson, Greger Lindberg, Lars Löf, Henrik Sjövall, Stefan Öberg.

Geriatrisk och gerontologi

Onsdagen den 28 november

HALL A, 7-24

09.00-18.00 Posterutställning.

Postrarna sätts upp senast kl 09.00 på morgonen och tas ned på efter-

middagen. OBS! Författarna ska närvara vid sina postrar mellan kl 13.00–14.30 för kort presentation under ledning av moderator. *Moderatorer:* Helle Wiik, Inga Klarin.

1P. The blood-brain barrier is impaired in a portion of patients with Alzheimer's disease. Annica Algotsson, Bengt Winblad. (7)

2P. Creating a new way to study cognitive impairment in degenerative disease: a pilot study. Raffaella Mercedes Crinelli, Francisco Lacerda, Lars-Olof Wahlund. (8)

3P. Nykturi; prospektiv longitudinell studie hos män, 65–103 år. Ulf G H Malmsten, Ulla Molander, Ian Milsom, Lars J Norlén. (9)

4P. Överaktiv blåsa; prospektiv longitudinell studie hos män, 65–103 år. Ulf G H Malmsten, Ulla Molander, Ian Milsom, Lars J Norlén. (10)

5P. Osteoporosförekomst hos 86-årig stadsbefolkning från IVÅG studien. Daniel Albertsson, Valter Sundh, Robert Eggertsen, Dan Mellström. (11)

6P. Fritt östrogen men ej fritt testosteron är en oberoende prediktor för Hb hos äldre män. Mr OS Sweden. Herman Nilsson-Ehle, Malin Ethner, Östen Ljunggren, Magnus Karlsson, Fernand Labrie, Claes Ohlsson, Dan Mellström. (12)

7P. Serum DHEA is Independently of Estradiol and Testosterone Related to Incident Fractures in Elderly Men – The MrOS Sweden Study. Dan Mellström, Liesbeth Vandenput, Anna Holmberg, Hans Mallmin, Eric Orwoll, Anders Oden, Anna Eriksson, Mattias Lorentzon, Martin Stenström, Magnus Karlsson, Östen Ljunggren, Ferdinand Labrie, Claes Ohlsson. (13)

8P. Sambandet mellan tandförlust och låg bentäthet förklaras ej av inflammation och rökning. Tor Österberg, Ulf Lerner, Östen Ljunggren, Ulf Smith, Magnus Karlsson, Claes Ohlsson, Dan Mellström. (14)

9P. Hormonell behandling med thyroxin i TSH suppressions dos ger inte ökad benförlust hos patienter med thyreoideacancer. Svante Jansson, Martin Stenström, Ernst Nyström, Dan Mellström. (15)

10P. Lungfunktion samvarierar med muskelstyrka och bentäthet oberoende av inflammation och rökning. Mr OS Göteborg. Åke Rundgren, Bodil Lernfelt, Mattias Lorentzon, Sven Larsson, Östen Ljunggren, Magnus Karlsson, Claes Ohlsson, Dan Mellström. (16)

11P. D-vitamins betydelse för funktion och överlevnad. Ewa Waern, Claus Christiansen, Egil Haug, Elisabeth Rothenberg, Dan Mellström. (17)

12P. A low vitamin D level – an independent risk factor for the development of benign prostatic hyperplasia. Jan Hammarsten, Jan-Erik Damber, Magnus Karlsson, Tomas Knutson, Östen Ljunggren, Claes Ohlsson, Ralph Pecker, Ulf Smith, Ewa Waern, Dan Mellström. (18)

13P. Tobaksrökning är en oberoende prediktor för osteoporos, prevalentia kotfrakturer och incidenta frakturer hos äldre män; Mr OS Sweden. Hans Jutberger, Mattias Lorentzon, Östen Ljunggren, Magnus Karlsson, Eric Orwoll, Claes Ohlsson, Dan Mellström. (19)

14P. Malnutrition in hip fracture patients – an intervention study. Birgitta Olofsson, Michael Stenvall, Maria Lundström, Olle Svensson, Yngve Gustafson. (20)

15P. Body composition in frail old people: An assessment using bio-electrical impedance and anthropometric measurements. Maine Carlsson, Yngve Gustafson, Sture Eriksson, Lena Håglin. (21)

16P. Clinical risk factors enhance the performance of bmd in the prediction of fractures. Helena Johansson, John Kanis, Anders Odén, Eugene McCloskey, Olof Johnell, Dan Mellström. (22)

17P. Är erythropoietin involverad i reglering av bentäthet och serum calcium hos äldre män? – Mr Os, Sweden. Malin Ethner, Ulf Lerner, Herman Nilsson-Ehle, Hans Wadenvik, Mattias Lorentzon, Magnus Karlsson, Östen Ljunggren, Eric Orwoll, Ulf Smith, Claes Ohlsson, Dan Mellström. (23)

18P. Reduced life space of caregivers to patients with Parkinson's disease with regard to disease duration. Johan Lökk. (24)

SAL B 7

09.00–12.00 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Lars-Olof Wahlund och Åke Rundgren.

19. Physical Activity Early in Life is an Independent Predictor of Bone Mineral Density in 75-Year-Old Swedish Men. Martin Nilsson, Claes Ohlsson, Magnus Karlsson, Östen Ljunggren, Dan Mellström, Mattias Lorentzon.

20. The Volumetric Bone Mineral Density but Not the Bone Size Is Associated with Previous Fracture in Young Adult Men – The GOOD study. Anna Darelid, Dan Mellström, Claes Ohlsson, Mattias Lorentzon.

21. Ärfthet för höftfraktur. En analys baserad på det svenska flergenerationsregistret. Sundh Valter, Dan Mellström, Magnus Karlsson, Björn Rosengren, Lars Lidgren.

22. Precipitating factor for falls in patients with dementia in a psychogeriatric ward. Sofie Strandberg, Yngve Gustafson, Lillemor Lundin-Olsson, Staffan Eriksson.

23. Improved performance in ADL and mobility after a multidisciplinary postoperative intervention program in older people with femoral neck fracture. Michael Stenvall, Birgitta Olofsson, Lars Nyberg, Maria Lundström, Yngve Gustafson.

24. Postoperativ infektion och total vårdtid i förhållande till väntetid till operation hos patienter med höftfraktur. Sofia Ekdahl, Sten Skogmar, Jon Karlsson, Ewa Waern.

25. Cerebrospinal fluid production in Alzheimer's disease patients. Dorota Religa, Niels Andreasen.

26. Patienter med Lewy body demens har ökade kalcium- och magnesiumnivåer i cerebrospinalvätskan. Fredrik Boström, Lars Gerhardsen, Oskar Hansson, Thomas Lundh, Lennart Minthon, Erik Stomrud, Henrik Zetterberg, Elisabet Londos.

27. SveDem-svenska demensregistret, ett nationellt kvalitetsregister har startat! Maria Eriksdotter Jönköping, Roberta Boson, Sture Eriksson, Caroline Graff, Lena Kilander, Anders Nelvig, Nicklas Granqvist, Ulla-Britt Mattsson, Per-Olof Sandman, Spångberg Kalle, Anders Wimo, Bengt Winblad.

28. Folstein's Mini-Mental State Examination: fat chance or slim hope? Raffaella Mercedes Crinelli, Per Östberg.

29. Galantamine compared to Risperidone in BPSD symptoms: A one center clinical trial in 100 patients. Yvonne Freund-Levi, Lars-Olof Wahlund, Maria Eriksdotter-Jönköping.

30. A Psychometric Evaluation of a Swedish Version of the Quality of Life in Late-Stage Dementia (QUALID) Scale. Hanna Falk, Lars Olof Persson, Helle Wiik.

31. Urininkontinens och rökning, longitudinell studie på kvinnor födda 1930 och 1940. Ulla Molander, Ian Milsom.

HALL A, 7–24

13.00–14.30 32. Sjukhusvårdade geriatrika patienter har låg njurfunktion. hur mäts den bäst i klinisk vardag? Pia Thylén, Inga Klarin, Tiina End-Rodrigues, Rune Bäck, Anders Helldén, Ulf Bergman, Inggerd Odar Cederlöf.

Postersession. Moderatorer: Helle Wiik, Mia Eriksdotter Jönköping.

SAL C 7

14.30–16.00 Symposium: Kan demens förebyggas? Betydelsen av livsstilsfaktorer och kost för utveckling av kognitiv svikt och demens. *Moderator:* Lars-Olof Wahlund. Se SY 15.

Torsdagen den 29 november

SAL A 7

08.30–10.00 Symposium: Kirurgi på gamla människor. *Moderator:* Olle Svensson. Se SY 37.

Handkirurgi

Torsdagen den 29 november

SAL K 15

08.30–09.45 Fria Föredrag. Muskelstudier. *Moderator:* Carina Reinholdt.

1. Botulinumtoxinbehandling av barn med cerebral pares ger regenerativa förändringar i muskeln. Stefan Gantelius, Snjolaug Arnardottir, Eva Pontén.

2. Nationella riktlinjer för botulinumtoxinbehandling av övre extremiteten vid cerebral pares (CP). Eva Pontén, Marianne Arner, Lars B. Dahlin, Thomas Hansson, Kate Himmelmann, Git Lidman, Kerstin Sommerstein, Nenad Stankovic, Bertil Widenfalk.

3. Ökat uttryck av myosinisoformen MyHC IIx ses i handledsböjare jämfört med handledssträckare hos både friska barn och hos barn med cerebral pares. Stefan Gantelius, Yvette Hedström, Eva Pontén.

4. Anpassning av muskeln och senans längd vid senentransferering. Jan Fridén, Mitsu Takahashi, Sam Ward, Richard L Lieber.

5. Kirurgisk behandling av intrinsic tightness vid tetraplegi. Carina Reinholdt, Jan Fridén.

09.45–10.15 Kaffe.

SAL K 15

10.15–11.45 Fria Föredrag. *Moderator:* Thomas Hansson.

6. Snabb kortikal omorganisation och kliniskt förbättrad sensorik i

handen efter bedövning av underarmen. Anders Björkman, Andreas Weibull, Birgitta Rosén, Jonas Svensson, Göran Lundborg.

7. Swanson mot Avanta/Sutter MCP silikonprotes vid reumatoid artrit. Femårsuppföljning av en randomiserad studie av 18 patienter. Magnus Tägil, Mats Geijer, Philippe Kopylov.

8. Extern mot intern fixation vid behandling av distala radiusfrakturer. En randomiserad studie av 50 patienter. Antonio Abramo, Philippe Kopylov, Mats Geijer, Magnus Tägil.

9. "The hemi-DRUJ" -ett nytt proteskoncept med bevarat caput ulnae och ulnar ligamentapparat för ledyteersättning vid artrit eller skada i distala radioulnarleden (DRU). En pilotstudie på 5 patienter med minimum 1 års uppföljning. Philippe Kopylov, Magnus Tägil.

10. "Ascension® Pyrocarbon PIP protes" – god smärtlindring och rörlighet vid 3-års uppföljning av 15 patienter. Ante Mrkonjic, Magnus Tägil, Philippe Kopylov.

11. Handkirurgi vid lepra. Aron Lindqvist.

12.00–13.30 Lunch.

SAL K 15

13.30–14.30 **12F. Gästföreläsning: "Soft tissue coverage in upper extremity surgery".** Prof. Szolt Szabo Miskolc, Ungern.

14.30–15.00 Kaffe.

15.00–17.30 Svensk Handkirurgisk Förenings Årsmöte.

Idrottsmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL A 7

08.30–09.30 **Gästföreläsning: Införandet av fysisk aktivitet på recept i Danmark. Evidens och praktiskt genomförande.** Professor emeritus, dr.med. Bengt Saltin, Center for Muskelforskning Rigshospitalet Köpenhamn. *Moderator:* Carl-Johan Sundberg.

09.30–10.00 Kaffe

SAL A 7

10.00–11.30 **1SS. Sektionssymposium: Risken för skada i fotboll 1000 gånger större än vid industriarbete – vad göra?**

Fotboll är den populäraste och bredaste idrotten i Sverige med cirka 500 000 utövare varav 250 000 spelare över 15 år är licensierade i 3200 föreningar. Skaderisken i seniorfotboll på elitnivå har beskrivits vara 1000 gånger högre än vid industriarbete som normalt klassas som arbetsplatser med hög skaderisk. Upprepade randomiserade studier har dock visat att skaderisken i fotboll kan nedbringas. Symposiet kommer att avhandla vilka praktiska skadeförebyggande åtgärder som kan tillämpas på spelarnivå, klubbnivå, förbunds nivå och samhällsnivå.

Moderator: Jan Ekstrand. *Deltagare:* Carl Askling sjukgymnast, Markus Waldén, Jon Karlsson, Harald Roos, Martin Hägglund sjukgymnast, Tomas Timpka.

SAL A 7

11.30–12.20 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Tomas Movin.

2. Clinically assessed knee joint instability as a predictor for reconstruction after an ACL injury. Ioannis Kostogiannis, Eva Ageberg, Paul Neuman, Leif Dahlberg, Thomas Fridén, Harald Roos.

3. A new surgical method to treat neglected ruptures and reruptures of the Achilles tendon. Katarina Nilsson Helander, Leif Swärd, Karin Grävare Silbernagel, Roland Thomee, Bengt Eriksson, Jon Karlsson.

4. Klivhöjdstest – test av benfunktion och benstyrka – användbart i primärvården. Lillemor Nyberg, Mai-Lis Hellénus, Per Wändell, Jan Kowalski, Carl Johan Sundberg.

5. A radiographic comparison between non-traumatic and traumatic knee osteoarthritis. Per Swärd, Ioannis Kostogiannis, Torsten Boegård, Harald Roos.

6. Near infrared spectroscopy in diagnosing chronic compartment syndrome (CCS) of the leg. Qiuxia Zhang, Kajsa Rennerfelt, Jorma Styf.

12.30–13.30 Lunch.

SAL A 7

13.30–14.20 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Carl-Johan Sundberg.

7. Självskattad prestationsförmåga korrelerar med konditionen. Erland Colliander, Lena Karlqvist.

8. Fysisk aktivitetsnivå och självskattad stressrelaterad psykisk ohälsa bland anställda inom Västra Götalandsregionen och Försäkringskassan. Mats Börjesson, Dag Thelle, Ingibjörg Jonsdottir, Mai-Lis Hellenius.

9. Kvinnliga fotbollsspelare utnyttjar stretch-shortening cykeln mer effektivt än kvinnor med allsidig träningsbakgrund. Ulla Svantesson, Cecilia Elam Edwén, Frode Slinde.

10. Stor variation i energiförbrukning hos svenska elitidrottare. Frode Slinde, Sara Karlsson, Sofia Klingberg, Lena Hulthén, Ulla Svantesson.

11. Utveckling av ett system för identifiering av laktatröskeln. Mia Folke.

SAL A 7

14.30–16.00 **12SS. Sektionssymposium: Skallskador inom idrotten.** *Moderator:* Hans von Holst.

Antalet skallskador i Sverige uppgår till drygt 20 000 registrerade varje år. En stor del av dessa uppstår i samband med fritidsaktiviteter. Cirka 80 % av dessa skallskador är av lättare karaktär. Det finns en stor potential att förebygga skallskador under utövande av aktiviteter på fritiden och i samband med idrott. Symposiet avser att belysa:

Ishockey – skallskador i Sverige. Ylverton Tegnér.

Nya kemiska analyser för identifiering av skallskador. Max Albert Hietala.

Ny diagnostisk bildmetod för analys av händelseförloppet. Svein Kleiven.

Förbättrad hjälmteknik för skadeprevention. Peter Halldin.

Diagnostisk handläggning av hjärnskador i sjukvården. Jörgen Borg.

Målet med symposiet är att ta initiativ rekommendationer om primär skadeprevention samt till skriftligt handlingsprogram för skallskador i samband med utövande av idrott.

SAL A 7

16.00–16.10 Prisutdelning fria föredrag.

SAL A 7

16.10–16.30 Kaffe.

SAL A 7

16.30–18.00 **Symposium: Livsstilsrelaterad ohälsa – är den ett oundvikligt faktum? – framtidsperspektiv och förslag på lösningar.** *Moderator:* Mats Börjesson. Se SY 23.

Infektionssjukdomar

Onsdagen den 28 november

SAL A 8

08.30–10.00 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Anders Johansson, Aylin Yilmaz.

08.30–08.45 **1. Aciklovir- och valaciklovirinducerade CNS-biverkningar. En svår diagnos vid samtidig CNS-sjukdom. Kan koncentrationsmätning av aciklovirs huvudmetabolit CMMG underlätta i diagnosen? Redovisning av 100 fall.** Anders Helldén, Ingegerd Odar Cederlöf, Lars Ståhle.

08.45–09.00 **2. Mängd men inte typ av Mycoplasma pneumoniae speglar sjukdomsgrad.** Anna C. Nilsson, Per Björkman, Kenneth Persson.

09.00–09.15 **3. Kartläggning av risk för sorkfeber via humanfall och fjärranalys.** Gert Olsson, Åke Lundkvist, David Rogers.

09.15–09.30 **4. Concepts and results in humans on designing an effective HIV DNA vaccine.** Britta Wahren, Gunnel Biberfeld, Charlotta Nilsson, Andreas Bråve, Karl Ljungberg, Pontus Blomberg, Patricia Earl, Bernard Moss, Josephine Cox, Eric Sandström.

09.30–09.45 **5. Utbrott av svår grupp A streptokockinfektion i Uppsala län.** Anna Vikerfors, Aili Low, Åsa Melhus, Anna Norrby-Teglund, Johan Hedlund, Staffan Sylvan, Britt-Marie Eriksson.

09.45–10.00 **6. Yersinos hos barn – finns det några riskfaktorer?** Sofia Boqvist, Helena Pettersson, Åke Svensson, Yvonne Andersson.

TRADIL
DEXIBUPROFEN

Indikationer: Mild till måttlig smärta såsom muskuloskeletal smärta eller tandvärk. Lindring av smärta och inflammation vid artros. Menstruationssmärta (primär dysmenorré). **Förpackningar:** Tablett: 300 mg (30 st, 100 x 1 st) alternativt 400 mg (30 st, 100 x 1 st). **Dosering:** Maximal engångsdos: 400 mg. Maximal dygnsdos 1200 mg. **Referenser:** 1. Dionne R A et al. Clin Pharmacol Ther. 1998;63:694-701.

För vidare information se www.fass.se.

S0729 -0709/10

NORDIC
DRUGS
040-36 66 00

HALL A, 280–321

09.00–18.00 Posterutställning.

(Författarna närvarar vid postrarna 16.30–18.00).

7P. Tolv respektive 24 veckors Peginterferon alfa 2a och ribavirin för patienter med hepatit C genotyp 2 eller 3, resultat från NorDyna-mic-studien. Martin Lagging, Åsa Alsö, Court Pedersen, Martti Färkkilä, Mads Rauning Buhl, Nina Langeland, Kristine Mørch, Johan Westin, Gunnar Norkrans. (280)

8P. Behandling med peg-INF alfa-2a och ribavirin till patienter med återfall av hepatit C efter levertransplantation. Erika Hörnfeldt, Henrik Gjertsen, Ola Weiland. (281)

9P. Ribavirin i hög dos kombinerat med peg-INF alfa-2a vid behandling av hepatit C genotyp 1 för patienter som inte svarat på standard-behandling. Erika Hörnfeldt, Lars Ståhle, Robert Schvarcz, Tony Carlsson, Ola Weiland, Anna Hollander, Karin Lindahl. (282)

10P. Minskar akut Hepatit B pga vaccination? Ala Sabzevar, Ragnhild Janzom, Anders Blaxhult. (283)

11P. Seroprevalens av hepatit B markörer bland anti-HCV positiva injektionsmissbrukare i Uppsala län. Johan Hedlund, Eva Lundell, Staffan Sylvan. (284)

12P. Sprutbytesprojektet i Lund; god vaccinationstäckning men nya fall av Hepatit B (HBV) och Hepatit C (HCV). Ulrika Erlandsson, Bengt Ljungberg, Ann-Christine Zäll-Friberg, Hans Norrgren. (285)

13P. Epidemiologisk beskrivning av Meticillin Resistent Staphylococcus Aureus (MRSA) i Landstinget i Uppsala län. Bodil Arndung, Staffan Sylvan. (286)

14P. ESBL i Östergötland: prevalens och epidemiologi hos E. coli och K. pneumoniae mellan 2002 och 2006. Åse Östholm-Balkhed, Maria Tärnberg, Maud Nilsson, Anita V Johansson, Hans-Jürg Monstein, Lennart E Nilsson. (287)

15P. ESBL-bärarskap hos kirurgpatienter med akuta bukinfektioner. Maria Tärnberg, Åse Östholm-Balkhed, Christian Lindberg, Maud Nilsson, Anita V Johansson, Hans-Jürg Monstein, Håkan Hanberger, Lennart E Nilsson. (288)

16P. Hög förekomst av MRSA bland familjemedlemmar till patienter med MRSA. P. J. Hugo Johansson, Eva B. Gustafsson, Håkan Ringberg. (289)

17P. Hög kinolonresistens hos Escherichia coli vid urologkliniken i Östergötland var inte orsakat av klonal spridning. Maria Lindqvist, Christer Ahlstrand, Anita Hällgren, Håkan Hanberger, Hans-Jürg Monstein, Lennart E. Nilsson, LIRA-gruppen. (290)

18P. Metallo-β-laktamaserna är här – utbrott av multiresistent klon av Pseudomonas aeruginosa med VIM-2 på Blekingesjukhuset. Carl-Johan Fraenkel, Eva Tano, Markus Klint, Åsa Melhus. (291)

19P. Multiresistenta gramnegativer, ESBL, MRSA och VRE hos en och samma patient – en fallbeskrivning. Thomas Schön, Niklas Lönnbro, Christian Gieske, Jonas Bonnedahl, Annika Wistedt. (292)

20P. Riskfaktorer för infektion med bakterier som bilda ESBL (Extended-Spectrum Betalactamases) Sammanställning av situationen i Halland 2006. Helena Hallgren, Ingegerd Gustafsson, Torvald Ripa. (293)

21P. Salmonellos – konsekvenser av ett utbrott. Birgitta de Jong, Bo Svenungsson. (294)

22P. Fortsatt ökning av klamydia i Sverige 2007. Inga Velicko, Sharon Kühlmann-Berenzon, Anders Blaxhult. (295)

23P. Handläggning av infektioner i särskilda boenden i Uppsala län. Åsa Eklund, Inger Tverin, Mette Palm, Per Hartvig, Staffan Sylvan. (296)

24P. Lokal implementering i Landstinget i Uppsala län av WHO:s globala strategi för att förhindra spridningen av antimikrobiell resistens. Inger Tverin, Åsa Eklund, Ove Andersson, Britt-Marie Eriksson, Staffan Sylvan. (297)

25P. Serologisk typning av Neisseria gonorrhoeae förbättrar den epidemiologiska övervakning av STI. Johan Hedlund, Staffan Sylvan. (298)

26P. Hög förekomst av andra sexuellt överförda infektioner (STI) hos nyupptäckta HIV-positiva män som har sex med män (MSM) diagnostiserade vid Venhälsan, Stockholm 2005–2007. Anna Ohliss, Fredrik Pettersson, Bo Hejdeman, Göran Bratt, Anders Karlsson. (299)

27P. Ökar spridningen av HIV i Sverige? Malin Arneborn, Inga Velicko, Anders Blaxhult. (300)

28P. Blocking of inhibiting receptors on NK-cells from HIV-1 infected patients leads to increased activation in vitro. Susanne Johansson, Jorma Hinkula, Bo Hejdeman, Ronnie Ask, Britta Wahren, Klas Kärre, Louise Berg. (301)

29P. God korttidseffekt av raltegravir hos 18 mycket behandlingserfarna HIV patienter med tidigare grav terapivikt. Veronica Svedhem-Johansson, Eva Agneskog, Gunnar Briheim, Lennart Englund, Magnus Gisslén, Sven Grutzmeier, Per Holmblad, Bo Johansson, Nils Kuylenstierna, Lars Navér, Anders Sönnernborg. (302)

30P. ProteinHC/kreatin-kvot bestämning i urinen är användbart för att följa patienter med Tenofovirbehandling. Moa Ekman, Ronnie Ask, Göran Bratt, Anders Karlsson. (303)

31P. Översjuklighet i tumörsjukdomar 10 år efter start med proteas-hämmarbaserad antiretroviral behandling (PI-ART) vid HIV. Magnus Hedenstierna, Bernt Lund, Göran Bratt, Anders Karlsson. (304)

32P. TBE trots vaccination – ett diagnostiskt problem? Sirkka Vene, Charlotta Rydgård-Andersson, Åke Lundkvist, Mats Haglund, Göran Günther. (305)

33P. Effekt av influensa- och pneumokockvaccination av ålderspensionärer. Resultat från Uppsala läns 3-åriga vaccinationsstudie. Brith Christenson, Staffan Sylvan. (306)

34P. Conjugation of peptides bearing HIV drug-resistance mutations to the B-subunit of recombinant cholera toxin enhances the immune response against the mutations. Andreas Boberg, Stefan Gaunitz, Andreas Bråve, Britta Wahren, Nils Carlin. (307)

35P. Construction of a DNA vaccine encoding the HIV-1 protease. David Hallengård, Andreas Bråve, Andreas Boberg, Anna-Karin Roos, Britta Wahren. (308)

36P. Detection of HIV vaccine plasmid DNA by specific PCR and a standard HIV RNA quantification assay. Gunnel Engström, Andreas Bråve, Lindvi Gudmundsdóttir, Kajsa Aperia, Jan Albert, Eric Sandström, Britta Wahren. (309)

37P. HLA Class I and II analysis of patients with chronic HIV-1 Infection in association with cross-clade responses to Gag. Lindvi Gudmundsdóttir, D Bernasconi, Bo Hejdeman, R Theve-Palm, A Alaeus, K Lidman, B Ensoli, S Butto, Britta Wahren. (310)

38P. Intranasal immunization with a multigene vaccine in combination with a novel adjuvant, N3, induces systemic and mucosal immune responses. Andreas Bråve, Ulf Schröder, Britta Wahren, Jorma Hinkula. (311)

39P. Pre-clinical evaluation of a CEA DNA prime / protein boost vaccination strategy against colorectal cancer. Kristian Hallermalm, Susanne Johansson, Andreas Bråve, Monica Ek, Gunnel Engström, Andreas Boberg, Lindvi Gudmundsdóttir, Pontus Blomberg, Håkan Mellstedt, Richard Stout, Margaret Liu, Britta Wahren. (312)

40P. Kan Acanthamoeba polyphaga vara värd för Vibrio cholerae O1 klassiska arter? Hadi Abd, Johanna Larsson, Gunnar Sandström. (313)

41P. Utvärdering av snabbtest för malariadiagnostik. Lillemor Karlsson, Ulf Bronner, Birgitta Evengård. (314)

42P. Sorkfeber (nephropathia epidemica) – gott om skogssork talar för ny norrländsk epidemi kommande vinter. Gert Olsson, Birger Hörmfeldt, Marika Hjertqvist, Åke Lundkvist. (315)

43P. Candidemia in Sweden 2005–2006. Victor Fernandez, Kristina Lindberg, Eva Jakobson, Erja Chryssanthou, Lena Klingspor, Erik Svensson, Jan Sjölin, Per Hagblom. (316)

44P. Cryptosporidiosis – kliniska manifestationer och molekylär epidemiologi. En delrapport. Mona Insulander, Marianne Lebbad, Lillemor Karlsson, Bo Svenungsson. (317)

45P. Feber och Prickar – En ovanlig kombination? Utvärdering av en möjlig metod att tidigare diagnostisera invasiv meningokocksjukdom. Cecilia Löfgren, Per Gustafson, Peter Lanbeck. (318)

46P. Förekomst av Chlamydomydia pneumoniae i thorakala aortaaneurysm. Marie Edvinsson, Ylva Molin, Eva Hjelm, Stefan Thelin, Göran Friman, Christina Nyström-Rosander. (319)

47P. Hög andel TSST-1 positiva Staphylococcus aureus i blododlingar från patienter med infektioner i benvävnader. Eva Tano, Maria Hyllén, Åsa Melhus. (320)

48P. Subcutaneous cytokine microdialysis in humans, results from infected patients and healthy controls. Andreas Ohlin, Per Josefson, Jens Schollin. (321)

SAL A 8

10.30–11.30 49F. Justus Ström-föreläsning: HIV/AIDS – Från 100 till 0 på 25 år. Anders Sönnernborg.

11.30–12.30 Lunchföredrag. Sten Iwarson: Vart är infektionsmedicin på väg? Sponsras av Pfizer.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle. Moderator: Anders Lindberg. Se SY 7.

SAL A 3

14.30–16.00 Symposium: Lipidrubbingar och diabetes hos HIV-infekterade: betydelse och optimerad behandling. Moderator: Magnus Gisslén. Se SY 14.

SAL A 5

14.30–16.00 Symposium: Blåskatarr hos kvinnor en besvärlig bagatell? Moderator: Malin André. Se SY 21.

HALL A, 280–321

16.30–18.00 Postervisning med författarna närvarande.

SAL A 8

18.30–19.30 Årsmöte Svenska Infektionsläkarföreningen.

ERSTA TERRASS

20.00 Kvällssymposium: Terapiinriktad utbildning med efterföljande enklare måltid. Arrangeras av MSD. Talare professor Peter Hawkey. Separat anmälan enligt inbjudan.

Torsdagen den 29 november

SAL A 8

09.00–10.00 Elias Bengtsson föreläsningen: Memories are made of this: how immunology can help to make better TB vaccines. Professor Markus Maeurer.

SAL A 5

10.30–12.00 Symposium: Klamydia – varför är det så svårt att bemästra epidemin? Moderator: Peter Lidbrink. Se SY 41.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Att upptäcka och handlägga svår sepsis – en utmanande uppgift med förbättringspotential. Moderator: Peter Lanbeck. Se SY 45.

SAL A 8

14.30–16.00 50SS. Sektionssymposium: Infektionsproblematik vid en drogberoende livsstil. Moderator: Anders Widell. Deltagare: Anders Thalme, Anders C Håkansson, Christer Lidman, Johan Franck, Marienne Alanko.

SAL K 21

16.30–18.00 Acta Chir-symposium: Handläggning av infektioner inom urologin. Moderatorer: Magnus Grabe, Inga Odenholt. Se SY 63.

SAL A 8

16.30–18.00 Företagssymposium: Behandling av svåra svampinfektioner. Jan Sjölin.

Anidulafungin – en ny behandlingsmöjlighet vid candidemi. Lars Nyman. Sponsras av Pfizer.

Fredagen den 30 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Silver i vården – guld värt? Moderator: Åsa Melhus. Se SY 68.

SAL A 8

10.30–12.00 Symposium: Kampen mot vårdrelaterade infektioner trappas upp! Moderator: Eva Haglind. Se SY 84.

Internmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL B 2/3

08.30–10.00 1SS. Sektionssymposium: När och hur ska vi använda 24 timmars ambulatorisk blodtrycksmätning och hembloodtryck? Moderator: Thomas Kahan.

SAL B 2/3

10.30–12.00 **Fria Föredrag.** Stroke – En folksjukdom i förvandling. *Moderator:* Karin Manhem.

2. Riskfaktorer för cerebral infarkt, en studie av 66 631 patienter från det nationella kvalitetsregistret för strokesjukvård i Sverige, Riks-Stroke. Signild Åsberg, Andreas Terént, Karin Henriksson, Bahman Farahmand, Styrggruppen för Riks-Stroke.

3. Finns det könsskillnader i handläggning och prognos vid stroke? Bo Norrving, För styrggruppen.

4. Afasi vid akut stroke. Ann Charlotte Laska, Thomas Kahan, Anders Hellblom, Veronica Murray, Magnus von Arbin.

5. Diagnostik och symptom vid depression hos akuta strokepatienter med afasi. Ann Charlotte Laska, Björn Mårtensson, Thomas Kahan, Magnus von Arbin, Veronica Murray.

6. Infraröd laserterapi för ischemisk stroke. Lennart Welin, Peter Bornstein, Björn Andersson.

7. Trombolysanvändning vid akut ischemisk stroke i Sverige och Norge: resultat av en intervjustudie bland läkare angående sjukvårdsindikationen. Karsten Bruins Slot, Eivind Berge, Veronica Murray.

HALL A, 25–42

09.00–18.00 **Posterutställning.** *Moderatorer:* Klas Sjöberg, Mikael Köhler.

8P. Funktionsstatus 3 månader efter stroke predikterar långtidsöverlevnad. Marie Eriksson, Andreas Terént, Bo Norrving, Eva-Lotta Glader, Birgitta Stegmayr. (25)

9P. Symtomprofil vid två typer av poststroke depression och jämförelse mellan egentlig depression efter stroke med den vid ”psykiatrisk” depression. Veronica Murray, Petter Gustavsson, Per Näsman, Björn Mårtensson. (26)

10P. Strokepatienter har ett tätare fibrinnätverk. Elisabeth Rooth, Håkan Wallen, Shu He, Margareta Blombäck. (27)

11P. Venös tromboembolism i Malmö 1998–2005 – incidens och riskfaktorer. Nazim Isma, Anders Gottsäter, Peter Svensson, Bengt Lindblad. (28)

12P. Endovaskulärt behandlad komplicerad typ B aortadissection (AD)- samma prognos som vid medicinskt behandlad okomplicerad AD. Anders Gottsäter, David Blomstrand, Stefan Acosta. (29)

13P. Endovaskulär behandling av njurartärstenos ger övergående ökning av inflammatoriska markörer, men långsiktigt sjunkande endotelin-1 och interleukin-6. Anders Gottsäter, Alaa Alhadad, Gregor Guron, Ella Fortuna-Nowakowska, Aso Saeed, Ingrid Mattiasson, Gert Jensen, Bengt Lindblad, Hans Herlitz. (30)

14P. Lungemboli associerat med användandet av anabla steroider – en fallrapport. Sissela Liljeqvist, Anders Helldén, Ulf Bergman, Mårten Söderberg. (31)

15P. Könsskillnader i riskfaktorkontroll hos lipidbehandlade patienter. En nationell studie i svensk primärvård. Gunilla Journath, Emma Collijn, Peter M Nilsson, Mai-Lis Hellénus. (32)

16P. Lipoproteomik vid kardiovaskulär sjukdom: Ny masspektrometriteknik för att påvisa oxidation av proteiner i LDL. Harriet Mörtstedt, Lennart Hellström, Helen Karlsson, Per Leanderson, Mats Lindahl, Joep Perk, Christer Tagesson. (33)

17P. Ökad överlevnad efter hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Jacob Hollenberg, Mårten Rosenqvist, Jonny Lindqvist, Johan Herlitz, Leif Svensson. (34)

18P. Risk för kardiovaskulär sjukdom och mortalitet för föräldrar i relation till antal barn samt egen position i syskonskaran baserat på nationella registerstudier över tre generationer. Peter M Nilsson, Xinyun Li, Jan Sundquist, Kristina Sundquist. (35)

19P. Stora skillnader mellan läkemedel uthämtade från apoteket och uppgifter om läkemedelsbehandling vid inskrivning på medicinsk akutvårdsavdelning – en pilotstudie. Per Oskarsson, Ingegerd Odar-Cederlöf, Annica Bergendal, Maria Hentschke, Charlotte Asker-Hagelberg, Jessica Fryckstedt, Ing-Marie Johansson, Eva Barredal, Ulf Bergman. (36)

20P. Medicinutsättningsmottagningar vid Höglandssjukhuset, Eksjö och vid Kärsjukhuset, Skövde. Resultat efter 6 månader. Sören Hansen, Henrik Hadimeri. (37)

21P. Apotekares medverkan i hjärtrehabiliteringsverksamheten vid Danderyds sjukhus. Thomas Cars, Catrine Edström Plüss, Sofia Fritzon, Catherine Duarte-Martins, Jamal Fegghi. (38)

22P. Är utsättning av mediciner hos multimedicerade patienter farlig? – ett FORSS projekt. Henrik Hadimeri, Arne Melander, Sören Hansen. (39)

23P. Pamidronat med förkortad infusionstid. Dimitrios Chantzichristos, Peter Johansson, Björn Andreasson. (40)

SAL C 6

12.30–14.00 **Symposium:** Varför lever lågutbildade kortare – livsstil eller miljö? *Moderator:* Margareta Kristenson. Se SY 9.

SAL K 1

16.30–18.00 **Symposium:** Kan livsstilsåtgärder och läkemedel bromsa det vaskulära åldrandet? *Moderator:* Peter M Nilsson. Se SY 24.

Torsdagen den 29 november

SAL C 6

08.30–10.00 **Symposium:** Bättre sund och stark än sorgen och svag. Om livsstil, ansvar och möjlighet. *Moderator:* Lennart Nordenfelt. Se SY 33.

SAL C 6

12.30–14.00 **24F. Harry Broström-föreläsning:** Framgångens pris – morgondagens internmedicin. Kerstin Hulter Åsberg.

SAL C 6

14.30–16.00 **Symposium:** Är läkare alltför positivt inställda till alkoholen skyddande effekter? *Moderator:* Klas Sjöberg. Se SY 52.

SAL K 1

16.30–18.00 **Symposium:** Skördetid för genetisk epidemiologi. *Moderator:* Joyce Carlson. Se SY 56.

Kirurgi

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

12.30–14.00 **Symposium:** Djup sedering vid procedurer. Gränser och möjligheter. *Moderator:* Eva Bålfors. Se SY 5.

Torsdagen den 29 november

SAL A 7

08.30–10.00 **Symposium:** Kirurgi på gamla människor. *Moderator:* Olle Svensson. Se SY 37.

SAL K 1

10.30–12.00 **Symposium:** Aortaneurysm – nyheter! *Moderator:* Fredrik Lundgren. Se SY 42.

Klinisk fysiologi

Torsdagen den 29 november

SAL K 2

08.30–10.00 **Symposium:** Bild- och funktionsdiagnostik av kardio-pulmonella sjukdomar. *Moderator:* Björn Jonson. Se SY 40.

SAL K 1

10.30–12.00 **Symposium:** Aortaneurysm – nyheter! *Moderator:* Fredrik Lundgren. Se SY 42.

SAL K 23/24

10.30–12.00 **Symposium:** MR, CT eller något annat? Ett val av för remittenten eller röntgenläkaren? *Moderator:* Lars Gunnar Månsson. Se SY 43.

SAL K 23/24

13.30–14.30 **1F. Torgny Sjöstrand- föreläsning:** What you always wanted to know about diastolic function- but were afraid to ask! Sándor J Kovács, Professor of Medicine and Physiology, St Louis, USA.

Fredagen den 30 november

SAL A 6

08.30–10.30 Fria Föredrag. Moderatorer: Birgitta Janerot-Sjöberg, Martin Ugander.

2. Reference values for Cardiac Index Measured with Magnetic Resonance Imaging in Healthy Subjects and Comparison with Patients with Congestive Heart Failure. Marcus Carlsson, Ruslana Andersson, Henrik Mosén, Björn Ekmeahag, Håkan Arheden.

3. ECG estimate of ischemic acuteness and time from pain onset for predicting myocardial salvage in patients undergoing primary percutaneous coronary intervention. Henrik Engblom, Bo Heden, Erik Hedström, Galen Wagner, Håkan Arheden.

4. Myokardiell riskvolym under akut ischemi kan bestämmas med MR efter revaskularisering i människa. Erik Hedström, Marcus Carlsson, Einar Heiberg, Håkan Arheden.

5. Tredimensionellt MR-blodflöde och diastolisk kinetisk energi kvantifierat med magnetisk resonanstomografi efter kirurgisk vänsterkammars rekonstruktion. Ny teknik för utvärdering av kammarfunktion. Ann F. Bolger, Einar Heiberg, Petter Dyverfeldt, Marcus Carlsson, Pelle Johnsson, Karin Markenroth, Andreas Sigfridsson, Jan Engvall, Tino Ebbers, Håkan Arheden.

6. Effects of vitamins, methionine and terbutalin on pulse wave characteristics in patients with coronary heart disease (CHD). Gunnar F Nyberg, Natalia Klintland, Kenneth Caidahl.

7. Totala hjärtvolymen förutsäger maximal arbetsförmåga hos normala och atleter. Katarina Steding, Torsten Buhre, Marcus Carlsson, Henrik Engblom, Henrik Mosén, Björn Wohlfart, Håkan Arheden.

8. Tidsupplöst tredimensionell mätning och visualisering av blodflödet i höger kammare. Petter Dyverfeldt, John-Peder Escobar Kvitting, Andreas Sigfridsson, Jan Engvall, Tino Ebbers.

9. Förhållandet mellan oxidativ stress och mängden kroppsfett hos kvinnor och män. Petra Lundström, Kenneth Caidahl, Thomas Fritz, Anna Krook, Pär Wändell, Juleen Zierath, Claes-Göran Östensson.

HALL A, 1–6

09.00–16.00 Posterutställning. Moderator:

10P. New automatic calculation of ejection fraction with echocardiography is fast, reliable and free from radiation exposure compared with quantitative gated SPECT. Eva Maret, Gunnel Alfredsson, Eva Niklasson, Johan Homelius, Jan Engvall, Eva Nylander, Jan Ohlsson. (1)

11P. Automatisk beräkning av infarktstransmuralitet från kontrast-förstärkt magnetisk resonanstomografi av hjärtat. Einar Heiberg, Henrik Engblom, Martin Ugander, Håkan Arheden. (2)

12P. Analys av strain kan oberoende identifiera påverkat kärl efter akut koronart syndrom. Einar Heiberg, Helen Soneson, Erik Bergvall, Erik Hedström, Håkan Arheden. (3)

13P. Regional Left Ventricular Functional Improvement after Left Ventricular Reconstructive Surgery shown by Strain MRI. Erik Bergvall, Marcus Carlsson, Einar Heiberg, Pelle Johnsson, Håkan Arheden. (4)

14P. Sex differences in peripheral artery intima, media and intima media thickness in children and adolescents. Walter Osika, Frida Dangardt, Scott M Montgomery, Reinhard Volkmann, Liming Gan, Peter Friberg. (5)

15P. Increased Vascular Diameter and Decreased Pulse Wave Velo-

city in Obese Children. Frida Dangardt, Walter Osika, Li-Ming Gan, Reinhard Volkmann, Peter Friberg. (6)

SAL A 6

11.00–12.00 16SS. Sektionssymposium: The changing face of diastole. Moderator: Jan Engvall.

Predicting physiology from first principles: Solution of selected problems in diastolic physiology. Sándor J Kovács.

Does diastolic dysfunction exist? Lars-Åke Brodin.

Klinisk immunologi

Torsdagen den 29 november

SAL A 5

08.30–10.15 1SS. Sektionssymposium: Autoimmuna hudsjukdomar (Autoimmune diseases of the skin). Moderator: Hakon Leffler.

08.30 Immunology of the skin. Maria Tengvall Linder.

09.00 Clinical aspects and immune pathogenesis of autoimmune bullous skin disorders. Michael Hertl, professor, Marburg, Tyskland.

09.45 Lupus related skin disorders. Filippa Nyberg.

SAL A 11

11.00–11.50 2F. SGO Johansson-föreläsning: Immunological mechanisms of Allergic Contact Dermatitis. Thomas Rustemeyer. Moderator: Mihaly Matura.

SAL A 6

14.30–16.00 Symposium: Livsstilens betydelse för reumatoid artrit. Moderator: Thomas Skogh. Se SY 54.

Klinisk kemi

Torsdagen den 29 november

SAL K 16/17

08.30–11.45 Fria Föredrag. Moderatorer: Per Bjellerup och Ingvar Rydén.

1. Rörpostens inverkan på trombocytfunktion och global koagulation. Olof Wallin, Johan Söderberg, Andreas Jonsson, Kim Ekblom, Ronnie Lundström, Johan Hultdin, Kjell Grankvist.

2. Nya metoder att mäta funktionella aktiviteter av Von Willebrand-faktor. Mattias Karlman, Björn Wiman.

3. Evaluering av "Particle Gel Immuno Assay (ID-PaGIA Heparin/PF4)" – en ny snabbmetod för identifiering av Heparin/PF4-antikroppar. Jovan P Antonov, Margareta Sten-Linder, Eva-Marie Norberg.

1+1+1+1=1

Vår nya Metotrexat-tablett **METOTAB** är summan av vårt arbete att förenkla vardagen för användaren. Träffa oss på Riksstämman så berättar vi hur **METOTAB** får ihop 1+1+1+1 till 1.

FÖR FULLSTÄNDIG PRODUKTINFORMATION SE WWW.FASS.SE

Vi ses på
Riksstämman!
A19:29
Specialistområde
Reumatologi

4. Hemolytisk anemi: från mikroskopi till diagnos! Soheir Beshara, Martin Höglund, Martin L Olsson, Mats Merup, Britt Gustafsson.
5. Delta-He. Bättre kontroll vid järnsubstitution? Anita Magnusson, Peter Barany, Soheir Beshara.
6. Size-exclusion chromatography (SEC) of plasma lipoproteins, a valuable tool for the diagnosis of dyslipidemias. Paolo Parini, Suzanne Lind, Gösta Eggertsen.
7. Characterization of plasma lipoprotein aberrations in different diseases using lipid electrophoresis and size exclusion chromatography. Gösta Eggertsen, Suzanne Lind, Paolo Parini.
8. Inborn errors of metabolism in bile acid biosynthesis – Report on a unique case of Cerebrotendinous Xanthomatosis. Magnus Hansson, Maria Olin, Claes-Henric Florén, Sara von Bahr, Ferdinand vant Hooft, Steve Meaney, Gösta Eggertsen, Ingemar Björkhem.
9. Inborn errors of metabolism in bile acid biosynthesis – Report on a unique case of 3 β -hydroxysteroid dehydrogenase/isomerase activity. Ingemar Björkhem, Björn Fischler, Karl Bodin, Henrik Stjernman, Maria Olin, Magnus Hansson, Jan Sjövall.
10. 4 β -Hydroxikolesterol är en ny markör för läkemedelsmetabolism via CYP3A4/5. Ulf Diczfalussy.

SAL C 3

12.00–12.45 SFKK bjuder på en lätt lunch i samband med fria föredrag. OBS! Föranmälan är obligatorisk med mail till Per.Bjellerup@ltv.se senast 21 november. Du får en lunchkupong via mail att ta med. Välkommen!

SAL C 3

12.00–12.45 Fria Föredrag. Moderatorer: Per Bjellerup och Ingvar Rydén.

11. Ackreditering av patientnära blodgasverksamhet. Lena Norlund, Peter Duvander, Helena Lindberg, Björn Hultberg, Göran Eklundh, Carina Håkansson.

12. Fosfatidyletanol i helblod (B-PEth) som klinisk markör för alkoholmissbruk. Therese Hansson, Ann Lindqvist, Maria Stensmyr, Carina Nilsson Quiding, Lena Norlund.

13. Konsensus om Cystatin C och GFR estimering vid njurdiagnostik. Per Simonsson, Anders Grubb, Anders Christensson, Anders Larsson, Lars-Olof Hansson, Johan Malm, Kjell Lindström, Jonas Wadström.

SAL C 3

12.45–13.30 14SS. Sektionssymposium: HbA1c – med internationell kalibrering ser vi ljuset i tunneln! Betydelse för laboratoriet och kliniken. Moderatorer: Per Bjellerup och Ingvar Rydén. Deltagare: Jan-Olof Jeppsson, Gunnar Nordin.

SAL C 7

14.30–16.00 Symposium: Det goda och onda fettet. Vem och hur behandla? Moderator: Tommy Olsson. Se SY 50.

SAL K 1

16.30–18.00 Symposium: Skördetid för genetisk epidemiologi. Moderator: Joyce Carlson. Se SY 56.

Klinisk nutrition

Onsdagen den 28 november

SAL C 7

12.30–14.00 Symposium: Nyttan av att berika kosten med folsyra för att minska risken för neuralrörsdefekter. Moderator: Göran Annerén. Se SY 8.

Torsdagen den 29 november

SAL B 9/10

08.30–10.00 Sektionssymposium: Proteinbehov och proteinomsättning i hälsa och sjukdom

08.30–08.35 Inledning. Åke Nilsson.

08.35–08.50 Proteinbehov och proteinomsättning – översikt. Leif Hambraeus.

08.50–09.05 Barnets proteinbehov och proteinomsättning. Anders Forslund.

09.05–09.20 Optimal proteinnutrition vid svår akut sjukdom – möjligheter och problem. Jan Wernerman.

09.20–09.35 Effekter av fysisk träning på proteinomsättning vid kronisk njursvikt. Naomi Clyne.

09.35–09.50 Proteinkatabolism vid åldrande och kronisk sjukdom – kan vi motverka den? Tommy Cederholm.

09.50–10.00 Avslutning. Åke Nilsson.

10.30–11.30 Högtidsföreläsning: Sjukdomsrelaterad undernäring: Vad är problemet? Vad gör vi? Ingvar Bosaeus.

11.30–12.30 Årsmöte Svensk Förening för Klinisk Nutrition (SFKN).

SAL B 9/10

13.00–14.30 Fria Föredrag. Basal fysiologi & patofysiologi (1–3). Diagnostik & behandling (4–7). Prevention (8). Moderator: Gunnar Akner.

1. Nutritional properties of liquid oats as affected by processing and storage. Huanmei Zhang, Gunilla Önning, Rickard Öste.

2. Relationships between blood glucose level, abdominal obesity and biomarker of oxidative stress and inflammation in subjects with type 2 diabetes mellitus. Elisabet Rytter, Bengt Vessby, Rikard Åsgård, Anders Sjödin, Lilianne Abramsson Zetterberg, Lennart Möller, Samar Basu.

3. Effects of 6 months of a DHA based w3 fatty acid supplementation on cytokine release from blood leukocytes. The OmegaAD study. Inger Vedin, Tommy Cederholm, Yvonne Freund-Levi, Hans Basun, Anita Garlind, Gerd Faxen-Irving, Maria Eriksdotter-Jönghagen, Bengt Vessby, Lars-Olof Wahlund, Jan Palmblad.

4. Energiintag hos patienter på sjukhus. Maria Sundberg Hjelm, Lena Åkerlind, Sigrid Wegener, Kristina Rickdorff, Per Ihre, Christine Leo-Swenne.

5. Nutritionssituationen på ett universitetssjukhus – en ögonblicksbild. Jeanette Sjölander, Maria Danielsson, Carin Andersson, Åke Nilsson, Rosemarie Klevsgård, Kerstin Ulander, Albert Westergren.

6. Distribution av energirikt kosttillskott till geriatriska patienter i samband med medicindelning – acceptans och effekter på energiintag. Gerd Faxén Irving, Tommy Cederholm.

7. Beräkning av KOL patientens energibehov – hur nära kan vi komma? Frode Slinde, AnneMarie Grönberg, Sven Larsson, Daniel Arvidsson, Lena Hulthén.

8. Medicinarnas matvanor – en sammanställning av 1737 kostregistreringar hos läkarstuderande 1994–2006. Marja Tengvall, Lars Ellegård.

SAL C 7

14.30–16.00 Symposium: Det goda och onda fettet. Vem och hur behandla? Moderator: Tommy Olsson. Se SY 50.

SAL B 9/10

16.30–18.00 Symposium: Är kosten en grundbult vid behandling av diabetes mellitus 2? Hur ser i så fall grundbulten ut? Moderator: Gunnar Akner. Se SY 57.

Lungmedicin

Onsdagen den 28 november

HALL A, 350–368

09.00–18.00 Posterutställning.

Författarna är närvarande vid sina postrar kl 13.30–14.30.

1P. Obstruktiv sömnapné är en riskfaktor för tidig död bland strokpatienter – en 10 års uppföljning. Carin Sahlin, Olov Sandberg, Yngve Gustafson, Gösta Bucht, Bo Carlberg, Hans Stenlund, Karl Franklin. (350)

2P. Risk för stroke hos kranskärslssjuka patienter med sömnapné – en 10-årsuppföljning. Fredrik Valham, Thomas Mooe, Karl Franklin. (351)

3P. Trots riktlinjer följer läkemedelsbehandlingen vid KOL inte nuvarande behandlingsrekommendationer – resultat från Praxisstudien. Björn Stållberg, Karin Lisspers, Christer Janson. (352)

4P. Astma/KOL-mottagning i primärvården – lönsamt både för patient och landsting. Gunnar Johansson, Björn Tilling, Kjell Larsson, Claes-Göran Löfdahl, Tommy Ekström, Fredrik Neij. (353)

5P. Oxygensaturation i en KOL-kohort jämfört med ålders- och

könsmatchade kontroller. Anne Lindberg, Lars-Gunnar Larsson, Ann-Christin Jonsson, Sigrid Sundberg, Linnea Hedman, Eva Rönmark, Bo Lundbäck. (354)

6P. Ökad sekretion av vascular endothelial growth factor (VEGF) från aktiverade T-celler vid KOL. Mikael Mikko, Jan Wahlström, Johan Grunewald, Magnus C Sköld. (355)

7P. Andningsfrekvens vid KOL-exacerbationer – ett underutnyttjat verktyg. Erik Berglund. (356)

8P. Leverpåverkan hos 30-åringar med alfa-1-antitrypsinbrist. Elisabeth Bernspång, Tomas Sveger, Eeva Piitulainen. (357)

9P. Möss utan den surfaktantreglerande transkriptionsfaktorn C/EBPalpha uppvisar ett IRDS-liknande tillstånd vid födseln samt i överlevande vuxna möss en emfysematisk lunga med en BPD-lik histologisk bild. Lukas Didon, Bridget Hogan, Frank J Gonzalez. (358)

10P. Rökavvänningsbehandling – kostnadseffektiviteten hos vare-niklin jämfört med bupropion. Kristian Bolin, Ann-Christin Mörk. (359)

11P. Värdet av utandad NO som astmainflammationsmarkör är begränsat till aldrig rökare. Andrei Malinovschi, Christer Janson, Dan Norbäck, Marieann Högman, Giovanni Rolla, Kjell Torén, Anna-Carin Olin. (360)

12P. Kolmonoxidnivåer i utandningsluft som redskap för att fastställa tid för senast rökta cigarett. AnnSofi Sandberg, Johan Grunewald, Magnus Sköld, Åsa Wheelock. (361)

13P. Ny diagnostisk metod vid misstänkt tuberkulosmitta. Carl-Axel Karlsson, Hans Gaines, Christer Janson, Gunnar Boman. (362)

14P. Minskat uttryck vid sarkoidos av markörer associerade med regulatoriska T celler. Farah Idali, Jan Wahlström, Anders Eklund, Johan Grunewald. (363)

15P. Förhöjda nivåer NT-3 i lungsköljvätska från patienter med sarkoidos. Charlotta Dagnell, Helga Haugom-Olsen, Cecilia Kemi, Magnus C Sköld, Anders Eklund, Johan Grunewald, Caroline Olgart Höglund. (364)

16P. Exponering för dieselavgaser ökar trombbildning. Magnus Lundbäck, Andrew Lucking, Nicholas Mills, Stefan Barath, Thomas Sandström, Anders Blomberg. (365)

17P. Dieselavgaser generade i stadstrafik påverkar endotelfunktion och fibrinolys. Stefan Barath, Håkan Törnqvist, Nicholas Mills, Thomas Sandström, Anders Blomberg. (366)

18P. Erfarenheter av en portabel utrustning för mätning av NO i utandningsluft. Thomas Schön, Ivar Tjernberg, Claes Söderström, Per Follin, Erik Kihlström. (367)

19P. Nanopartiklar av titandioxid framkallar inflammatoriskt svar i lungornas epitelceller. Barbro Ekstrand-Hammarström, Per-Ola Andersson, Lars Österlund, Anders Bucht. (368)

SAL A 11

10.15–11.45 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Karl Franklin, Ann Ekberg-Jansson.

20. Incidens, remission och återinsjuknande av astma bland vuxna i Stockholm. Linda Ekerljung, Britt-Marie Sundblad, Eva Rönmark, Sven-Erik Dahlén, Staffan Ahlstedt, Kjell Larsson, Bo Lundbäck.

21. Minskat genuttryck av immunreceptorn TLR2 i alveolära makrofager från sarkoidospatienter med Löfgrens syndrom. Maria Wikén, Farah Idali, Johan Grunewald, Anders Eklund, Jan Wahlström.

22. Ingen uttalad proteolytisk obalans i luftvägarna hos tillfällighetsrökare efter akut exponering för tobaksrök. Pernilla Glader, Britt-Marie Eldh, Kristina Andelid, Margareta Sjöstrand, Carina Malmhäll, Barbro Balder, Gerdt Riise, Ingemar Qvarfordt, Anders Lindén.

23. Ischemiska och trombogena effekter av exponering för dieselavgaser hos individer med stabil kranskärslsjukdom. Håkan Törnqvist, Nicholas Mills, Manuel Gonzalez, Stefan Söderberg, Nicholas Boon, Elen Wink, Simon Robinson, Ken Donaldson, Thomas Sandström, David Newby, Anders Blomberg.

24. Obstruktiv sömnapné är associerad med nedsatt insulinkänslighet i en populationsbaserad grupp kvinnor. Jenny Theorell-Haglöw, Christian Berne, Christer Janson, Malin Svensson, Eva Lindberg.

25. Påverkad lungfunktion hos 30-åriga rökare med svår alfa-1-antitrypsinbrist. Elisabeth Bernspång, Per Wollmer, Eeva Piitulainen.

SAL A 11

12.00–13.30 Företagssymposium: Antiinflammatorisk behandling med fokus på antileukotriener. *Moderator:* Sven-Erik Dahlén. *Deltagare:* Leg läk Pär Gyllfors, MD, PhD. Sponsras av MSD.

SAL A 11

14.30–16.15 Posterssession och prisutdelning. Postrar väljs ut för diskussion inför auditoriet. *Moderatorer:* Barbro Dahlén, Anne Lindberg, Michael Runold.

SAL A 11

16.30–18.00 Symposium: Diagnostik och behandling av obstruktiv sömnapné-syndrom – en evidensbaserad SBU-rapport. *Moderator:* Nina Rehnqvist. Se SY 25.

Torsdagen den 29 november

SAL C 3

08.30–10.00 Symposium: Miljö, mikrober och allergi. *Moderator:* Kjell Torén. Se SY 34.

SAL A 11

14.30–16.00 Symposium: Luften vi andas – på gott och ont! Moderato- *tor:* Göran Pershagen. Se SY 48.

SAL B 7

16.30–18.00 Symposium: Risk- och friskfaktorer för utveckling av astma och allergi hos barn. *Moderator:* Gunilla Hedlin. Se SY 62.

Fredagen den 30 november

SAL A 11

10.00–13.45 Andningssviktregistret – SWEDEVOX. Årsrapport för 2006. Kerstin Ström, Bengt Midgren.

SAL A 11

10.45–11.30 Livskvalitet vid andningssvikt. Alf Tunsäter.

SAL A 11

11.30–11.45 Kaffe och smörgås.

SAL A 11

11.45–12.15 Första testningen av SRI.

SAL A 11

12.15–13.00 Nya rapporter på Swedevox hemsida.

Läkemedelslära

Onsdagen den 28 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Att sova eller inte sova på äldre dar – nya rön om sömmedel och icke-farmakologisk behandling. *Moderator:* Åke Schwan. Se SY 2.

HALL A, 43–60

09.00–18.00 Posterutställning.

1P. Klassifikation av svårighetsgrad vid astma: En jämförelse av olika ansatser. Mika Nokela, Marianne Heibert Arnlin, Per Olof Ehre, Eva Wikström Jonsson. (43)

2P. Läkemedelsinteraktioner i primärvården – pilotstudie i Stockholm. Seher Korkmaz, Björn Wettermark, Birgit Eiermann, Lars L Gustafsson. (44)

3P. Sexuell dysfunktion hos män behandlade med hypertoni-läkemedel rapporterade till det svenska biverkningsregistret. Viktoria Werkström, Elisabet Ekman, Petter Hedlund. (45)

4P. Läkemedelsorienterat kvalitetsarbete – användning av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer vid en vårdcentral. Mattias Athlin, Thomas Bradley, Johan Fastbom, Paul Hjemdahl, Monika Hultman, Katerina Kiriakidou, Ingvar Krakau, Gunnar Nilsson, Maria Samuelsson-Almén, Samuel Sultani, Aki Tuulainen, Carl-Olav Stiller. (46)

5P. Farmakogenetiska faktorer som influerar plasmanivåerna av risperidon och dess aktiva metabolit. Arzu Gunes, Maria Gabriella Scordo, Edoardo Spina, Marja-Liisa Dahl. (47)

6P. Samband mellan CYP2D6 genotyp, ultrasnabb eller långsam läkemedelsmetabolism och farmakoterapeutiska problem inom psykiatri. Erik Eliasson, Folke Sjöqvist. (48)

7P. Läksaks specialläkemedelsprojekt – en väg att ytterligare för-

bättra läkemedelsanvändningen i Stockholms län. Mats Kalin, Seher Korkmaz, Marie Persson, Björn Wettermark, Henrik Almkvist, Lars L Gustafsson. (49)

8P. Ny metod för prognosticering visar på snabbare kostnadsökningar för läkemedel. Björn Wettermark, Marie Persson, Seher Korkmaz, Henrik Almkvist, Lars L Gustafsson, Mats Kalin. (50)

9P. Användning av och attityder till REKlistan bland Västra Götalandsregionens primärvårdsläkare. Malin Spetz, Susanna M Wallerstedt, Anders Mellén, Magnus Axelsson. (51)

10P. Ökar rapporteringen och kvaliteten på rapporterna efter biverkningsseminarier? Gertrud Brunlöf, Marie-Louise Johansson, Anna L Eriksson, Susanna M Wallerstedt. (52)

11P. Läkemedelsassocierade magsår och GI-blödningar i biverkningsrapporter från USiL under åren 2004-2006. Ellen Vinge, Eva Hansen, Per Bergenzaun. (53)

12P. Apo-E genotyp har ingen signifikant påverkan på donepezils kliniska effekt hos patienter med Alzheimers Sjukdom. Maria Gabriella Scordo, Federica Varsaldi, Maria Grazia Arena, Laura Maria Villa, Grazia Lombardi, Francesco Cordici, Marja-Liisa Dahl. (54)

13P. Är utsättning av mediciner hos multimedicinerade patienter farlig? – ett FORSS projekt. Henrik Hadimeri, Arne Melander, Sören Hansen. (55)

14P. Utsättningsmottagning. Resultat efter 6 månader. Sören Hansen, Henrik Hadimeri. (56)

15P. Genetisk variation i androgenomsättningen försvårar upptäckt av doping. Jenny Jakobsson, Jonas Lundmark, Mats Garle, Claes Ohlsson, Mattias Lorentzon, Lena Ekström, Anders Rane. (57)

16P. Incidens av läkemedelsrelaterad dödlighet i Sverige. Karin Wester, Anna K Jönsson, Olav Spigset, Henrik Druid, Staffan Hägg. (58)

17P. Samtliga tetracykliner misstänks förstärka warfarins effekt. Marie-Louise Johansson, Anders Sundström, Johanna Strandell, Susanna M Wallerstedt. (59)

18P. Vanligt med generikabyten hos hjärtsviktpatienter. Britta Björkhag-Johansson, Inger Hagerman, Ulf Bergman, Björn Wettermark. (60)

SAL K 23/24

10.00–10.45 19F. Folke Sjöqvist föreläsning 2007: Cost-effective analyses in the evaluation of new drugs – perspectives from NICE. Sir Michael Rawlins. *Moderator:* Carl-Olav Stiller.

SAL K 23/24

11.00–11.45 Årsmöte Sektionen för läkemedelslära.

12.30–13.15 Årsmöte Svensk förening för klinisk farmakologi.

13.00–14.15 Posterdiskussion.

SAL K 1

14.30–16.00 Symposium: Endocannabinoidsystemet – för liv eller lust? *Moderator:* Chris Fowler. Se SY 16.

SAL K 2

16.30–18.00 Symposium: Nya läkemedel – vägen till hälsa och välbefinnande eller ekonomisk hårdsmälta? *Moderator:* Kerstin Hulter Åsberg. Se SY 28.

Medicinens historia

Onsdagen den 28 november

SAL B 9/10

08.30–10.30 Fria Föredrag. *Moderator:* Nils O Sjöstrand.

1. Paracelsus – nya perspektiv på omtvistad medeltidsläkare. Jonatan Wistrand, Peter M Nilsson.

2. Arkiatern Abraham Bäckes Åminnelsetal över Vålborne Herr Carl von Linné. Tomas Gejrot.

3. Esaias Tegnér och hans läkare. Lars Sjöstrand.

4. Synen på koleraepidemierna i Göteborg och den vetenskapliga revolutionens struktur. Lars Himmelman.

5. En högst ovanlig patient. Några ord om Sam(uel) Lidman. Lars-Ola Pettersson.

6. Otologins utveckling i Frankrike. Herman Diamant, Malou Hulterantz.

7. Gunnar Inghe (1910–1977) – socialist, socialläkare och professor i socialmedicin. Jan Halldin.

SAL B 9/10

11.00–12.00 8SS. Sektionssymposium: Jöns Jacob Berzelius och den fysiologiska kemien. *Moderator:* Nils O Sjöstrand. *Deltagare:* Johan Killander m fl.

Jöns Jacob Berzelius är en av vårt lands främsta naturvetenskapsmän. För oss läkare finns särskilt anledning att minnas hans i bokform mellan åren 1806-08 utgivna "Föreläsningar i djur-chemien". Ett arbete som lade grunden för den fysiologiska kemien. I detta sektionssymposium kommer denna sida av Berzelius verksamhet att belysas.

Medicinsk genetik

Onsdagen den 28 november

SAL C 7

12.30–14.00 Symposium: Nyttan av att berika kosten med folsyra för att minska risken för neuralrörsdefekter. *Moderator:* Göran Annerén. Se SY 8.

SAL C 3

14.30–16.00 Symposium: Orsaker till colorectal cancer, genetik, epigenetik och omgivningsfaktorer. *Moderator:* Annika Lindblom. Se SY 20.

Medicinsk informatik

Fredagen den 30 november

SAL A 3

08.30–08.45 Fria Föredrag. *Moderator:* Nils Schönström.

1. Virus detection by automated digital image analysis. Mohammed Homman.

SAL A 3

08.45–12.00 2SS. Sektionssymposium: Den medicinska journalen och en nationell informationsstruktur – hur påverkas Du i ditt dagliga arbete?

08.45–08.50 Den nationella IT-strategin för vård och omsorg. Nils Schönström.

08.50–09.10 Journaler med gemensam struktur. Lotta Holm-Sjögren, Nils Schönström.

09.10–09.30 Hur påverkas journalen av internationella standarder för dokumentation? Hans Åhlfeldt.

09.30–09.45 Arketyper – en väg mot ordning och reda. Magnus Fogelberg.

09.45–10.05 Kan vårdens komplexitet verkligen beskrivas i processer? Karl-Henrik Lundell.

10.05–10.20 Paus.

10.20–10.40 Varför heter det hälsoproblem och inte diagnos? Lars Midböö.

10.40–10.55 Snomed CT – en internationell terminologi för vården. Kristina Bränd Persson.

10.55–11.15 Journalen och kvalitetsregistren. Inger Wejerfelt, Soffia Gudbjörnsdottir.

11.15–11.30 Hur blir den framtida journalen – verksamhetsstöd eller verksamhetsstörd? Sabine Koch.

11.30–12.00 Diskussion och frågor. *Moderator:* Nils Schönström.

HALL A, 7–8

09.00–16.00 Posterutställning.

3P. Kan bemanningssituation och patientsäkerhet monitoreras med

hjälp av sjukhusets datasystem? En pilotstudie från Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge (KUH). Björn Oppenheimer, Sharon Benzon Kühlmann, Per-Ola Bergström, Gunnar Ekeving, Liselott Panthell Åkerlind, Jan-Olov Persson, Johan Struwe. (7)

4P. Automatic Indexing using the English and Swedish MeSH®, a Note on Coverage. Dimitrios Kokkinakis. (8)

Medicinsk mikrobiologi

Onsdagen den 28 november

SAL A 8

10.30–11.30 1F. Justus Ström-föreläsning: HIV/AIDS – Från 100 till 0 på 25 år. Anders Sönnernborg.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle. Moderator: Anders Lindberg. Se SY 7.

SAL A 5

14.30–16.00 Symposium: Blåskattar hos kvinnor en besvärlig bagatell? Moderator: Malin André. Se SY 21.

Torsdagen den 29 november

SAL C 3

08.30–10.00 Symposium: Miljö, mikrober och allergi. Moderator: Kjell Torén. Se SY 34.

HALL A, 19–36

09.00–18.00 Posterutställning.

Rundvandring med moderatorer kl 12.45–14.15. Posterutställare förväntas kort presentera sina postrar. Moderatorer: Karin Tegmark-Wissell och Tobias Allander.

2P. Genetisk karaktärisering av Pseudomonas aeruginosa-stammar isolerade från samtliga Svenska CF centra. Ewa Johansson, Christina Welinder-Olsson, Anders Lindblad, Marita Gilljam, Marie Johannesson, Peter Meyer, Lena Hjelte, Ferenc Karpati. (19)

3P. Staphylococcus lugdunensis i human normalflora. Lena Bieber, Gunnar Kahlmeter. (20)

4P. Fall-kontroll studie över riskfaktorer associerade till ett större monoklonalt utbrott av multiresistent Klebsiella pneumoniae på svenskt universitetssjukhus. Birgitta Lytsy, Erik Torell, Inga Velicko, Ulrika Ransjö, Inger Tverin, Mette Palm, Bodil Ardung, Staffan Sylvan, Åsa Melhus. (21)

5P. Utvärdering av en kombinerad realtids PCR och pyrosekvenseringsstrategi för snabb identifiering av nedsatt känslighet för penicilliner hos Neisseria meningitidis. Sara Thulin, Per Olcén, Hans Fredlund, Magnus Unemo. (22)

6P. Speciesbestämning och genetisk detektion av rifampicin resistens hos stafylokocker genom sekvensering av rpoB-genen. Bengt Hellmark, Bo Söderquist, Magnus Unemo. (23)

7P. Utvärdering av snabbdiagnostik med VITEK® 2 för gramnegativa stavar direkt från blododlingsflaskor. Måns Ullberg, Jenny Bergström. (24)

8P. Laktobaciller i mun- och tarmfloran hos individer med och utan IgA-brist. Elisabet Lönnemark, Ingegerd Adlerberth, Siv Ahrné, Nowrouzian Forough, Agnes E Wold, Friman Vanda. (25)

9P. Enterohepatic Helicobacter species in Swedish wild rodents. Hans-Olof Nilsson, Gert Olsson, Åke Lundkvist, Åsa Ljungh, Torkel Wadström. (26)

10P. Snabbodling vid polymikrobiell sepsis. Elizabeth Manrique, Monica Kedfors, Volkan Özenci. (27)

11P. Effekten av silverförband på sårfloran – första dokumenterade fallet av bakteriell silverresistens i Sverige. Susanne Sütterlin, Eva Tano, Åsa Boström, Åsa Melhus. (28)

12P. Identifiering av plasmidmedierade AmpC. Dariusz Peszko, Mats Walder. (29)

13P. Skillnader i den tidiga tarmfloran hos friska och födoämnesallergiska barn. Erika Lindberg, Ingegerd Adlerberth, Agnes E Wold. (30)

14P. Tarmfloras utveckling hos patienter efter konstruktion av

bäckenreservoar. Anna Östblom, Jonas Bengtsson, Ingegerd Adlerberth, Tom Öresland, Agnes Wold. (31)

15P. Report on the largest outbreak of Nephropathia Epidemica – Haemorrhagic Fever with Renal Syndrome (HFRS) in Sweden. Lisa Pettersson, Magnus Evander, Lena Skedebbrand, Per Juto, Inger Larsson, Peter Cettner, Jens Boman, Therese Lindgren, Clas Ahlm. (32)

16P. B cell memory directed against measles and rubella in healthy children after vaccination. Maria Kakoulidou, Elin Johansson, Alberto Cagigi, Salaheldin Farouk, Anna Nilsson Nilsson, Valentina Novak, Kari Johansen. (33)

17P. Enterobacteriaceae med antibiotikaresistensmekanismen ESBL (Extended-Spectrum Betalaktamases) -anmälningar enligt smittskyddslagen 2007. Tomas Söderblom, Barbro Olsson-Liljequist, Johan Struwe. (34)

18P. Identification of BK virus genotypes in Sweden. Anna-Lena Hammarin, Olivia Larne, Kari Johansen, Kerstin Falk. (35)

19P. Provtagningsaktivitet och förekomst av Chlamydia trachomatis hos kvinnor i Sverige: Provtas rätt personer? Margareta Löfdahl, Anders Blaxhult, Björn Herrmann. (36)

SAL A 8

09.00–10.00 20F. Elias Bengtsson-föreläsning: Memories are made of this: how immunology can help to make better TB vaccines. Markus Maeurer.

SAL A 5

10.30–12.00 Symposium: Klamydia – varför är det så svårt att bemästra epidemin? Moderator: Peter Lidbrink. Se SY 41.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Att upptäcka och handlägga svår sepsis – en utmanande uppgift med förbättringspotential. Moderator: Peter Lanbeck. Se SY 45.

SAL K 16/17

14.15–16.30 Fria Föredrag. Moderatorer: Christina Åhrén och Magnus Lindh.

21. Interaction between waterborne pathogenic bacteria and Acanthamoeba castellanii. Presentation av avhandling. Hadi Abd, Bengt Wretling, Andrej Weintraub, Gunnar Sandström.

22. Detektion av Chlamydia trachomatis och Mycoplasma genitalium med molekyलगenetisk och serologisk metodik. Presentation av avhandling. Margareta Jurstrand.

23. How common is reassortment of gene fragments in influenza A H3N2 strains? Marielle Stivers, Sofia Lindström, Åsa Wiman, Maria Brytting.

24. Genotyper identifierade vid mässlingsutbrott i Sverige under 2005–2006. Kari Johansen, Margareta Thorhagen, Maria Lysén, Jens Boman, Kåre Bondeson, Rose-Marie Carlsson, Eva Dannetun, Ingegerd Hökeberg, Per Juto, Bengt Normann, Kristina Persson, Kenneth Persson, Victoria Romanus, Maria Rotzen-Östlund, Lena Skedebbrand, Staffan Sylvan, Mia Brytting.

25. Smitta med resistent HIV. Per Björkman, Göran Bratt, Magnus Gisslén, Jan Albert, Anders Blaxhult, Anders Sönnernborg.

26. Unika Staphylococcal Cassette Chromosome mec (SCCmec) från MRSA isolerade i Sverige. Carolina Berglund, Xiao Xue Ma, Megumi Ikeda, Bo Söderquist, Teruyo Ito.

27. Epidemiologisk typning av invasiva Staphylococcus aureus isolat. Sara Häggman, Lena Gezelius, Ann Lindmark, Barbro Olsson-Liljequist, Maj Ringman.

28. Antibiotikakänslighet hos Neisseria meningitidis i Afrika – fenotypiskt och genotypiskt perspektiv. Sara Thulin, Per Olcén, Hans Fredlund, Pierre Nicolas, Dominique Caugant, Magnus Unemo.

29. Production of IL-12, IL-23, IL-17 and IL-10 by peripher blood mononuclear cells(PBMC)stimulated with environmental mycobacteria. Bodil Jönsson, Agnes Wold.

30. Genotoxin-bildande E. coli-stammar i tarmfloran hos svenska spädbarn. Forough L. Nowrouzian.

16.30–17.30 Årsmöte för föreningen för medicinsk mikrobiologi.

SAL K 21

16.30–18.00 Acta Chir-symposium: Handläggning av infektioner inom urologin. Moderatorer: Magnus Grabe, Inga Odenholt. Se SY 63.

19.30 Festmiddag arrangerad av Föreningen för medicinsk mikrobiologi. Plats kommer att annonseras på mikrobiologi.net. Anmälan till kari.johansen@smi.ki.se

Fredagen den 30 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Silver i vården – guld värt? *Moderator:* Åsa Melhus. Se SY 68.

SAL A 8

10.30–12.00 Symposium: Kampen mot vårdrelaterade infektioner trappas upp! *Moderator:* Eva Haglind. Se SY 84.

Medicinsk psykologi

Onsdagen den 28 november

SAL A 7

16.30–18.00 Symposium: Livsstilsrelaterad ohälsa – är den ett oundvikligt faktum? – framtidsperspektiv och förslag på lösningar. *Moderator:* Mats Börjesson. Se SY 23.

Torsdagen den 29 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Bättre sund och stark än sorgsen och svag. Om livsstil, ansvar och möjlighet. *Moderator:* Lennart Nordenfelt. Se SY 33.

SAL K 1

12.30–14.00 Symposium: Könstypade kvinnor – om bakgrund, bemötande och sexualitet. *Moderator:* Elisabeth Persson. Se SY 46.

SAL A 2

14.30–16.00 Symposium: Varför gör vi inte som vi lär? Så här behandlas våra patienter i verkligheten! *Moderator:* Anders Waldenström. Se SY 49.

SAL A 6

14.30–16.00 Symposium: Livsstilens betydelse för reumatoid artrit. *Moderator:* Thomas Skogh. Se SY 54.

SAL K 1

16.30–18.00 Symposium: Skördetid för genetisk epidemiologi. *Moderator:* Joyce Carlson. Se SY 56.

Fredagen den 30 november

SAL K 21

08.30–10.00 Symposium: Sömn och livsstil. *Moderator:* Torbjörn Åkerstedt. Se SY 69.

SAL B 8

08.30–10.30 ISS. Sektionssymposium: Läkaren och skrivande – varför och för vem? *Moderator:* Lena Svidén.

SAL K 21

10.30–12.00 Symposium: Tillit, sårbarhet och stress. *Moderator:* Ulf Sundequist. Se SY 77.

SAL B 8

10.45–12.00 2F. Gästföreläsning: "How long have you been here?": 35 years in the doctor's chair. JV Salinsky. *Moderator:* Henry Jablonski.

SAL K 21

12.30–14.00 Symposium: Läkarens känslor – tillgång och belastning i den kliniska arbetsmiljön. *Moderator:* Lotti Helström. Se SY 86.

Medicinsk radiofysik

Torsdagen den 29 november

SAL K 23/24

09.00–09.20 Bästa examensarbete i radiofysik. Föreläsning av årets mottagare av Canberra och Svensk Förening för Radiofysiks stipendium till bästa examensarbete i radiofysik.

09.20–10.15 1F. Kalle Vikterlöf-föreläsning: Strålskydd i radiologi – historia och framtid. Sten Carlsson.

SAL K 23/24

10.30–12.00 Symposium: MR, CT eller något annat? Ett val av för remittenten eller röntgenläkaren? *Moderator:* Lars Gunnar Månsson. Se SY 43.

SAL K 23/24

12.00–13.00 Årsmöte i Svensk Förening för Radiofysik med utdelning av Holger Skjöldeborns stipendium samt Kurt Lidéns pris. Lunchsmörgås och dryck serveras.

Medicinsk radiologi

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

16.30–18.00 Symposium: Säker vårdmiljö – hur ska vi hantera medicintekniska produkter och information? *Moderator:* Kjell Asplund. Se SY 26.

Torsdagen den 29 november

SAL K 1

08.30–10.00 Symposium: Röntgenkontrastmedel och njurskador – den dolda "sjukhussjukan"? *Moderator:* Peter Aspelin. Se SY 36.

SAL K 1

14.30–16.00 Symposium: Ont i magen, akut eller icke-akut? När och hur skall vi utnyttja ultraljud, datortomografi magnetkamera, slätröntgen och annat? *Moderator:* Mikael Hellström. Se SY 53.

Medicinsk teknik och fysik

Onsdagen den 28 november

SAL K 22

09.00–10.00 Fria Föredrag. *Moderator:* Maria Lindén.

1. Standardisering – Hälso- och sjukvårdsinformatik ur svenskt perspektiv. Björn-Erik Erlandson.
2. Distribuerad vård – Möjligheter, behov och svårigheter. En diskussion om den framtida vården. Peter Hult, Maria Lindén.
3. A computer-based system for the assessment and diagnosis of individual sensitivity to stress in Psychophysiology. Shahina Begum, Mo-byen Uddin Ahmed, Peter Funk, Ning Xiong, Mia Folke, Bo von Schéele.
4. Kan bedömningen av hjärtsviktpatienter underlättas genom införandet av avancerade tekniska system för analys och tolkningsstöd? Linda Olsson, Peter Hult.

SAL K 22

10.00–10.30 Bensträckare.

SAL K 22

10.30–11.30 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Maria Lindén.

5. Ett system som optimerar prestationsförmågan hos en idrottare. Mia Folke.

6. Estimering av blodtryck i artärer. Carl-Johan Thore.

7. Mikrovågsavbildning av biologisk vävnad. Nikola Petrovic, Tommy Gunnarsson, Magnus Otterskog.

8. Utrustning för registrering av vibrationer vid transport av blodprov via rörpost. Ronnie Lundström, Urban Edström, Markus Lindkvist, Olof Wallin, Johan Hultdin.

SAL K 14

14.00–16.00 Årsmöte. Utdelning av Erna Ebelings pris 2007.

SAL C 3

16.30–18.00 **Symposium:** Säker vårdmiljö – hur ska vi hantera medicinska tekniska produkter och information? *Moderator:* Kjell Asplund. Se SY 26.

Medicinsk undervisning

Onsdagen den 28 november

SAL C 3

08.30–10.00 **Symposium:** Förbättringskunskap och professionalism viktiga men förbisedda inslag i läkarutbildningen. *Moderator:* Bo-Eric Malmvall. Se SY 1.

HALL A, 61–64

09.00–18.00 Posterutställning

Postersession Sal K 11 kl 12.45–13.00. *Moderator:* Svante Nordgren.

1P. www.nervsystemet.se En webbaserad interaktiv informationsplats med hjärnan i fokus. Claes-Henric Berthold, Daniel Goude. (61)

2P. Pedagogiska processer i läkares vardagsarbete – Kan ökad medvetenhet och utvecklade handlingar förbättra vården för alla? Karin Thörne, Håkan Hult, Annika Lindh, Marianne Lindblad-Fridh. (62)

3P. Närhetsmoral på läkarutbildningen – läkarstuderande vill forma sin egen läkarmoral i praktiken. Analys av en studentenkät med grundad teori. Hans Thulesius, Niels Lynöe, Rurik Löfmark, Karl Sallin. (63)

4P. Betydelsen av tidigare utbildning och klinisk erfarenhet för planering och genomförande av militär sjukvårdsövning för sjuksköterskor. Anders Johansson, Lars Owe Dahlgren, Lars Lundberg. (64)

SAL K 11

12.30–12.45 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Svante Nordgren.

5. HJÄRNATLAS. Presentation av en webb-baserad interaktiv informationsplats. Claes-Henric Berthold, Daniel Goude.

12.45–13.00 Postersession.

SAL K 11

13.00–14.00 Årsmöte SFMU.

Neurospecialiteter

Torsdagen den 29 november

HALL A, 1–4

09.00–18.00 Posterutställning.

1P. Direktstimulering av motorkortex med korta pulståg minskar risken för peroperativa epileptiska anfall. Hans Axelsson, Roland Flink. (1)

2P. Neurofysiologiska tecken och prevalens av bieffekter av Acetylcholinesteras-hämmare hos Myastenia Gravis (MG) patienter. Anna Rostedt Punga, Erik Stålberg. (2)

3P. Sekundärpreventiv läkemedelsbehandling efter TIA/stroke. Björn Wettermark, Anna Persson, Mia von Euler. (3)

4P. Seizure risk associated with neuroactive drugs: a report from WHO Collaboration Centre for International Drug Monitoring. Eva Kumlien, Johanna Strandell, Per Olov Lundberg. (4)

SAL K 11

09.00–10.45 **SSS. Sektionssymposium:** Att behandla MS är en lönsam affär för samhället. *Moderator:* Anders Svenningsson.

SAL K 11

10.45–11.00 Kaffepaus.

SAL K 11

11.00–11.30 Ulla-Carin Lindquists Pris 2007 till överläkare med dr Ingela Nygren. *Moderator:* Sten-Magnus Aquilonius.

SAL K 11

11.30–12.30 7F. David Ingvarpriset 2007 till professor Gunnar Wallin.

SAL A 1

13.00–14.00 **Gästföreläsning:** Can Epidemiology Point to the Cause of Multiple Sclerosis? Professor John F. Kurtzke.

SAL K 11

14.00–16.00 **Fria Föredrag.**

8. ”Hur hanterar man en ulv i fårakläder”: Multidisciplinär strategi vid behandling av kraniofaryngeom hos barn. Pelle Nilsson, Birgitta Lannering, Ulla Martinsson, Åsa Nilsson, Per-Erik Sandström, Bo Strömberg, Elvar Ulfsson, Ulf Westergren, Bengt Gustavsson, VCTB i.

SAL K 11

16.30–18.00 **Symposium:** Polyneuropati – en multidisciplinär sjukdom. *Moderator:* Göran Solders. Se SY 58.

Njurmedicin

Fredagen den 30 november

SAL K 23/24

09.00–10.00 1F. **Gästföreläsning:** Vascular calcification in chronic renal disease. Professor Markus Ketteler.

SAL K 23/24

10.30–12.00 Årsmöte i Svensk Njurmedicinsk Förening. Ordförande Björn Wikström, Sektionssekreterare Ola Samuelsson.

12.00–13.00 Lunch

SAL K 23/24

13.00–14.00 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Hans Herlitz, Ola Samuelsson.

2. Betyder högt BMI ökad överlevnad för dialyspatienten? Charlotte Medin, Abdul Rashid Qureshi, Peter Stenvinkel, Bengt Lindholm, Carl Gustaf Elinder, Stefan H Jacobson, Britta Hylander.

3. Incidensen av njurvaskulit har varit stabil i Södra Sverige de senaste 10 åren. Mårten Segelmark, Alladin Mohammad, Gunnar Sturfelt, Lennart Jacobsson, Kerstin Westman.

4. Etablering av en ny metod för bestämning av metformin i serum. Riktnråde för behandling vid normal njurfunktion. Gunnar Sterner, Anders Andersson, Anne Cato, Anders Frid, Ellen Vinge.

5. Kan DXA prediktera fraktur hos njurtransplanterade patienter? Shahriar Akaberi, Ole Simonsen, Gudrun Nyberg.

SAL K 23/24

14.00–14.30 Paus.

SAL K 23/24

14.30–15.00 Presentation från Svenskt Njurregister, SNR. Bengt Rippe, Astrid Seeberger, K-G Prutz, Staffan Schön.

SAL K 23/24

15.00–16.00 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Olof Heimburger, Gunnar Sterner.

6. Ger MDRD-algoritmen ökad diagnostisk skärpa jämfört med S-Kreatinin? Anders Kallner, Zahra Khatami.

7. Polysackarider är hyperpermeabla genom det glomerulära filtret, men inte över de kontinuerliga kapillärvegerna i bukinnan. Daniel Asgeirsson, Josefin Axelsson, Bengt Rippe, Catarina Rippe.

8. Jämförelse av överlevnad efter njurtransplantation i Göteborg, Malmö och Stockholm. Carl-Gustaf Elinder.

9. Svenska njurdata i DOPPS III – har följsamheten till riktlinjerna förbättrats? Stefan Jacobson, Björn Wikström.

Nuklearmedicin

Torsdagen den 29 november

SAL K 2

08.30–10.00 Symposium: Bild- och funktionsdiagnostik av kardiopulmonella sjukdomar. *Moderator:* Björn Jonson. Se SY 40.

SAL K 2

10.30–10.45 Fria Föredrag.

1. Kan Dynamisk Susceptibilitet Kontrast Magnetisk Resonans Imaging, DSC MRI, ersätta Single Photon Emission Tomografi, SPECT vid diagnos av Alzheimers sjukdom? En pilotstudie. Lena Cavallin, Rimma Axelsson, Anne-Rita Öksengard, Lars-Olof Wahlund, Per Julin, Anders Frank, Eva-Lena Engman, Leif Svensson, Maria Kristoffersen Wiberg.

SAL K 2

10.45–11.45 2F. **Gästföreläsning:** Is lung scintigraphy over? Professor Massimo Miniati, Pisa, Italien.

Obesitasforskning

Onsdagen den 28 november

SAL B 8

09.00–11.00 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Erik Näslund, Anna Karin Lindroos.

1. Riskfaktorer för hög födelsevikt. Nutritionist Kari Johansson, Yvonne Linne, Stephan Rössner, Martin Neovius.

2. Könsskillnader i korrelationen mellan föräldrars och barns BMI från 1 till 16 år. Karin Vågstrand, Kristin Marmsjö, Yvonne Linné.

3. Blodfetter hos barn med fetma och påverkan av fysisk aktivitet. Christer Forsell, Staffan Mårild.

4. Family Weight School treatment model: 1-year results in obese and extremely obese adolescents. Paulina Nowicka, Peter Höglund, Angelo Pietrobelli, Inge Lissau, Carl-Erik Flodmark.

5. Hur behandla tioårig flicka med uttalad fetma och MC4receptor defekt på basen av homozygot mutation? Staffan Mårild, Christer Forsell, Mihailo Vujic.

6. Identification and prevention of dietary and lifestyle-induced health effects in children and infants (IDEFICS). Gabriele Eiben, Lauren Lissner, Staffan Mårild.

7. Hög prevalens fetma och grav fetma bland patienter i öppenvården. Jan Pettersson, Stephan Rössner, Martin Neovius.

8. Magnesiumstatus efter gastric by-pass kirurgi (GBP). Hans-Erik Johansson, Björn Zethelius, Magnus Sundbom, Arvo Hänni.

SAL B 8

11.15–12.15 Årsmöte.

SAL B 8

13.00–14.30 9SS. **Sektionssymposium: Kost för viktminskning och viktkontroll – modedieter eller vanlig mat?** *Moderator:* Yvonne Linné. *Deltagare:* Adj professor Wulf Becker, Livsmedelsverket, Uppsala universitet. Dietist, Med Dr Anna Karin Lindroos, MRC Human Nutrition Research, Cambridge, Storbritannien. Dietist, Med Dr Heléne Bertéus Forslund, Göteborgs universitet.

Hur man ska äta för att kunna gå ner i vikt och sedan hålla vikten har diskuterats livligt in media under senare år. Olika så kallade modedieter har lanserats och deras förespråkare har hävdats att lågkolhydratkost eller kost med lågt glykemiskt index skulle vara mer effektivt för viktminskning än traditionella kostrekommendationer. Symposiet syftar till att belysa vilka vetenskapliga evidens som finns för dagens kostrekommendationer som syftar till allmänt god hälsa. Vidare beskrivs de vanligaste modedieterna och om det finns evidens för att avvika från allmänna kostrekommendationer vid fetma. Avslutningsvis diskuteras vad vi i praktiken ska säga om mat och hälsosam livsstil till våra patienter med övervikt och fetma.

SAL K 2

15.00–16.00 10F. **Gästföreläsning:** Postwar: 60 years of fitness, fatness and food intake in children. Professor Tim Olds. *Moderator:* Finn Rasmussen.

Torsdagen den 29 november

SAL C 7

14.30–16.00 Det goda och onda fettet. Vem och hur behandla? *Moderator:* Tommy Olsson. Se SY 50.

Obstetrik och gynekologi

Torsdagen den 29 november

SAL K 1

12.30–14.00 Symposium: Könstypade kvinnor – om bakgrund, bemötande och sexualitet. *Moderator:* Elisabeth Persson. Se SY 46.

SAL K 2

14.30–15.30 1F. **Gästföreläsning:** Female Genital Mutilation – Surgical Perspectives. Harry Gordon.

SAL A 1

16.30–18.00 Symposium: Graviditet och livsstil. *Moderator:* Göran Berg. Se SY 59.

Fredagen den 30 november

SAL K 1

08.30–10.00 Symposium: Klimakteriebehandling – åt vilket håll slår pendeln idag? *Moderator:* Lars-Åke Mattsson. Se SY 70.

SAL K 1

10.30–12.00 Symposium: Antikonception idag – var står vi? *Moderator:* Kristina Gemzell-Danielsson. Se SY 78.

Oftalmologi

Torsdagen den 29 november

SAL C 2

12.30–14.00 Symposium: Solens ljus härligt men farligt för ögat? *Moderator:* Per Söderberg. Se SY 47.

SAL C 2

14.15–14.55 Fria Föredrag. Moderator: Per Montan.

1. Makulas och nervfiberlagrets tjocklek hos barn 5–16 år mätt med OCT och HRT. Eva Larsson, Urban Eriksson, Albert Alm, Gerd Holmström.
2. Foveal hypoplasi diagnostiserad med Optical Coherence Tomography – OCT. Gerd Holmström, Urban Eriksson, Kerstin Hellgren, Eva Larsson.
3. Synfunktioner och kataraktutveckling hos barn som har genomgått allogent stamcellstransplantation. Kristina Teär Fahnehjelm, Alba-Lucia Törnquist, Monica Olsson, Jacek Winiarski.
4. Ögonkaraktistika hos tio barn med Long-Chain 3-Hydroxycyl-CoA Dehydrogenase (LCHAD) brist – en långtidsuppföljning. Kristina Teär Fahnehjelm, Gerd Holmström, Liu Ying, Charlotte Bieneck Haglind, Anna Nordenström, Jan Alm, Antal Nemeth, Maria Halldin, Ulrika von Döbeln.

SAL C 2

15.00–16.00 5F. Gästföreläsning: Retinal vasculitis. Elisabeth Graham, London, England.

SAL C 2

16.00–17.30 Fria Föredrag. Moderatorer: Charlotta All-Ericsson, Christina Lindén.

6. Radikal kirurgi vid svår näthinneavlossning. Kristina Johansson, Fredrik Ghosh.
7. OCT och elektrofysiologi före, och efter, glaskroppskirurgi pga näthinneavlossning av kort varaktighet. Patrik Schatz, Kristina Holm, Sten Andreasson.
8. Varför odla en näthinna och hur gör man det? Karl Engelsberg, Fredrik Ghosh.
9. TNF-alfa är förhöjt i serum från patienter med proliferativa diabetesretinopati oberoende av andra faktorer. Carin Gustavsson, Elisabet Agardh, Boel Bengtsson, Carl-David Agardh.
10. Inflammatoriska markörer i näthinna från råttor. Carin Gustavsson, Elisabet Agardh, Carl-David Agardh.
11. Transkleralt upptag och diffusion av Bevacizumab (AvastinTM) och Ranibizumab (LucentisTM). Louise Bergman, Lennart Berglin, HE Grossniklaus, HF Edelhauser.

12. Vid excentrisk fixation är läsförmågan bättre i övre delen av näthinnan jämfört med nedre delen av näthinnan. Christina Frennesson, Sven Erik Nilsson.

13. Artificiellt neuralt nätverk vid synfältsbedömning för glaukom – lika bra som subjektiv bedömning? Sabina Andersson, Boel Bengtsson, Dimitrios Bizios, Anders Heijl.

14. Glaukomatösa nervfiberlagsdefekter i konventionella fotografier och Stratus OCT-bilder. Jesper Leth Hougaard, Anders Heijl, Boel Bengtsson.

15. Glaukometns naturalhistoria. Anders Heijl, Boel Bengtsson, Cristina Leske, Leslie Hyman.

Fredagen den 30 november

SAL A 1

08.30–09.20 Fria Föredrag. Moderator: Stefan Seregard.

16. Evolution of ultraviolet radiation-B-induced cataract in the pigmented guinea pig. Vino Mody, Manoj Kakar, Linda M Meyer, Xiuqin Dong, Shuo Huang, Konstantin Galichanin, Stefan Löfgren, Per Söderberg.

17. Cataract evolution after in vivo exposure to UV-B radiation. Konstantin Galichanin, Shuo Huang, Stefan Löfgren, Vino Mody, Linda Maren Meyer, Per Söderberg.

18. Absence of Thioltransferase (GRX1) increases lens susceptibility to oxidative stress induced by UVR-B. Linda Meyer, Ye-Shi Ho, Alfred Wegener, Xiuqin Dong, Frank G. Holz, Per Söderberg, Stefan Löfgren.

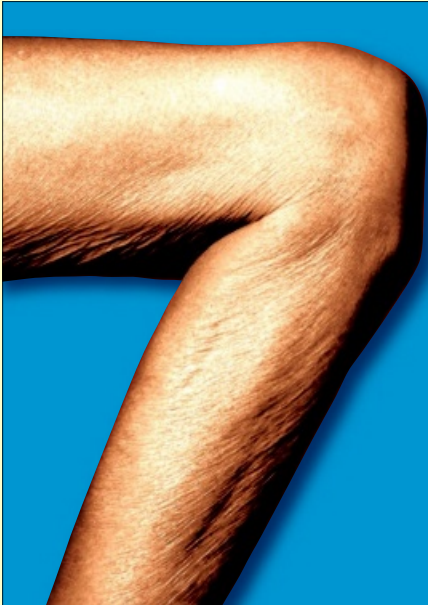
19. Age dependent sensitivity to UV radiation in the mouse lens. Xiuqin Dong, Yihong Zhang, Jing Wang, Linda Meyer, Stefan Löfgren, Per Söderberg.

20. Spolning av linskapseln i slutet system med 5-fluorouracil 25 mg/ml, 50 mg/ml och thapsigargin i unga kaninögon. Maria Kugelberg, Mahmoud T Abdelwahab, Charlotta Zetterström.

21. Helautomatiserad korneaendotel morfometri på bilder tagna med spekulärmikroskop. Curry Bucht, Per Söderberg, Göran Manneberg.

SAL A 1

09.30–10.30 22F. Gästföreläsning: Biomimetic Materials for Ophthalmologic Applications: Corneal Implantation and Drug Delivery. May Griffith, Ottawa, Kanada.

Norspan® – en stark opioid i låg dos

Finns i tre låga doser
5, 10 och 20 µg/tim

Norspan® – jämn smärtlindring i 7 dagar med ett plåster

Norspan® – jämn smärtlindring i 7 dagar med ett plåster

När paracetamol och NSAID inte ger tillräcklig effekt vid artros och andra ledsmärtor finns **Norspan®**, som ger **jämn och effektiv smärtlindring** vid långvarig svår smärta. Norspan® är en opioid i **låg dos** som doseras 1 gång/vecka.

Indikation: Behandling av svåra opioidkänsliga smärtor som inte svarar adekvat på icke-opioida smärtstillande medel. Analgetikum, NO2A E01. ⚠ Risk för tillvänjning föreligger. Iakttag försiktighet vid förskrivning av detta läkemedel. Vid behandling med Norspan® (buprenorfin) kan reaktionsförmågan nedsättas. Detta bör beaktas då skärpt uppmärksamhet krävs, t ex vid bilkörning. Depotplåster 5 µg/t, 4 st (227.50 kr), 10 µg/t, 4 st (377 kr) och 20 µg/t, 4 st (647 kr). R, förmån. Texten är baserad på produktresumé: 2006-02-10. ©: Norspan är ett registrerat varumärke. För mer info se www.fass.se

 Mundipharma AB • Mölndalsvägen 26 • 412 63 Göteborg
Telefon 031-773 75 30 • www.mundipharma.se

Norspan®
(buprenorfin)

SAL A 1

10.30–12.00 23SS. **Sektionssymposium: Glaukom hos barn.** *Moderator:* Ulla Kugelberg. *Deltagare:* Anna Lundvall-Nilsson, Lene Martin, Enping Chen, Charlotta Zetterström, Kerstin Wickström, Björn Svedbergh.

12.15–13.00 Svenska Ögonläkarföreningens Föreningsmöte.

Onkologi

Detta program sponsras av AstraZeneca, Bayer, GlaxoSmithKline, Mayne Pharma, Merck, Novartis, Pfizer, Roche, Sanofi-Aventis, Schering-Plough.

Onsdagen den 28 november

SAL A 9

09.00–09.30 Kaffe och smörgås.

09.30–10.15 Livskvalitet vid lungcancer. **Peter Cornes.** *Moderator:* Gunnar Wagenius.

10.25–11.15 Behandling av kolorectal cancer. State-of-the-art. **Bengt Glimelius.** *Moderator:* Jan-Erik Frödin.

11.25–12.05 Årets viktigaste onkologiska framsteg. *Moderator:* Per Sandström.

12.05–13.00 Lunch.

SAL A 9

13.00–15.00 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Bengt Tholander, Marie-Louise Fjällskog.

1. Klinisk nytta av trastuzumabbehandling vid spridd bröstcancer. Mia Karlberg, Elisabet Lidbrink.

2. Kognitiva effekter av bröstcancerbehandling samt presentation av ett kognitivt träningsprogram. Elham Hedayati, Anna Schedin, Maria Albertsson, Håkan Nyman.

3. Patientpreferenser avseende skriftlig information om kliniska prövningar: erfarenheter från fokusgruppsintervjuer med före detta bröstcancerpatienter. Pia Dellson, Carsten Rose, Per Malmström, Mef Nilbert, Christina Carlsson.

4. Kan vi lita på graviditetstester inför radiojod- eller cytostatikabehandling? Oavsiktlig I-131 behandling av 2 kvinnor med negativa tester i 20:e graviditets veckan. Dosberäkning och konsekvenser. Jan Tennvall, Gertrud Berg, Ernst Nyström, Katarina Sjögren Gleisner, Lars Jacobsson.

5. Kontrast-förstärkt ultraljud för övervakning av SU11248-medierad angiogeneshämning i ortotop neuroblastom i möss. Dieter Fuchs, Rolf Christofferson, Anders Nilsson, Faranak Azarbayjani.

6. Ett nytt behandlingskoncept för barn med refraktära recidiv av neuroblastom: Högdos 131I-MIBG följt av haploidentisk stamcellstransplantation och cellulär immunoterapi. Jacek Toporski, Jan Tennvall, Michael Garkavij, Katarina Sjögren Gleisner, Josefina H Dykes, Stefan Scheding, Gunnar Juliusson, Albert Bekassy.

7. T cells-svar hos patienter med osteosarkom vaccinerade med en anti-idiotyp antikropp till CD55, 105AD7. Gustav Ullenhag, Ian Spendlove, Nicholas Watson, Charlotte Kallmeyer, Kathy Pritchard-Jones, Lindy Durrant.

8. Retrospektiv studie av patienter strålade för avancerad rektalcancer med 5x5Gy och fördröjd kirurgi. Calin Radu, Åke Berglund, Gunnar Åström, Lars Pahlman, Bengt Glimelius.

9. Innebar fördröjd start av adjuvant cytostatikabehandling utebliven effekt vid coloncancer Dukes C? Åke Berglund, Björn Cedermark, Bengt Glimelius.

15.00–15.30 Kaffe.

15.30–16.15 Huvud-hals cancer. Prof Bourhis. *Moderator:* Johan Reizenstein.

16.15–16.30 Anslagstavlan.

16.30–17.45 Årsmöte SOF.

Torsdagen den 29 november

SAL A 9

08.00–08.30 Kaffe och smörgås.

SAL A 9

08.30–10.00 **Symposium: Metabola syndromet – finns det något samband med cancer?** *Moderator:* Anders Ekblom. Se SY 39.

HALL A, 330–345

09.00–18.00 **Posterutställning.** *Moderatorer:* Bengt Tholander, Marie-Louise Fjällskog.

10P. Nytt verktyg för ledtidsmätning ger snabbare start av cancerbehandling. Christofer Lagerros, Anna-Lena Hjelm Skog, Gudrun Duvfjäll, Bertil Lundberg, Stefan Engqvist, Urban Nylén. (330)

11P. Systematisk mätning av kontinuitet förbättrar vården. Mia Bergenmar, Christofer Lagerros, Katri Miettinen Holmqvist, Hemming Johansson, Urban Nylén. (331)

12P. Kostnadseffektivitet av rituximab som underhållsterapi efter andra linjens behandling av patienter med follikulärt lymfom i Sverige. Frida Kasteng, Martin Erlanson, Hans Hagberg, Eva Kimby, Thomas Relander, Jonas Lundkvist. (332)

13P. Vad är sjukvårdens kostnad för ett bröstcancerrecidiv? – en retrospektiv kohortstudie av patienter avlidna 2005 och 2006 i Uppsala län. Lina Dahlberg, Henrik Lindman. (333)

14P. Analys av HER2 i bröstcancer – kan god reproducerbarhet reproduceras? Mårten Fernö, Monica Haglund, Pär-Ola Bendahl, Thomas Hatschek, Aleksandra Kolaric, Anikó Kovács, Ann Olsson, Hans Olsson, Lisa Rydén, Carina Strand. (334)

15P. Vilka är de patienter som avlider i bröstcancer? – en deskriptiv studie av patienter avlidna i bröstcancer 2005 och 2006 i Uppsala län. Lina Dahlberg, Henrik Lindman. (335)

16P. Är ärftlighetsrådgivning bara för högutbildade, gifta kvinnor med god ekonomisk situation – en socioekonomisk studie bland kvinnor som sökt ärftlighetsrådgivning på grund av bröstcancer i familjen? Anna von Wachenfeldt, Yvonne Brandberg, Hemming Johansson, Tommy Fornander. (336)

17P. Högre förekomst av barntumörer i familjer med germline mutationer i BRCA1/2, MMR och CDKN2A generna. Susanne Magnusson, Åke Borg, Ulf Kristoffersson, Mef Nilbert, Thomas Wiebe, Håkan Olsson. (337)

18P. Biverkningar vid kombinationsbehandling med cisplatin av testiscancer i norra regionen. Johanna Repo, Ida Gideonsson, Frida Norrdin, Torgny Rasmuson. (338)

19P. Rekombinant erythropoietin β stimulerar tillväxten av en huvud- och halstumörcellinje som inte uttrycker den klassiska EPO-receptorn. Lars Ekblad, Yutaka Sasaki, Elisabeth Kjellen, Hiroyuki Mineta, Johan Wennerberg. (339)

20P. En randomiserad studie av Kemoradioterapi vs Kirurgi hos patienter med resektabel Esofaguscancer. Hanna Carstens, Maria Albertsson, Signe Friesland, Gunnar Adell, Gunnar Wagenius, Gunilla Frykholm, Ivan Farago, Dag Stockeld. (340)

21P. Risken för infertilitet efter modern behandling av testikelcancer. Carina Nord, Katinka Sandberg, Ulrik Kvist, Gabriella Cohn Cedermark. (341)

22P. Behandling av metastaserande endokrina pankreastumörer med streptozotocin och liposomalt doxorubicin. Marie-Louise Fjällskog, Eva Tiensuu Janson, Morten Vatn, Ursula Falkmer, Kjell Öberg, Barbro Eriksson. (343)

23P. Mesotheliom i pericardiet. Åse Nilsson, Torgny Rasmuson. (344)

24P. Övåntad komplikation vid adjuvant bröstcancerbehandling. Hanjing Xie, Elisabet Lidbrink. (344)

25P. Övanligt metastaseringsmönster vid larynxcancer. Lena Cederblad, Mats Engström, Bertil Widenfalk. (345)

SAL A 9

10.00–10.30 Kaffe.

10.35–12.10 26SS. **Sektionssymposium: Evidensbaserad behandling.** *Moderator:* Roger Henriksson.

12.10–13.10 Lunch.

SAL A 9

13.10–14.40 27SS. **Sektionssymposium: Immunterapi vid cancer.** *Moderator:* Britta Wahren.

14.40–15.10 Kaffe.

15.10–15.35 Fallpresentationer. *Moderator:* Gunnar Wagenius.

HALL A, 330–345

15.30–17.00 **Posterpromenad.** *Moderator:* Bengt Tholander, Marie-Louise Fjällskog.

SAL A 9

17.05–17.50 Radioterapins utveckling 1895–2007. Bo Littbrand. *Moderator:* Elisabet Lidbrink.

Fredagen den 30 november

SAL A 9

07.30–08.00 Kaffe och smörgås.

08.00–09.00 Fågelboet. Presentation av onkologins avhandlingar under det senaste året. *Moderator:* Gunnar Wagenius.

09.05–09.50 Målinriktad behandling i kombination med radioterapi. Michael Bauman. *Moderator:* Jan Nyman.

09.50–10.20 Kaffe.

10.20–11.05 Ovarialcancer. State-of-the-art. Thomas Högborg. *Moderator:* Caroline Lundgren.

11.10–12.05 28F. Nina & Jerzy Einhornföreläsning: Radiotherapy in cervical cancer. Gilliam Thomas. *Moderator:* Ulrik Ringborg.

12.05–12.20 Årsmöte SOF. Utdelning av pris för bästa poster och bästa föredrag.

12.20–13.00 Lunch.

Ortopedi

Onsdagen den 28 november

SAL C 4

14.30–16.00 Symposium: Nationella medicinska indikationer – ett tema med stora variationer. Vem bryr sig? *Moderator:* Britt Nordlander. Se SY 19.

SAL A 5

16.30–18.00 Symposium: Prehospital akutsjukvård. *Moderator:* Leif Svensson. Se SY 27.

Torsdagen den 29 november

SAL A 7

08.30–10.00 Symposium: Kirurgi på gamla människor. *Moderator:* Olle Svensson. Se SY 37.

SAL A 7

10.15–11.45 1SS. Sektionssymposium: Nytt, nyttigt och tokigt inom höftproteskirurgin. *Moderator:* Nils Hailer.

SAL A 7

12.00–13.30 Företagssymposium: Smärta jobbigt för patienten och kostsamt för samhället – från sängliggande till elitidrottsman. *Moderator:* Peter Währborg. *Delta:* Jan Jacobsson, Per Wretenberg, Anders Olsson. Sponsras av MSD.

SAL A 7

14.00–15.30 Företagssymposium: Malnutrition in hip fracture patients. *Moderator:* Olle Svensson.

Medical and hospital benefits of early multi-disciplinary care of hip fracture patients. Han Hegeman.

Results of optimized fracture treatment programme. Detlef van der Velde.

Malnutrition in hip fracture patients. Birgitta. Olofsson.

Optimal time for surgery in hip fracture patients. Cecilia Rogmark.

The Swedish Hip Fracture Register – What have we learned? Karl-Göran Thorngren
Sponsras av Synthes AB.

SAL A 7

16.30–18.00 Symposium: När är sjukdom i rörelseorganen arbets-skada – sambandets styrka efter 2002. *Moderator:* Jorma Styf. Se SY 60.

Fredagen den 30 november

SAL A 7

08.30–10.00 Symposium: Rörelsehälsa – hälsorelaterad livskvalitet före och efter ortopedisk kirurgi. *Moderator:* Göran Garellick. Se SY 71.

SAL A 7

10.30–12.00 Symposium: Barn och fysisk aktivitet – vad är lagom? *Moderator:* Yasmin D. Hailer. Se SY 79.

Oto-rhino-laryngologi, huvud- och halskirurgi

Torsdagen den 29 november

SAL B 8

08.30–09.30 1F. State-of-the-art föreläsning: Pneumococccvaccinering hos barn. Karin Prellner.

HALL A, 37–54

09.00–18.00 Posterutställning.

Samling vid postrarna med förtäring kl. 12.00–13.00.

Postersession kl 13.00–14.45 i sal B 8. *Moderatorer:* Mikael Karlberg och Ulrika von Buxhoeveden.

2P. Yrselanfall orsakade av migränsjukdomen. Lars Ödkvist, Mikael Schulin, Markus Andersson. (37)

3P. Motionens betydelse för livskvalitet hos äldre med yrsel. Åsa Lindberg, Anna Ekwall, Måns Magnusson. (38)

4P. Gentamycin vid Menieres sjukdom – en jämförelse mellan en- och tredosförfarande. Mirjam Ljunggren, Maria Hillerdal, Alf Svedberg, Ulla Friberg. (39)

5P. Förbehandling med gentamycin och balansträning förbättrar postoperativa förloppet vid ponsvinkelkirurgi. Sven Lindberg, Babar Kahlon, Mikael Karlberg, Peter Siesjö, Måns Magnusson. (40)

6P. Plaströrets naturalförlopp. Rut Florentzon. (41)

7P. OM8-30 ett instrument för skattning av livskvalitet vid sekretorisk otit. Per von Hofsten, Finn Jörgensen. (42)

8P. Mobil tungcancer-uppföljning på Karolinska Universitetssjukhuset år 2000–2005. Michael Ryott, Bertil Lundberg. (43)

9P. Tonsillcancer – uppföljning på Karolinska Universitetssjukhuset år 2000–2005. Lalle Hammarstedt, Linda Marklund, Bertil Lundberg. (44)

10P. Larynxcancer – uppföljning på Karolinska Universitetssjukhuset år 2000–2004. Arnar Gudjonsson, Bertil Lundberg. (45)

11P. Rehabiliteringsstegen – effekter av tidig rehabilitering på livskvalitet och sjukskrivningsmönster hos patienter med huvud- och halscancer. Alexander Ahlberg, Therese Engström, Polymnia Nikolaidis, Karin Gunnarsson, Lena Sharp, Göran Laurell. (46)

12P. Rehabilitering av huvud-halsdefekter med osseointegrering – En jämförelse av behandlingsstrategier och implantatöverlevnad mellan Sahlgrenska Universitetssjukhuset och fyra brasilianska ÖNH-kliniker. Pär Björklund, Christian Runehammar, Mikael Ryndel, Joaquin Piras, Luciano Dib, Gösta Granström. (47)

13P. Metastas i fingret av larynxcancer! Mats Engström, Lena Cederblad, Bertil Widenfalk. (48)

14P. Kimura disease – differentialdiagnos vid knöl på halsen. Lars Jonsson. (49)

15P. Grisel's syndrom – what every otorhinolaryngologist should be aware of! Fredrik Tjernström, Lennart Greiff, Peter Siesjö. (50)

16P. Övåntade komplikationer till lindrigt fall iskogen. Karin Annertz, Johan Wennerberg, Magnus Järholm, Malin Rundgren, Per Jönsson, Christer Staël von Holstein, Mårten Annertz. (51)

17P. Ett sätt att hantera en ovanlig främmande kropp i luftvägen. Fredrik Tjernström, Ann Hermansson. (52)

18P. Oralmotorik, artikulation och livskvalitet. Sexmånadersuppföljning efter tonsillotomi respektive tonsillektomi. Elisabeth Ericsson, Inger Lundeborg, Agneta Marcusson, Anita McAllister, Jonas Graf, Elisabeth Hultcrantz. (53)

19P. CPAP återlämning i Ystad en sällsynthet. Per Emgård, Zarita Nilsson. (54)

SAL B 8

09.30–12.00 Fria Föredrag. Aktuella forskare. *Moderatorer:* Elisabeth Hultcrantz och Leif Hergils.

20. Barns och ungdomars hälsa och välbefinnande i samband med tonsilloperation. Sammanfattning av avhandling april 2007. Elisabeth Ericsson.

21. Acute Otitis Media – Aspects on diagnosis and prophylaxis. Sammanfattning av avhandling november 2006. Margaretha Foglé-Hansson.

22. Aspects on the management of patients with esophageal cancer. Sammanfattning av avhandling juni 2007. Henrik Bergquist.

23. Patienter med fobisk postural yrsel upplever maximalt posturalt hot i lugnt stående. Sammanfattning av avhandling april 2006. Johan Holmberg, Fredrik Tjernström, Per-Anders Fransson, Mikael Karlberg, Måns Magnusson.

24. Hur man mäter luktsinnet med "evoked potentials". Annika Brämerson.

12.00–13.00 Samling vid postrarna med förtäring.

13.00–14.45 Postersessionen.

SAL B 8

15.00–16.15 Fria Föredrag. *Moderatorer:* Gösta Granström och Caterina Finizia.

25. Glöm inte NOE-frakturerna! Johan Nilsson, Ann Hermansson, Fredrik Gewalli, Per Alberius.

26. Behandling av zygomatico-maxillära frakturer med sluten reporing: En analys av 102 fall med postoperativ CT-kontroll. Birgitta af Geijerstam, Pär Stjärne, Galina Hultman.

27. Vårdprogram för huvud- och halscancer I Stockholm-Gotland regionen 2007. Bertil Lundberg.

28. Interstitiell fotokemisk behandling av tumörer. Mathias von Beckerath, Stefan Kristiansson, Lennart Löfgren.

29. Finns det anledning att ändra rutiner för pre operativ bedömning och operation av misstänkt malign hudförändring i ansiktet? Karin Linderöth, Finn Jörgensen.

30. Natrium/jodid symporter (NIS) i human muco-epidermoid parotiscancer. Jodupptagsmekanism av terapeutisk betydelse? Gunnhildur Guðnadóttir, Lars Axelsson, Cecilia Bengtsson, Dick Delbro, Torsten Grunditz.

SAL B 8

16.30–18.00 Symposium: Himmel eller helvete. Om musik, buller och hörselskador. *Moderator:* Claes Möller. Se SY 61.

Fredagen den 30 november

SAL B 9/10

08.30–10.00 Symposium: Rörbehandling vid sekretorisk otitis media (SOM) och recidiverande akut otitis media (raOM) – en evidens-baserad genomgång. *Moderator:* Mats Holmström. Se SY 72.

SAL B 9/10

10.15–11.30 Svensk förening för Otorhinolaryngologi, Huvud- och Halskirurgi. Föreningsmöte.

SAL B 9/10

12.30–14.00 31SS. Sektionssymposium: Kirurgi vid OSAS och rhoncopati. Vad gäller idag? *Moderator:* Britt Nordlander.

Patologi/Klinisk cytologi

Onsdagen den 28 november

SAL B 2/3

14.00–15.10 Fria Föredrag. *Moderator:* Erik Larsson.

1. Prostatacancer, upptäckt-prognos. Från mikroskopi till molekylär gradering. Christer Busch.

2. TGFβ1-Induced Activation of ATM and p53 Mediates Apoptosis in a Smad7-Dependent Manner. Shouthing Zhang, Maria Ekman, Noopur Thakur, Shizhong Bu, Susanne Grimsby, Carl-Henrik Heldin, Marene Landström.

3. Molecular Pathology as guidance for EGFR inhibitor therapy in lung cancer? Patrick Mücke, Johan Botling.

SAL B 2/3

15.15–15.30 Kaffe.

SAL B 2/3

15.30–17.30 Fria Föredrag. *Moderator:* Christer Busch.

4. Morfologiska studier av Langerhanska öar transplanterade intra-portalt till diabetiska patienter. Mansour Naghibi, Erik Larsson.

5. A protein expression atlas based on cell lines and automated image analysis. Sara Strömberg, Anna Asplund, Fredrik Pontén.

6. HPA – En satsning på att kartlägga de mänskliga proteinerna. Caroline Kampf, Fredrik Pontén.

7. Samband mellan den lätta kedjans struktur och inlagringsmönster vid systemisk AL-amyloidosis. Stina Enqvist, Knut Sletten, Fred Stevens, Ulf Hellman, Per Westermark.

8. Aggregerat medin som patogenetisk faktor vid thorakalt aortaneurysm och thorakal aortadissektion. Annika Larsson, Siwei Peng, Erik Wassberg, Pär Gerwins, Stefan Thelin, Per Westermark.

9. Utryck av humana endogena retrovirus (HERV) proteiner i normal och sjuklig vävnad. Erik Larsson.

SAL B 2/3

17.45–19.30 Diskussion patologins framtid. *Moderator:* Per Westermark.

Pediatrik

Onsdagen den 28 november

SAL A 1

12.30–14.00 Symposium: Mediakultur och barnets hjärna – en fråga om hälsa eller nymoralism. *Moderator:* Frank Lindblad. Se SY 6.

SAL A 8

12.30–14.00 Symposium: Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle. *Moderator:* Anders Lindberg. Se SY 7.

SAL C 7

12.30–14.00 Symposium: Nyttan av att berika kosten med folsyra för att minska risken för neuralrördefekter. *Moderator:* Göran Annerén. Se SY 8.

SAL A 1

14.30–16.00 Symposium: Psykisk ohälsa hos unga i Sverige – stressfaktorer, prevention och behandling. *Moderator:* Bruno Hägglöf. Se SY 12.

SAL K 22

16.15–17.15 Sektionssymposium: Hörselscreening för nyfödda – state of the art i Sverige 2007. *Moderator:* Inger Uhlén.

SAL C 7

16.30–18.00 Symposium: Fostrets miljö: är exponering av alkohol ett hot eller är riskerna för fostret överdrivna? *Moderator:* Åsa Magnusson. Se SY 22.

SAL C 6

16.30–18.00 Symposium: Från barn till vuxen. Vad händer när barncancer är botad? *Moderator:* Olle Björk. Se SY 29.

Torsdagen den 29 november

SAL B 7

08.30–10.00 1SS. Sektionssymposium: Alkoholintoxikation hos ungdomar, hur farligt är det? *Moderator:* Jonas F Ludvigsson. *Delta-gare:* Lena Spak, Ulf Engqvist, Cecilia Nordqvist, Carl-Göran Svedin, Ragnwi Marcelind, statssekreterare.

Alkohol är en riskfaktor för såväl somatisk som psykiatrisk sjukdom. Alkohol ligger också bakom en mängd skador och olyckor, och bör uteslutas som orsak till självmord hos unga. Seminariet syftar till att ge en uppdaterad bild av kunskapen kring alkohol och dess skadeverkningar hos ungdomar.

HALL A, 56–85

09.00–18.00 Posterutställning.

Postrarna sitter uppe från kl 09.00–16.00 i Hall A. Postervisning (författarna står vid sina postrar) kl 10.00–10.45. OBS: Därefter går alla över till sal B7 där 6 utvalda posterbidrag presenteras muntligt kl 11.00–12.00 – se nästa programpunkt).

2P. Riskfaktorer för eksem vid ett års ålder – Västra Götalands Barn. Bernt Alm, Laslo Erdes, Per Möllborg, Rolf Pettersson, Gunnar Norvenius, Nils Åberg, Emma Goksör, Göran Wennergren. (56)

3P. Increased risk of Addison's disease in individuals with celiac disease. Peter Elfström, Scott M Montgomery, Olle Kämpe, Anders Ekbom, Jonas F Ludvigsson. (57)

4P. Intoxikationstillbud med recidiv bland ungdomar som inkommer till Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus i Göteborg ökar. Julian Preda, Gunnel Medina, Margaretha Nolbris, Lena Spak, Anna Söderholm, Staffan Mårild. (58)

5P. Andelen överviktiga fyraåringar sjunker i Västernorrland – samhällets eller barnhälsovårdens förtjänst? Harriet Boström, Lennart Bråbäck, Ann-Christin Jonsson, Thomas Lundberg, Anita Niemann, Thomas Näsberg. (59)

6P. Samband mellan födelsevikt och tillväxt under första levnadsåret och systoliskt blodtryck vid 15 års ålder. Resultat från COMPASS-studien. Malin Kark, Per Tynelius, Finn Rasmussen. (60)

7P. Negative attitudes toward obesity are prevalent among 10-year-olds in Sweden. Lena Hansson, Finn Rasmussen. (61)

8P. Dynamisk belastning genom lustfylld aktivitet med vibration tycks ge ökad bentäthet hos barn med grav cerebral pares. Pilotstudie på fyra pojkar. Ylva Dalén, Maria Sääf, Sven Nyrén, Yvonne Haglund, Eva Mattsson, Brita Klefbeck. (62)

9P. Spädbarn som är mångbesökare på akutmottagningen på Sachska Barnsjukhuset-vilka är de och kan deras omhändertagande förbättras? Emelie Engström, Helena Rolandsdotter, Malin Rinder, Birger Winblad. (63)

10P. Hereditetens betydelse för bentätheten hos barn med inflammatorisk tarmsjukdom. Susanne Schmidt, Dan Mellström, Ensio Norjavaara, Robert Saalman. (64)

11P. Diffusion tensor imaging och uppföljning hos extremt för tidigt födda barn i Stockholmskohorten. Béatrice Skiöld, Patricia Dessing Pijpers, Johan Bengtsson, Sandra Horsch, Boubou Hallberg, Anders Nordell, Mikael Mosskin, Christina Eriksson, Birgitte Vollmer, Ann-Christine Eliasson, Mats Blennow, Ulrika Ådén. (65)

12P. Förekomst av kvarstående besvär hos barn med misstänkt infektiös CNS-infektion. Åsa Fowler, Rutger Bennet, Ronny Wickström, Margareta Eriksson. (66)

13P. Pneumokockantikroppsnivåer hos barn – normaldata. David Björnheden, Bertil Kaijser, Bill Hesselmar. (67)

14P. Vattkoppor som föranlett sjukhusvård. Peter Grimheden, Margareta Eriksson, Rutger Bennet, Anders Hjern. (68)

15P. Incidens och remission av allergisk sjukdom relaterat till kön och förekomst av atopi hos barn i åldern 1–8 år i födelsekohorten BAMSE. Åsa Neuman, Erik Melén, Eva Östblom, Inger Kull, Lennart Nordvall, magnus Wickman. (69)

16P. Behöver studier upprepas? Jämförelse av rotavirusinfektion 1990 och 2000. Margareta Eriksson, Rutger Bennet, Santia Zeito, Benita Zweyberg Wirgart. (70)

17P. Faktorer som kan påverka histaminkvaddelns storlek vid prick test (SPT). Åsa Borulf, Florence Andersson, Dan Gustafsson. (71)

18P. Hur upplever och hanterar ungdomar med celiaki ordinationen att följa en glutenfri kost? Cecilia Olsson, Agneta Hörnell, Anneli Ivarsson, Ylva Mattsson Sydner. (72)

19P. Serum estradiol levels and growth velocity in healthy girls. Anna-Karin Albin, Carina Ankarberg-Lindgren, Aimon Niklasson, Ulf Westgren, Kerstin Albertsson-Wikland, Ensio Norjavaara. (73)

20P. Celiaki hos 3% av svenska 12-åringar födda under epidemin. Anna Myléus, Anneli Ivarsson, Lotta Webb, Lars Danielsson, Olle Hernell, Lotta Högborg, Eva Karlsson, Carina Lagerqvist, Fredrik Norstöm, Anna Rosén, Olof Sandström, Lars Stenhammar, Hans Stenlund, Stig Wall, Annelie Carlsson. (74)

21P. Hypocalcemia and infections in infants with 22q11 deletion and cardiac defects. Katrin Gudlaugsdottir, Jovanna Dahlgren, Jan Sunnegårdh, Solveig Oskarsdottir. (75)

22P. Encefalit hos barn i Sverige: etiologi, diagnostik och prognos. Åsa Fowler, Tommy Stödborg, Margareta Eriksson, Ronny Wickström. (76)

23P. ”Ja så länge, så länge jag inte har några anfall så är det okey då går det jättebra.” Lena Åström, Katarina Wide. (77)

24P. Graviditetsimmuniseringar i Värmlands- och Örebro län 2000–2005, med speciell inriktning på behov av behandling och morbiditet

hos barnen. Linnea Karlsson, Erik Stenninger, Tomas Gottvall, Derek Filbey. (78)

25P. Risken för celiaki varierar över tid och mellan olika födelsekohorter – är primär prevention möjlig? Cecilia Olsson, Olle Hernell, Agneta Hörnell, Göran Lönnberg, Anneli Ivarsson. (79)

26P. Ungdomar med inflammatorisk tarmsjukdom – föräldrars syn på sjukdom och vardagsliv. Helene Lindfred, Kjell Reichenberg, Robert Saalman. (80)

27P. Erfarenheter av 308 laktosbelastningar hos barn och ungdomar. Stefan Särnblad, Dan Gustafsson. (81)

28P. Ökad BCG-vaccination bland riskbarn genom en organisatorisk intervention. Sara Liljeholm, Björn Wettergren, Anna Sarkadi-Kristiansson. (82)

29P. Neuropsykologisk uppföljning efter neonatal herpesvirusencefalit. Mona-Lisa Engman, Ingrid Adolfsson, Ilona Lewensohn-Fuchs, Marianne Forsgren, Mikael Mosskin, Gunilla Malm. (83)

30P. Supplement with Omega-3 Fatty Acids Lowers Pulse Wave Velocity in Obese Adolescents. Frida Dangardt, Walter Osika, Yun Chen, Eva Gronowitz, Birgitta Strandvik, Peter Friberg. (84)

31P. Föregås utvecklingen av övervikt/fetma hos barn av abnorm insulin homeostas? Susanne Eriksson, Malin Garemo, Max G Petzold, Birgitta Strandvik. (85)

SAL B 7

11.00–12.00 32SS. Sektionssymposium: Posterpresentation och prisutdelning. *Moderatorer:* Göran Wennergren, Magnus Domellöf. Sex utvalda posterbidrag presenteras muntligt. Publiken får avgöra vilka som vinner de prestigefyllda priserna för bästa posterpresentationer.

SAL B 7

13.00–14.00 33F. Gästföreläsning: Programmering av immunsystemet före och efter födelsen – konsekvenser för utveckling av allergi, diabetes och andra folksjukdomar. Bengt Björkstén. *Moderator:* Göran Wennergren.

SAL B 7

14.15–15.15 34F. Gästföreläsning: Managing vomiting, abdominal pain and constipation – new concepts for common childhood gut motility disorders. Peter Milla. *Moderator:* Lena Grahngquist.

SAL B 7

15.30–16.00 35SS. Sektionssymposium: Mest citerade vetenskapliga arbetet inom pediatrik 2006. *Moderator:* Magnus Domellöf. Här presenteras det mest citerade vetenskapliga arbetet, publicerat i en internationell tidskrift under 2006, som har ett pediatrikt tema och en svensk huvudförfattare. Alla nyfikna är välkomna!

SAL B 7

16.30–18.00 Symposium: Risk- och friskfaktorer för utveckling av astma och allergi hos barn. *Moderator:* Gunilla Hedlin. Se SY 62.

Fredagen den 30 november

SAL C 2

08.30–10.00 Symposium: Är det rätt att forska på patienter som inte kan lämna sitt samtycke? *Moderator:* Jan Wernerman. Se SY 66.

SAL B 9/10

08.30–10.00 Symposium: Rörbehandling vid sekretorisk otitis media (SOM) och recidiverande akut otitis media (rAOM) – en evidensbaserad genomgång. *Moderator:* Mats Holmström. Se SY 72.

SAL K 14

08.30–10.00 BLF:s styrelsemöte med representanter för sektionerna.

SAL K 2

08.30–10.00 Symposium: Urininkontinens och enures hos barn och ungdom. *Moderator:* Sven Mattsson. Se SY 75.

SAL A 7

10.30–12.00 Symposium: Barn och fysisk aktivitet – vad är lagom? *Moderator:* Yasmin D. Hailer. Se SY 79.

SAL K 11

10.30–12.00 36SS. Sektionssymposium: Vaccin och annan preven-

tion – för alla barn eller bara för riskgrupper? *Moderator:* Rutger Bennet. *Deltagare:* Margareta Eriksson, Margareta Blennow, Anders Lindblad, Lars Navér.

Bakgrund: Den tid då många svenska barn dog i mässling, kikhosta och tuberkulos ter sig avlägsen. Många olika faktorer har bidragit till denna utveckling, och allmänna vaccinationer är en av dem. Nya vacciner fortsätter att utvecklas, t.ex. mot invasiv pneumokocksjukdom, vattkoppor, rotavirusdiarré och cervixcancer. De nya vaccinerna är mycket dyrare än de gamla – allmän pneumokockvaccination skulle i ett kostnaden för vaccinationsprogrammet.

Även andra preventiva metoder vinner insteg, till exempel immunglobulin mot RS-virus och tuberkulosstatikabehandling av latent tuberkulos.

Frageställningar: Hur skall de nya metoderna användas på mest effektiva sätt? Hur mäter vi nyttan av preventionen, ur barnets, familjens och samhällets perspektiv? Kan vi definiera riskgrupper som vore speciellt angelägna att skydda?

Konklusion: Sjukdomsprevention är ett av många fält där den medicinska utvecklingen ger oss allt större möjligheter till en allt högre kostnad. Kan riskgruppstänkande öka våra möjligheter att få ut största möjliga nytta av de nya metoderna? Det är bara vi själva som kan hitta dessa möjligheter. I begränsningen visar sig mästaren.

SAL K 1

12.30–14.00 Symposium: Hur kvalitetssäkrar vi bäst den nya specialiseringstjänstgöringen? *Moderator:* Bo Lindblom. Se SY 88.

Plastikkirurgi

Torsdagen den 29 november

SAL B 2/3

08.30–10.00 Fria föredrag I: Föredrag 8 min, avhandlingspresentation 18 min. *Moderator:* Marie Wickman.

1. Deepitelialiserad lateral thorakodorsal killambå. Jonas Lundberg.
2. Hur tillförlitlig är mikrodialystekniken när den används vid höga tryck? David Ansari, Johan Thorfinn.

3. Avhandling: Immediate breast reconstruction with implants in breast cancer patients. Aspects of surgical technique, quality of life and sensibility. Jakob Lagergren.

4. Liposuction of postmastectomy arm lymphedema completely removes excess volume: A thirteen year study. Håkan Brorson, Karin Ohlin, Barbro Svensson, Magnus Åberg, Henry Svensson.

5. Experimental skin flaps and nitric oxide. Avhandlingspresentation. Örjan Gribbe.

6. Nya tekniker för att förfina resultatet vid bröstrekonstruktioner. Marie Wickman.

7. Laser Doppler Perfusion Monitoring and Imaging especially as regards testing for sympathetic nerve function. Carolin Freccero.

10.00–10.30 Kaffe.

SAL B 2/3

10.30–12.00 Fria föredrag II: Föredrag 8 min, avhandlingspresentation 18 min. *Moderator:* Fredrik Huss.

8. Adipose tissue dominates chronic arm lymphedema following breast cancer: an analysis using volume rendered CT images. Håkan Brorson, Karin Ohlin, Gaby Olsson, Mats Nilsson.

9. Transplantation of cultured human keratinocytes in single cell suspension: a comparative in vitro study of different application techniques. Camilla Fredriksson, Gunnar Kratz, Fredrik Huss.

10. "Tissue Engineering" av brosk och ben med transdifferentierade humana fibroblaster. Pehr Lahi, Johan Junker, Sofia Pettersson, Gunnar Kratz.

11. Maligna och benigna keratinocyter reglerar bindvävsrelaterade gener i fibroblaster; betydelse för sårsläkning och bildning av tumörstroma. Malin Hakelius, Anita Koskela, Mikael Ivarsson, Bengt Gerdin, Daniel Nowinski.

12. Does hyperbaric oxygen alter the growth or proliferation of head and neck squamous cancer cells in vitro or in vivo? Björn Schönmeier, Babak Mehrara, Henry Svensson, Fredrik Gwalli.

13. Stamcellpotential hos Humana dermala fibroblaster. Johan Junker, Pehr Lahi, Mårten Skog, Hans Johnsson, Gunnar Kratz.

14. In vitro and in vivo studies on biodegradable matrices for autotransplantation. Avhandlingspresentation. Carl-Johan Gustafson.

12.00–13.00 Lunch.

SAL B 2/3

13.00–13.45 15F. Gästföreläsning: Sårbehandling 2007. Professor Elof Eriksson, Harvard Medical School, Boston, USA. *Moderator:* Gunnar Kratz.

SAL B 2/3

13.45–14.35 Fria föredrag III. Föredrag 8 min, avhandlingspresentation 18 min. *Moderator:* Hans Holmström.

16. Riskfaktorer vid rekonstruktion av hypospadi. Emma Hansson, Magnus Becker, Magnus Åberg, Henry Svensson Plastikkirurgiska kliniken, UMAS, Malmö . Emma Hansson.

17. Den åldrande näsan. Jonas Röjdmärk.

18. Bukplastik efter massiv viktnedgång. Peter Zachrisson, Clas Lossing, Christina Nielsen, Jonas Lundberg, Anna Elander.

19. Liposuction normalizes elephantiasis of the leg – a prospective study. Håkan Brorson, Karin Ohlin, Barbro Svensson, Magnus Åberg, Henry Svensson.

20. Total näsplastik med endonasal teknik. En retrospektiv studie. Kjell-Ove Sällström, Rickard Rylander.

SAL B 2/3

15.00–15.45 21F. Gästföreläsning: Utveckling och trender inom plastikkirurgin. Professor Elof Eriksson, Harvard Medical School, Boston, USA. *Moderator:* Gunnar Kratz.

16.00–17.00 Föreningsmöte: Svensk plastikkirurgisk förening.

17.00–18.00 Föreningsmöte: Svensk förening för estetisk plastikkirurgi.

Fredagen den 30 november

SAL C 6

08.30–10.00 Symposium: Silver i vården – guld värt? *Moderator:* Åsa Melhus. Se SY 68.

10.00–10.30 Kaffe.

SAL B 7

10.30–12.00 Fria föredrag IV: Föreläsningar 8 min, avhandlingspresentation 18 min. *Moderator:* Anders Berggren.

22. Rekonstruktion av instabila bäcken defekter vid ortopedisk tumörkirurgi med vaskulariserat fibula transplantat. Hans Mark, Jonas Lundberg, Peter Berg.

23. Rekonstruktion av orbitan efter trauma – utveckling av kirurgiska tekniker och material. Daniel Nowinski, Anders Hedlund.

24. Rekonstruktion av orbitabotten – revben eller poröst polyetylen. Daniel Nowinski, Anders Hedlund.

25. Livskvalitet hos patienter med enkelsidig läpp-, käk- och gompalt (LKG) – en långtidsuppföljning. Maria Mani, Elin Canslätt, Mats Holmström.

26. Stereolithografiska modeller vid operation av ovanliga ansiktsmissbildningar och sequen efter trauma. Erik Neovius, Ola Larson.

27. Fjäderbehandling av Sagittal synostos – Subjektiv neuropsykologisk utvärdering vid 5 års ålder. Per Windh, Claire Sanger, Claes Lauritzen.

28. Ansiktsrekonstruktion vid defektläkt ansiktsförslamning. Birgit Stark, Camilla Minberger.

29. Postoperativ psykologisk evaluering hos barn efter ytterörerekonstruktion. Ulf Ouchterlony, Magnus Becker, Pernilla Stenström, Martin Öberg, Sven-Olof Wikström.

30. Blow-out frakturer i medial orbitaväggen – ett problemområde . Anders Hedlund, Daniel Nowinski.

Psykiatri

Onsdagen den 28 november

SAL A 4

09.00–10.00 Mingel med medlemmarna, SPF:s styrelse och redaktionskommittén.

SAL A 4

10.00–12.00 Företagssymposium: PET – en bildteknik i psykiatrisk forskning. *Moderator:* Lars Farde. Sponsras av AstraZeneca.

SAL A 4

12.00–14.00 Företagssymposium: Depression – hur påverkas funktion, livskvalitet och hälsoekonomi? *Moderator:* Jan Wålinder. Livskvalitet hos ungdomar med depression eller depressiva symtom. Funktionsstörning och sjukskrivningsdata vid depression. Hälsoekonomi vid depression – vikten av att behandla till remission. FINDER-studien. Faktorer som påverkar livskvaliteten vid depression.

Sponsras av Eli Lilly Sweden AB och Boehringer Ingelheim.

SAL A 4

14.00–16.00 1SS. Sektionssymposium: Psykologisk behandling via internet av spelmani, depression och social fobi. *Moderator:* Nils Linderfors. *Deltagare:* Per Carlbring, Gerhard Andersson. Internetbehandling kontra gruppbehandling vid egentlig depression. Krävs mer behandling och får vissa deltagare snabba plötsliga förbättringar? Gerhard Andersson, Linn Svedling, Andrea Veilord, Fredrik Andersson, Owe Sleman, Ali Sarkobi, Elisabeth Claesson, Vendela Westin, Thomas Eriksson, Maileen Lamminen, Per Carlbring. Behandling av spelmani på distans: Två studier, varav en randomiserad och kontrollerad. Per Carlbring, Maria Bergström, Rebecka Lundgren. Långtidseffekter av Internetbaserad KBT vid social fobi. Per Carlbring, Lise Bergman, Tomas Furmark, Gerhard Andersson.

SAL A 4

16.00–16.30 Fria Föredrag.

2. Psykofysiologisk detektion av långsiktig suicidrisk hos deprimerade patienter möjliggör suicidprevention i tid. Lars-Håkan Thorell. 2a. Webb-kurs: Psykiatrisk tvångsvård – en självstudiekurs för sjukvården. Christer Allgulander, Cecilia Dhejne.

Torsdagen den 29 november

SAL A 4

08.30–10.30 Företagssymposium: Depression – inte en enda sjukdom, men flera! *Moderator:* Christina Spjut.

Transmittorer och neuropsykiatri vid depression

Typ och grad av depression – kan subdiagnostik leda valet av behandling?

Depressioner bortom DSM – om bipolära och andra depressioner
Sponsras av GlaxoSmithKline.

SAL A 4

10.30–12.00 Symposium: Nationell psykiatrisamordnings vägledningsdokument om ADHD och autismspektrumtillstånd hos vuxna. *Moderator:* Björn Kadesjö. Se SY 44.

SAL A 4

12.30–14.30 Företagssymposium: Metabolt syndrom vid schizofreni. *Moderator:* Rolf Adolfsson. *Deltagare:* Urban Ösby, Christoph Correll, Ulf Adamson, Rolf Adolfsson, Arne Zingmark.

Cardiovascular outcome in schizophrenia in Sweden.

Understanding Current Guidelines for Managing Metabolic Issues in Schizophrenia.

Förbättrat samarbete mellan allmänläkare, psykiatriker och internmedicinare/endokrinolog behövs för förbättrat omhändertagande av patienter med schizofreni och metabolt syndrom.

Pragmatisk modell för bedömning och behandling av metabola störningar vid schizofreni och bipolär sjukdom.

Sponsras av Bristol Myers Squibb.

SAL A 4

14.30–16.30 3SS. Sektionssymposium: Samsjuklighet bipolär sjukdom och ADHD. *Moderator:* Jan Wålinder.

Samsjuklighet bipolär sjukdom och ADHD – neurocircuits och biologisk bakgrund.

Samsjuklighet bipolär sjukdom och ADHD hos barn och tonåringar. Rättspsykiatrins patienter med bipolär sjukdom och ADHD – några fallbeskrivningar.

Prevalens och implikationer.

SAL A 4

16.30–17.30 Fria Föredrag.

4. Psykiatrifondens stipendiater berättar om sin forskning. *Moderator:* Göran Björling.

kompetensportfoljen.se

Sveriges läkarförbund · Svenska Läkaresällskapet

Fredagen den 30 november

SAL A 4

08.30–10.00 5SS. Sektionssymposium: Kvalitetsregister för ästörning och bipolär sjukdom – nya data. Finns behov av ytterligare register? *Moderator:* Kristina Lange Carlsson.

RIKSÄT – Resultat från nationellt register för ästörningar.

Vård vid bipolär affektiv sjukdom i Sverige – att etablera ett psykiatriskt kvalitetsregister.

Finns det plats för nya kvalitetsregister eller kvalitetsmoduler?

HALL A, 150–156

09.00–16.00 Posterutställning. (onsdag–fredag)

Postervandring kl 12.00–13.00. *Moderator:* Tove Gunnarsson.

6P. Våld av allmänpsykiatriska patienter – en kartläggning. Joakim Sturup, Per Lindqvist, Marianne Kristiansson. (150)

7P. Switching to aripiprazole in schizophrenia patients with insufficient efficacy/tolerance on risperidone (CN138-169). S. Modell, V. Rykmans, J.P. Kahn, W.H. Carsons, R.D. McQuade, W. Kerselaers, J. Lissens, R. Sanchez. (151)

8P. Hippocampal volumetry in the Göteborg MCI study. Helge Malmgren, Erik Olsson, Magnus Borga, Åke Edman, Sven Ekholm, Susanne Ribbelin, Sindre Rolstad, Göran Starck, Anders Wallin, Carl Eckerström. (152)

9P. Effekter av pregabalin (Lyrica) vid behandling av generaliserat ångestsyndrom (GAD) – PEACE-studien. Ingemar Sjödin. (153)

10P. Lithium Nephropathy in Sweden. Staffan Schön, Mattias Aurell, Hans Bendz, Per Ola Attman. (154)

11P. PAUS – Psykiatrisk Arbetskultur, Utveckling, Samverkan – ett projekt för samverkan mellan kommunal- och landstingspsykiatri. Egil Sjögren, Mikael Sandlund. (155)

12P. Psykiatriska diagnoser och kognitiv status hos äldre suicidförsökspatienter. En fall-kontrollstudie. Stefan Wiktorsson, Margda Wärn, Ingmar Skoog. (156)

SAL A 4

10.00–12.00 13SS. Sektionssymposium: Psykiaterbrist! Kan nya arbetssätt underlätta? *Moderator:* Lise-Lotte Risö Bergerlind.

Nya arbetssätt inom barn- och ungdomspsykiatri.

Nya arbetssätt inom vuxenpsykiatri.

Feedback för Förändring – OQ-45. Kvalitetssäkring av psykiatrins behandlingsförlopp genom en feedback-modell med inbyggd alarmfunktion.

Att rekrytera och behålla psykiatriker. Vilka faktorer är viktiga?

HALL A, 150–156

12.00–13.00 Postervandring.

Rehabilitering och fysikalisk medicin

Onsdagen den 28 november

SAL K 11

10.00–12.00 1SS. Sektionssymposium: Aktuella trender inom vuxenhabilitering. *Moderator:* Professor Gunnar Grimby.

10.00–10.05 Professor Gunnar Grimby om Professor Olle Hööks minnesföreläsning.

10.05–11.00 Olle Hööks minnesföreläsning: Life span care issues of transition into adulthood and adult life of patients with a disabling condition since childhood. Professor Henk Stam.

11.00–11.25 Training of fine motor skills in cerebral palsy. Professor Hans Forssberg.

11.25–11.50 Possibilities and guidelines for muscle training in neuromuscular disorders. Professor Kristian Borg.

11.50–12.00 Diskussion.

HALL A, 95–110

09.00–18.00 Posterutställning.

Moderator: Carl Molander.

2P. Förändring av arbetsförmåga, livstillfredsställelse och smärtskattning efter en multiprofessionell bedömning hos patienter med långvarig smärta. Mätning av skillnader hos män och kvinnor samt

hos patienter med nordiskt respektive icke-nordiskt ursprung. Leif Ryhle, Agneta Littwold-Pöjlö, Gunilla Brodda Jansen. (95)

3P. Förändrat muskelaktivitetsmönster hos patienter med kronisk trapeziusmyalgi? En pilotstudie baserad på vävnadsultraljud och EMG. Michael Peolsson, Lars-Åke Brodin, Britt Larsson, Jessica Elert, Björn Gerdle. (96)

4P. Mild Traumatic Brain Injury i Sverige – utfall och prediktorer. Marianne Lannsjö, Jean Luc af Geijerstam, Ulla Johansson, Jörgen Borg. (97)

5P. Habiliteringshusläkare – en ny modell i Uppsala län för allmänmedicinska insatser till vuxna med funktionshinder. Gunnel Haglund, Barbro Nordström. (98)

6P. 5-Års uppföljning av symtom efter whiplashskada, en populationsbaserad studie. Britt-Marie Stålnacke. (99)

7P. Rehabilitering av långtidssjukskrivna vid Södra Älvsborgs sjukhus. Artur Tenenbaum, Ewa Book, Lars Gerhardsson. (100)

8P. MPI profiler bland personer drabbade av långvarig smärta – en studie av svensk population. Vanja Nyberg, Mehmed Novo, Bengt Sjölund. (101)

9P. Artrosskola – Evidensbaserad utbildning och individuell träning för patienter med artros i höft eller knä. Hanna Jönsson, Erika Börjesson, Ann B I Bremander, Carina Thorstensson. (102)

10P. Hur kan man tillfriskna från fibromyalgi? Djupintervjuer med kvinnor som lever med respektive tillfrisknat från fibromyalgi. Kerstin Wentz, Lillemor Hallberg. (103)

11P. Njurfunktionsuppföljning vid ryggmärgsskada. Per Åkerlund, Linda Larsson, Lena Granér. (104)

12P. Förbättring av cervicocefal kinestetisk sensibilitet och subjektiv smärtintensitet hos patienter med icke traumatisk kronisk nacksmärta efter manuell behandling. Per J. Palmgren, Peter Sandström, Fredrik Lunqvist, Anders Lindeberg, Hannu Heikkilä. (105)

13P. Utfall av arbetslivsinriktad rehabilitering vid ett arbetsmarknadsinstitut. Roland Melin. (106)

14P. Katastroferande, depression och smärta – korrelationer och påverkan på livskvalitet och hälsa: En studie av kronisk Whiplash Associated Disorders (WAD). Björn Börsbo, Michael Peolsson, Björn Gerdle. (107)

15P. Nedsatt cervicocephal kinestetisk känslighet, balansförmåga och psykometriska funktioner hos patienter med kronisk nacksmärta. Per J. Palmgren, Anders Lindeberg, Lars Björndahl, Hannu Heikkilä. (108)

16P. Resultat från Nationella kvalitetsregistret över smärtehabilitering (NRS) grupperade enligt den internationella klassifikationen av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). Daniel Merrick, Mehmed Novo, Britt-Marie Stålnacke, Bengt Sjölund. (109)

17P. Förvärvad ryggmärgsskada – komplikationer och konsekvenser i dagligt liv; förändring över tid i en regional population. Per Åkerlund, Cecilia Norrbrink Budh, Helena Forsaeus, Lena Granér. (110)

SAL K 16/17

13.00–15.00 Årsmöte Svensk förening för Rehabilitering och Fysikalisk Medicin.

Reumatologi

Onsdagen den 28 november

SAL K 13

09.15–10.15 Study Groups.

SAL K 14

09.15–10.15 Study Groups.

SAL K 15

09.00–11.20 Scleroderma Study Group.

RUM 253

09.15–10.15 Studierektor-möte.

RUM 257

09.15–10.15 Reuma-seniorerna.

RUM 261

09.15–11.20 Professors-kollegium. Möte.

SAL A 6

12.00–13.30 1F. Gästföreläsning: Challenges in the management of SLE: Preventing premature death. Professor Caroline Gordon, Birmingham UK. *Moderator:* Ronald van Vollenhoven. Enklare förtäring serveras från kl 12.00. Föreläsningen börjar kl 12.30. Vårdar: SRF i samarbete med Abbott, Bristol Myers Squibb, Roche, Scheering-Plough, Wyeth.

SAL A 6

14.00–15.15 2SS. Sektionssymposium: Hur kommer framtidens immunmodulerande behandling att se ut? *Moderator:* Lars Rönnblom. Kunskapen om grundläggande sjukdomsmekanismer vid kronisk inflammatorisk sjukdom har ökat kraftigt under det senaste decenniet. Ett resultat är introduktionen av biologiska läkemedel som revolutionerat behandlingen. Vi har idag tillgång till en bred arsenal av terapier som syftar till att begränsa den inflammatoriska processen vid många reumatiska sjukdomar och andra kroniskt inflammatoriska tillstånd. Samtidigt sker en snabb utveckling inom området där många nya läkemedel befinner sig i tidig utvecklingsfas. Målet på sikt är att återställa den naturliga balansen i immunsystemet så att patienten blir frisk utan att immunförsvarets normala funktion störs. I experimentella djurmodeller är vi nära detta mål, men är det möjligt också för våra patienter? Under symposiet kommer denna fråga att diskuteras, liksom möjligheterna med våra nuvarande terapier.

Program

1. Immunmodulerande behandling idag och i morgon. Lars Rönnblom.
2. Terapi av artrit hos möss idag – är det så terapi av RA blir om 10 år? Rikard Holmdahl.
3. Ny immunbehandling i en längre framtid. Ronald van Vollenhoven.
4. Hur ska svensk forskning kunna bidra till att immunologins möjligheter blir verklighet i kliniken? Lars Klareskog.
5. Sammanfattning och avslutande diskussion under ledning av moderatorn Lars Rönnblom.

SAL A 6

15.30–16.30 Wyeth stora pris. Utdelning av priset, föreläsning av pristagaren samt presskonferens.

SAL A 6

16.40–18.00 SRF Årsmöte.

NATIONALMUSEUM

19.00–00.00 Gemensam festmiddag.

Torsdagen den 29 november

SAL A 6

08.30–09.30 3SS. Sektionssymposium: Kardiiovaskulär prevention vid reumatisk sjukdom – en viktig klinisk utmaning. *Moderator:* Solveig Wållberg-Jonsson.

Arrangerat av Arbetsgruppen för kardiiovaskulär sjukdom inom reumatologin. Program:

Bakgrund. Elisabet Svenungsson.

Kardiologens synpunkter. Martin Stagmo.

Allmänläkarens synpunkter. Margareta Norberg.

Förslag till riktlinjer – KVS-gruppen.

Diskussion – Panel och auditorium under ledning av moderator Solveig Wållberg-Jonsson.

HALL A, 190–272

09.00–18.00 Posterutställning.

Poster-session med författarna närvarande.

4P. Tibiofemoral osteoarthritis has greater impact on pain and function than patellofemoral osteoarthritis. Carina Thorstensson, Maria Andersson, Ingemar F Petersson. (190)

5P. Serum levels of sex steroid hormones and matrix metalloproteinases after intra-articular glucocorticoid treatment in female patients with rheumatoid arthritis. Tomas Weitoft, Anders Larsson, Lars Rönnblom. (191)

6P. Signalering via type I interferon är inte nödvändig för utveckling av antigen-driven artrit inducerad av metylerat BSA. Sofia Lindblad, Andrej Tarkowski, Mattias Magnusson. (192)

7P. Knee pain is not just pain in the knees – important findings regarding impact on health status. Carina Thorstensson, Hans Lindgren, Stefan Bergman. (193)

8P. A majority of middle-aged people with chronic knee pain develop

ped knee osteoarthritis over 12 years. Carina Thorstensson, Hanna Jönsson, Maria Andersson, Ingemar F Petersson. (194)

9P. High Disease Activity Burden Predicts Severe Extra-articular Manifestation in Early Rheumatoid Arthritis. Britt-Marie Nyhäll-Wählin, Ingemar F Petersson, Jan-Åke Nilsson, Lennart TH Jacobsson, Carl Turesson. (195)

10P. Antibodies against mutated citrullinated vimentin (MCV) are a better predictor of disease activity at 24 months in early rheumatoid arthritis than antibodies against cyclic citrullinated peptide (CCP). Lena Innala, Heidi Kokkonen, Catharina Eriksson, Erik Jidell, Ewa Berglin, Solbritt Rantapää Dahlqvist. (196)

11P. PTPN22 polymorphism, HLA DRB1 alleles, and citrullinated antibodies in multi-case families with rheumatoid arthritis from northern Sweden. Lisbeth Ärlestig, Heidi Kokkonen, Solbritt Rantapää Dahlqvist. (197)

12P. Drug adherence in rheumatoid arthritis is predicted by treatment response at 3 months. Anders Gülfe, Lars Erik Kristensen, Pierre Geborek. (198)

13P. Vet datajournalen vad som hände när Lederspanet försvann? Per-Johan Hedin. (199)

14P. Smoking, Low Level of Formal Education and Infrequent Alcohol Consumption Are Independent Predictors of Rheumatoid Arthritis. Ulf Bergström, Lennart TH Jacobsson, Jan-Åke Nilsson, Göran Berglund, Carl Turesson. (200)

15P. C-Reactive Protein as a Marker of Developing Knee Joint Osteoarthritis – a 12 year follow-up. Maria LE Andersson, Tore Saxne, Ingemar F Petersson. (201)

16P. Oxaliplatin suppresses HMGB1 expression and ameliorates collagen-induced arthritis. Therese Östberg, Heidi Wähämaa, Karin Palmblad, Norimasa Ito, Pernilla Stridh, Maria Shoshan, Michael T Lotze, Helena Erlandsson Harris, Ulf Andersson. (202)

17P. Large joint replacements and arthrodeses in RA patients followed over 20 years- prevalence and predictive factors. Meliha C. Kape-tanovic, Elisabet Lindqvist, Tore Saxne, Kerstin Eberhardt. (203)

18P. Circulating survivin, a novel and independent predictor of joint destruction in early ra. Björn Svensson, Ingäld Hafström, Kristina Forslind, Kristina Albertsson, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa. (204)

19P. Laminin as an Intrinsic Kidney Ligand for Nucleosomal Trapping during Glomerulonephritis in Systemic Lupus Erythematosus. Anders Olin, Matthias Mörgelin, Ole Petter Rekvig, Lennart Truedsson, Gunnar Sturfelt, Anders Bengtsson. (205)

20P. Intra-articularly localized Herpes Simplex virus DNA induces arthritis. Andrey Shestakov, Kristina Eriksson, Mattias Magnusson. (206)

21P. Long-term clinical and immunological effects of rituximab treatment of refractory autoimmune thrombocytopenia in SLE-patients. Catharina Lindholm, Katarina Börjesson-Asp, Kianokht Zenjanchi Zenjanchi, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa. (207)

22P. HMGB-1 induces MHC class I expression in skeletal muscle. Cecilia Grundtman, Joseph Bruton, Shi-Jin Zhang, Stina Salomonsson, Charles Li, Lucy Wedderburn, Helena Erlandsson Harris, Nagaraju Kan-neboyina, Ulf Andersson, Håkan Westerblad, Ingrid Lundberg. (208)

23P. Changes in Fiber Type Characteristics in Patients with Poly-myositis and Dermatomyositis; a Feature Occurring in the Chronic, Rather Than Early State of Disease. Ingela Loell, Maryam Dastmalchi, Ingrid E Lundberg, Mona Esbjörnsson. (209)

24P. Långvarig generaliserad smärta ökar risken att sjukhusvårdas på grund av hjärtkärlsjukdom. Hans Lindgren, Stefan Bergman. (210)

25P. The nicotinic acetylcholine receptor α -7 subunit and the cholinergic anti-inflammatory pathway influences development of collagen induced arthritis. Sipra Saha, Jianping Guo, Jon Lampa. (211)

26P. Soluble receptor for advanced glycation end products functions as a B-cell mitogen. Rille Pullerits, Sylvie Amu, Mikael Brisslert, Andrej Tarkowski. (212)

27P. Antibody Microarray-Based Serum Protein Profiling of Systemic Lupus Erythematosus And Systemic Sclerosis. Dirk Wuttge, Anders Carlsson, Johan Ingvarsson, Anders A Bengtsson, Roger Hesselstrand, Gunnar Sturfelt, Carl AK Borrebaeck, Christer Wingren. (213)

28P. Problem och möjligheter vid sjukskrivningar i samband med rörelseorganens sjukdomar. Handläggares uppfattning av samarbetet mellan försäkringskassa och sjukvård. Jenny Mathiasson, Barbro Arvidsson, Anders Heide, Ingemar Petersson. (214)

29P. Diagnostiskt och prognostiskt värde av IgG och IgA-antikroppar mot cykliska citrullinerade peptider (CCP) hos patienter med tidig reumatoid artrit (RA). Mohammed Mullazehi, Marius C. Wick, Ronald van Vollenhoven, Lars Klareskog, Johan Rönnelid. (215)

30P. Patients' perspective of the reason to their Rheumatoid Arthritis (RA). Ulrika Bergsten, Barbro Arvidsson, Stefan Bergman, Lars Al-fredsson, Anita Berglund, Bengt Fridlund, Ingemar Petersson. (216)

- 31P. Resistin in female SLE patients.** Katarina Almehed, Helena Forsblad d'Elia, Maria Bokarewa, Hans Carlsten. (217)
- 32P. Läkare önskar stöd vid sjukskrivning av patienter med rörelseorganens sjukdomar.** Ann Bremander, Ulf Hallgärde, Anders Heide, Tor Lithman, Jenny Mathiasson, Aleksandra Turkiewicz, Ingemar Petersson. (218)
- 33P. TLR2 expressing CD4+CD25+FOXP3+ regulatory T cells accumulate in infected tissues during acute Staphylococcus aureus-induced arthritis and sepsis.** Catharina Lindholm, Emily Amundson, Andrej Tarkowski. (219)
- 34P. A Difficult Diagnosis: Four Cases of Progressive Multifocal Leukoencephalopathy over Two Decades in One Rheumatological Unit.** Andreas Jönsen, Anders A Bengtsson, Gunnar Sturfelt, Ola Nived. (220)
- 35P. An intensive team-based rehabilitation program improves long-term aerobic capacity and health-related quality of life in patients with chronic inflammatory arthritis.** Sofia Hagel, Elisabet Lindqvist, Ann Bremander, Petersson Ingemar. (221)
- 36P. Long-term Treatment with Raloxifene Protects Against Progressive Joint-destructive Disease in Established Collagen Induced Arthritis.** Caroline Jochems, Marie Lagerquist, Cecilia Håkansson, Claes Ohlsson, Hans Carlsten. (222)
- 37P. Addition of Estrogen to Corticosteroid Treatment in Experimental Postmenopausal Arthritis Prevents Osteoporosis and Arthritis.** Caroline Jochems, Marie Lagerquist, Cecilia Håkansson, Claes Ohlsson, Hans Carlsten. (223)
- 38P. The dual role of HLA-DRB1*13 in ACPA positive and ACPA negative Rheumatoid Arthritis.** Emeli Lundström, Henrik Källberg, Johan Rönnelid, Lars Alfredsson, Lars Klareskog, Leonid Padyukov. (224)
- 39P. Vävnadsspecifikt initiering av klassisk genomisk signalering via östrogen-receptorer av Raloxifen.** Cecilia Håkansson, Caroline Jochems, Jan-Åke Gustafsson, Paul T van der Saag, Claes Ohlsson, Hans Carlsten, Marie Lagerquist. (225)
- 40P. Human cytomegalovirus – a possible activator of the immune system in polymyositis and dermatomyositis.** Andreas Fasth, Maryam Dastmalchi, Afsar Rahbar, Cecilia Söderberg Naclér, Christina Trollmo, Ingrid E Lundberg, Vivianne Malmström. (226)
- 41P. Digital X-ray Radiogrammetry: A Promising Predictor Of Joint Destruction In Early Ra.** Kristina Forslind, Annelies Boonen, Ingjald Hafström, Kristina Albertsson, Björn Svensson. (227)
- 42P. Andelen patienter med RA i Dalarna som fortsätter med sin första TNF-blockerare under lång tid, skiljer mellan de TNF-blockerande preparaten.** Jörgen Lysholm. (228)
- 43P. Multivariate relationships between pain intensity and other aspects of health in rheumatoid arthritis – cross sectional and five year longitudinal analyses (the Swedish TIRA project).** Mathilda Björk, Björn Gerdle, Ingrid Thyberg, Michael Peolsson. (229)
- 44P. The presence and utility of IgA class antibodies to cyclic citrullinated peptides in early rheumatoid arthritis (the Swedish TIRA project).** Anna Svärd, Alf Kastbom, Thomas Skogh. (230)
- 45P. Effects of Hormone Replacement Therapy on Resistin in Rheumatoid Arthritis.** Helena Forsblad d'Elia, Rille Pullerits, Hans Carlsten, Maria Bokarewa. (231)
- 46P. Increased Serum BAFF Levels in Patients with Inflammatory Myopathies.** Olga Kryštořková, Therese Vallerskog, Sevim Barbasso Helmers, Herman Mann, Ivana Pütová, Vivianne Malmström, Christina Trollmo, Jiri Vencovský, Ingrid E Lundberg. (232)
- 47P. Fatigue and blood pressure in primary Sjögren's syndrome.** Helena Forsblad d'Elia, Eva Rehnberg, Göran Kvist, Anna Ericsson, Yrjö T. Konttinen, Kaisa Mannerkorpi. (233)
- 48P. Serum COMP vid tidig reumatoid artrit (RA) relaterar både till utveckling av småledsdestruktion och behov av storledsartroplastik.** Meliha C. Kapetanovic, Elisabet Lindqvist, Tore Saxne. (234)
- 49P. Human CD25 positive B cells belong to memory B cell population.** Sylvie Amu, Andrej Tarkowski, Thomas Dörner, Maria Bokarewa, Mikael Brisslert. (235)
- 50P. CD25+ B-cellers funktion i reumatoid artrit.** Maria Rehnberg, Sylvie Amu, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa, Mikael Brisslert. (236)
- 51P. Toleransinduktion via lentivirus medierad genmanipulation som behandling vid kollageninducerad artrit.** Tove Eneljung, Steven Howe, Rikard Holmdahl, Kenth Gustafsson, Inger Gjerdtsson. (237)
- 52P. The STAR/ETIC Project – The benefit of a Common European Register in Rheumatological Team Care.** Ann Bremander, Margreth Grotle, Sofia Hagel, Kåre Birger Hagen, Lennart TH Jacobsson, Mari Klocknerud, Elisabet Lindqvist, Ida Lochting, Britta Strömbeck, John Verhoef, Thea Vliet Vlieland, Petersson Ingemar. (238)
- 53P. Staphylococcus aureus förmåga att producera formylerade peptider är en viktig virulensfaktor för utveckling av septisk artrit.** Ing-Marie Jonsson, Catharina Lindholm, Andreas Peschel, Andrzej Tarkowski. (239)
- 54P. Resistin is stored in the specific granules of human neutrophils becoming released upon challenge with inflammatory stimuli.** Huamei Fu, Elisabeth Almer, Claes Dahlgren, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa. (240)
- 55P. Phenotypic and functional characterization of CD25 expressing murine B cells.** Sylvie Amu, Maria Rehnberg, Andrej Tarkowski, Mikael Brisslert. (241)
- 56P. In vivo and in vitro regulation of resistin expression by dehydroepiandrosterone in patients with primary Sjögren syndrome.** Elisabeth Almer, Helena Forsblad d'Elia, Ulf Dahlgren, Charlotte Simark, Bengt Hasséus, Yrjö T. Konttinen, Hans Carlsten, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa. (242)
- 57P. Eular recommendations on the management of systemic glucocorticoid therapy in rheumatic diseases.** Ingjald Hafström, Björn Svensson. (243)
- 58P. Användning av naturläkemedel och alternativa terapiformer hos reumatologpatienter i öppenvård.** Eva Klingberg, Susanna M Wallerstedt, Tomas Torstenson, Gunilla Häwi, Helena Forsblad d'Elia. (244)
- 59P. Kraftig minskning av knä- och höftledsartroplastiker hos patienter med RA i Dalarna.** Jörgen Lysholm. (245)
- 60P. Rheumatoid arthritis associated polymorphisms correlate with expression of the DCIR gene.** Marcus Ronninger, Carina Eklöw, Johnny C Lorentzen, Lars Klareskog, Leonid Padyukov. (246)
- 61P. Interferens med bakteriellt quorum sensing skyddar mot Staphylococcus aureus-inducerad septisk artrit.** Catharina Lindholm, Simon Clarke, Andrej Tarkowski. (247)
- 62P. Clumping factor A-uttryck via en sigma B-beroende promotor bidrar till septisk artrit och sepsis.** Elisabet Josefsson, Judy Higgins, Timothy Foster, Andrej Tarkowski. (248)
- 63P. Associationer mellan gener för serotoninreceptor 5-HT2a och reumatoid artrit.** Anders Kling, Maria Seddighzadeh, Lisbeth Ärlestig, Lars Alfredsson, Solbritt Rantapää-Dahlqvist, Leonid Padyukov. (249)
- 64P. Progression of Cardiovascular Co-morbidity in very early RA.** Lena Innala, Anna Södergren, Lotta Ljung, Staffan Magnusson, Torgny Smedby, Lisbet Söderlund, Solbritt Rantapää Dahlqvist, Solveig Wällberg Jonsson. (250)
- 65P. Regering av typ I interferon produktion i plasmacytoida dendritiska celler inducerad av RNA-innehållande immunkomplex.** Maija-Leena Eloranta, Tanja Lövgren, Linda Mathsson, Johan Rönnelid, Bertold Kastner, Gunnar V Alm, Lars Rönnblom. (251)
- 66P. Intra-articular Fms-like Tyrosine Kinase 3 Ligand Expression is a Driving Force in Induction and Progression of Arthritis.** Mats Dehlin, Maria Bokarewa, Robert Rottapel, Simon Foster, Mattias Magnusson, Leif Dahlberg, Andrej Tarkowski. (252)
- 67P. PAH associerad med reumatologisk sjukdom, diagnostiserad med högersidig hjärtkateterisering och behandlad enligt riktlinjer – 5 års uppföljning.** Roger Hesselstrand, Izabella Bartosik, Björn Ekmeahag, Agneta Scheja. (253)
- 68P. Serum Interleukin-15 (IL-15) In Patients with Early Systemic Sclerosis.** Dirk Wuttge, Marie Wildt, Pierre Geborek, Frank A. Wollheim, Agneta Scheja, Anita Åkesson. (254)
- 69P. Adherence to Therapy in Children with Juvenile Arthritis Treated with Infliximab.** Michele Compagno, Ingrid Nordqvist, Tore Saxne, Bengt Månsson. (255)
- 70P. Circulating Survivin Is A Negative Predictor Of Remission In Early Ra.** Björn Svensson, Ingjald Hafström, Kristina Forslind, Kristina Albertsson, Andrej Tarkowski, Maria Bokarewa. (256)
- 71P. Plasma levels of Growth-arrest-specific gene 6 (Gas6) correlate with development of joint damage in RA and with disease activity in SLE.** Elisabet Lindqvist, Andreas Jönsen, Gunnar Sturfelt, Tore Saxne, Björn Dahlbäck. (257)
- 72P. Significant Increase of Intima Media Thickness in Only Eighteen Months Among Patients With Early RA.** Anna Södergren, Chatarina Eriksson, Kjell Karp, Elisabet Lundström, Torgny Smedby, Stefan Söderberg, Lisbet Söderlund, Solbritt Rantapää Dahlqvist, Solveig Wällberg Jonsson. (258)
- 73P. Betydelse av cannabinoidreceptorinteraktioner vid experimentell artrit.** Sofia Silfverswärd Lindblad, Ing-Marie Jonsson, Margareta Verdrengh, Robert Melamede, Andrej Tarkowski. (259)
- 74P. Vascular Endothelial Function is Related to Endothelial Biomarkers in Early RA.** Anna Södergren, Chatarina Eriksson, Kurt Boman, Kjell Karp, Elisabet Lundström, Torgny Smedby, Lisbet Söderlund, Solbritt Rantapää Dahlqvist, Solveig Wällberg Jonsson. (260)
- 75P. Breast-feeding, but not oral contraceptives, are associated with a reduced risk of rheumatoid arthritis.** Mitra Keshavarz, Ulf Bergström, Jan-Åke Nilsson, Lennart TH Jacobsson, Göran Berglund, Carl Turesson. (261)

76P. Serum COMP in systemic sclerosis – A promising new biomarker for skin involvement. Roger Hesselstrand, Anja Kassner, Dick Heinegård, Tore Saxne. (262)

77P. Response to second or third TNF-inhibitor in rheumatoid arthritis: Results from an observational study. Johan Karlsson, Lars-Erik Kristensen, Meliha C. Kapetanovic, Tore Saxne, Pierre Geborek. (263)

78P. Combined exercise-education program is superior of education-only in treatment of patients with fibromyalgia and chronic widespread pain. Kaisa Mannerkorpi, Lena Nordeman, Anna Ericsson, Maudh Arndorw, Elisabeth Enhörning, Anne Fredriksson, Mattias Hjelm, Eva Melin, Mona Lind. (264)

79P. Inflammationsinducerad lysostafin produktion som en ny behandling för Staphylococcus aureus artrit. Louise Henningsson, Andrej Tarkowski, Fons van den Loo, Wim van den Berg, David Kerr, Inger Gjertsson. (265)

80P. Environmental Factors Related to Development of Rheumatoid Arthritis. Heidi Kokkonen, Ewa Berglin, Solbritt Rantapää Dahlqvist. (266)

81P. Metabolism Of Oral Dehydroepiandrosterone In Postmenopausal Women With Primary Sjögren's Syndrome. Helena Forsblad d'Elia, Hans Carlsten, Yrjö T. Kontinen, Fernand Labrie, Claes Ohlsson. (267)

82P. Severely decreased capillary density in patients with systemic sclerosis and scleroderma renal crisis or isolated pulmonary arterial hypertension. Agneta Scheja, Izabella Bartosik, Björn Ekmechag, Marie Wildt, Roger Hesselstrand. (268)

83P. HLA-DRB1*04 and HLA-C3 Associations with Extra-articular Manifestations in Rheumatoid Arthritis are Not Explained By Linkage Disequilibrium with TNFA Alleles. Carl Turesson, Joyce Carlson, Eric L Matteson, Gunnar Sturfelt, Lennart Truedsson, Lennart TH Jacobsson. (269)

84P. Increasing Cholesterol After Start of Adalimumab Treatment in Patients with Rheumatoid Arthritis, But No Negative Effect on the ApoB/apoA1 Lipoprotein Ratio. Ulf Bergström, Lennart TH Jacobsson, Käth Nilsson, Carl Turesson. (270)

85P. No Evidence for Increased Common Carotid Artery Intima-Media Thickness in Patients with Severe Extra-articular Rheumatoid Arthritis. Carl Turesson, Göran Berglund, Gunnar Sturfelt, Jerker Persson, Lennart TH Jacobsson. (271)

86P. Treatment with rituximab in patients with refractory rheumatoid arthritis in daily clinical practice. Early experience from SSATG. Meliha C. Kapetanovic, Pierre Geborek, Lotta Larsson, Ingemar F Petersson, Lennart Jacobsson, Tore Saxne. (272)

SAL A 6

11.15–13.00 Företagssymposium: Muntliga 10 min presentationer av de 3 bästa kliniska resp 3 bästa experimentella abstrakten. Moderator: Hans Carlsten. *Delta:* Therese Östberg, Caroline Jochems, Sofia Silfverswärd, Kristina Forslind, Elisabet Lindqvist, Anders Kling. Enklare förtäring serveras från kl 11.15. *Värdar:* SRF i samarbete med Abbott, Bristol Myers Squibb, Roche, Schering-Plough, Wyeth.

11.30 Therese Östberg et al. **Oxaliplatin suppresses HMGB1 expression ...**

11.45 Caroline Jochems et al. **Addition of estrogen to corticosteroid treatment in**

12.00 Sofia Silfverswärd et al. **Betydelse av cannabinoidreceptorinteraktioner**

12.15 Kristina Forslind et al. **Digital X-ray radiogrammetry: A promising predictor**

12.30 Elisabet Lindqvist et al. **Plasma levels of Growth-arrest-specific 6 (Gas6) protein correlate**

12.45 Anders Kling et al. **Associationer mellan gener för serotoninreceptor 5-HT2a och RA.**

SAL A 6

13.15–14.15 87F. Nanna Svartz-föreläsning: Understanding evidence? An eventual solution to an irritating enigma. Prof Andrew Moore, Oxford, UK. *Moderator:* Introduktion Ralph Nisell. *Värd:* Pfizer.

SAL A 6

14.30–16.00 Symposium: Livsstilens betydelse för reumatoid artrit. Moderator: Thomas Skogh. Se SY 54.

SAL K 14

16.15–18.00 Nationellt ledarmöte, reumatologi.

Rättsmedicin

Onsdagen den 28 november

HALL A, 4–5

09.00–18.00 Posterutställning.

1P. Överväganden vid utvärdering av organvikter som mått på behandlingseffekt. Ingemar Thiblin, Hamid Mobini-Far, Ann-Sophie Lindqvist, Claudia Fahlke, Greta Ågren. (4)

2P. Kartläggning av droganvändningsmönster i hår från amfetaminmissbrukare: resultat från en klinisk studie med naltrexon. Joakim Strandberg, Fredrik Kugelberg, Kanar Alkass, Lisen Bredberg, Robert Kronstrand, Johan Franck, Henrik Druid. (5)

SAL K 13

10.30–13.30 Fria Föredrag.

3. Anabola androgena steroider och hjärtförstoring. Ingemar Thiblin, Hamid Mobini-Far, Lisa Callahan.

4. En jämförelse av etyl glukoronid i hår och fosfatidyletanol i helblod som postmortem markörer för alkoholmissbruk. Peter Bendroth, Robert Kronstrand, Anders Helander, Jesper Greby, Peter Krantz.

5. Abstinens och blandmissbruk är starkt associerade till akut opiatöverdosdöd. Joakim J. Strandberg, Fredrik Kugelberg, Kanar Alkass, Robert Kronstrand, Henrik Druid.

6. Buprenorfinrelaterade dödsfall i Sverige. Robert Kronstrand, Tor Seldén, Markus Roman, Henrik Druid.

7. Analys av glaskroppsvätska med blodgasapparat för rättsmedicinsk diagnostik. Henrik Druid, Kanar Alkass, Brita Zilg.

8. Undersökning av diatoméer (kiselalger) för diagnostik av druckning. Lars-Eric Bergman, Kanar Alkass, Jan Risberg, Henrik Druid.

Rättspsykiatri

Torsdagen den 29 november

SAL K 14

08.30–12.00 Fria Föredrag. Moderator:

1. Simulerade risksituationer och psykiskt störda lagöverträdare – nytt rehabiliterings och behandlingskoncept. Linda Wijk, Samuel Edelbring, Anna-Karin Svensson, Uno Fors, Marianne Kristiansson.

2. Mental disorder, Substance Abuse and Crime (MSAC): Behandling av missbruk och risk för återfall i brott. Clara Gumpert, Grundtman Markus, Ulrika Winerdal, Kristiansson Marianne, Lindqvist Per, Berman Anne, Palmstierna Tom.

3. Kan vi förstå och vårda de människor som tagit livet av någon de lev i en nära relation med – en hjälp att upptäcka en möjlig väg till ny livsförståelse. En studie i ett rättspsykiatriskt kontext. Kenneth Rydenlund.

4. Riskbedömning och strukturerad vårdplan – hot- och våldsstrategi i den psykiatriska intensivvården. Anna Björkdahl, Tom Palmstierna.

5. Time Use in Forensic Psychiatry: An Exploratory Study of Patients' Time Use at a Swedish Forensic Psychiatric Clinic. Knut Sturidsson, Inger Turtell, Anders Tengström, Mats Lekander, Maria Levander.

Smärtlindring

Onsdagen den 28 november

SAL A 10

08.30–10.00 1SS. Sektionssymposium: Årsmöte i svenska smärtläkarföreningen.

10.30–12.00 Fria Föredrag. Moderatorer: Märta Segerdahl, Tore Eliasson.

2. Internetbaserad rehabilitering för långtidssjukskrivna personer med smärtproblem och utmattningsyndrom. Gunilla Brattberg.

3. Hur mår smärtpatienter efter rehabilitering? En utvärdering av ett multiprofessionellt rehabiliteringsprogram i Kronobergs län. Sune Fredenborg.

4. Quality of life and pain mechanism in patients with long standing non cancer pain at a multidisciplinary pain clinic. Ylva Sterner, Lars-Olof Nordfors.
5. Högdos TENS-behandling ökar blodflödet och minskar kärlmotståndet i en underarmsmodell. Katarina Hallén, Smita DuttaRoy, Björn Biber, Thordis Hrafnkelsdottir, Sverker Jern, Clas Mannheimer.
6. Ryggmärgsstimulering för behandling av refraktär angina pectoris i Europa – Ett års uppföljning av det Europeiska registret för refraktär angina (EARL). Paulin Andréll, Wei Yu, Lars Gillberg, Kjeld Christensen, Kenneth Pehrsson, Stefan Söderberg, Clas Mannheimer.
7. Jämförelse av livskvalitet mellan två populationer med långvarig muskuloskeletal smärta inom företagshälsovård och psykiatri. Birgitta Peilot, Paulin Andréll, Clas Mannheimer.
8. Neuropatisk smärta och smärtans inverkan på livskvalitet efter operation för lumsbråck. Maija-Liisa Kalliomäki, Gabriel Sandblom, Ulf Gunnarsson, Torsten Gordh.

SAL A 10

13.00–14.30 9SS. **Sektionssymposium:** Läkemedelsverkets nya riktlinjer för behandling av neuropatisk smärta. *Moderator:* Mads Werner. *Deltagare:* Per Hansson, John Ektor-Ardsen.

Torsdagen den 29 november

SAL A 10

08.30–10.00 **Symposium:** Diagnosens betydelse för livskvalitet vid långvarig smärta. *Moderatorer:* Clas Mannheimer, Tore Eliasson. Se SY 38.

SAL A 10

10.30–12.00 10SS. **Sektionssymposium:** Hälsa och livskvalitet vid långvarig icke malign smärt- effekter av multidisciplinär rehabilitering. *Moderator:* Rolf Jönsson. *Deltagare:* Lance Mc Cracken Birmingham UK Marcello Rivano, Lund.

SAL A 10

13.00–14.30 11SS. **Sektionssymposium:** Vertikala prioriteringar inom smärtvården – vem skall ordna det? *Moderator:* Mats Börjesson.

Socialmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL C 2

08.30–10.00 **Symposium:** Heteronormativitet i sjukvården. *Moderator:* Sven Grützmeier. Se SY 4.

SAL C 6

12.30–14.00 **Symposium:** Varför lever lågutbildade kortare – livsstil eller miljö? *Moderator:* Margareta Kristenson. Se SY 9.

SAL K 23/24

14.30–16.15 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Margareta Kristenson/Urban Janlert.

1. Det gäller vår framtid! Ungdomars upplevda hälsa med fokus på självkänsla, kroppsatthet, stress och livsstil. Charlotte Post Sennehed, Birgitta Grahn, Hans Thulesius.
2. Kommunernas och skolornas arbete med stödjande miljöer för barns och ungdomars fysiska aktivitet och goda matvanor – resultaten av en kartläggning i Stockholms län 2005–2007. Karin Modig Wennerstad, Sanna Tholin, Finn Rasmussen.
3. Faktorer associerade med BMI-förändring över fem år i en Skånsk kohort. Frida Eek, Per-Olof Östergren.
4. Utbildningsnivå och kardiovaskulär riskprofil i en västsvensk population. Elisabeth Strandhagen, Christina Berg, Leyla Nunez, Lauren Lissner, Dag Thelle.
5. Matrix metalloproteinaser (MMP)-9, en markör för risk för hjärtinfarkt? Peter Garvin, Lennart Nilsson, John Carstenson, Lena Jonasson, Margareta Kristenson.
6. Kardiovaskulär risk påverkar ej patienters förväntan på blodfett-sänkande behandling. Per Lytsy, Gunilla Burell, Ragnar Westerling.

7. Reincentivering – en ny teori om arbete och arbetsfrånvaro. Hans Thulesius, Birgitta Grahn.

8. Brist på anpassningsmöjligheter i jobbet som riskfaktor till sjukfrånvaro – kort- och långsiktiga effekter. Hanna Hultin, Johan Hallqvist, Kristina Alexanderson, Gun Johansson, Christina Lindholm, Ingvar Lundberg, Jette Möller.

9. Hälsa, livsvillkor och vårdkonsumtion bland socialt och ekonomiskt utsatta grupper i Stockholms län. Bo Burström, Kristina Burström, Robert Irestig, Niels Lynöe, Sara Fritzell, Anneli Marttila, Sun Sun, Anja Schultz, Janne Jenssen.

SAL K 23/24

16.15–16.30 Kaffepaus.

SAL K 23/24

16.30–18.00 10SS. **Sektionssymposium:** Bermudatriangeln – där människor kommer bort: varför fungerar inte samverkan mellan primärvård, sjukhus och kommuner? *Moderator:* Ingvar Karlberg. *Deltagare:* Lars Edgren Inger Nordin Olsson Gunilla Larsson Rolf Hässler Bengt Ågren.

Fredagen den 30 november

SAL K 21

08.30–10.00 **Symposium:** Sömn och livsstil. *Moderator:* Torbjörn Åkerstedt. Se SY 69.

SAL K 21

10.30–12.00 **Symposium:** Tillit, sårbarhet och stress. *Moderator:* Ulf Sundequist. Se SY 77.

Svensk Epidemiologisk förening

Onsdagen den 28 november

HALL A, 6

09.00–18.00 Posterutställning.

1P. Risk för intrauterin tillväxthämning i relation till kardiovaskulär risk – ett ömsesidigt och graderat samband baserat på nationella registerstudier över tre generationer. Peter M Nilsson, Xinjun Li, Kristina Sundquist, Jan Sundquist. (6)

SAL C 6

12.30–14.00 **Symposium:** Varför lever lågutbildade kortare – livsstil eller miljö? *Moderator:* Margareta Kristenson. Se SY 9.

SAL K 15

16.00–18.00 Årsmöte.

Fredagen den 30 november

SAL C 3

08.30–10.00 **Symposium:** Neurodegenerativa sjukdomar och miljöfaktorer. *Moderator:* Per Gustavsson. Se SY 67.

Svensk förening för palliativ medicin

Onsdagen den 28 november

SAL B 9/10

13.00–16.00 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Bertil Axelsson och Gunilla Lundquist.

1. Kan två enkla frågor screena fram behovet av profylax mot opioinducerat illamående? David Hallqvist, Per Stellborn, Greta Ström, Beril Axelsson.
2. Läkemedelsbehandling av illamående och kräkningar vid palliativa enheter i Sverige. Ulla Martinsson, Staffan Lundström.
3. Får den palliativa cancerpatienten den vård han behöver eller det som systemet kan erbjuda? En belysande rapport från en kirurgklinikens vardag. Tora Campbell-Chiru.
4. Patienters livskvalitet förbättras signifikant vid obotlig cancer efter anslutning till ett palliativt hemsjukvårdsteam. Christina Melin-Johansson, Bertil Axelsson, Ella Danielson, Fannie Gaston-Johansson.
5. Svenska läkarstudenters inställning till dödshjälp. Marit Karlsson, Peter Strang, Anna Milberg.
6. Vanmakt, maktlöshet och hjälplöshet vid palliativ vård: En studie av patienters upplevelser. Lisa Sand, Peter Strang, Anna Milberg.
7. Palliativa forskningsnätverket i Sverige (PANIS) – vad har vi gjort hittills och hur skall vi gå vidare? Staffan Lundström.
8. Svenska Palliativregistret – en uppdatering. Greger Fransson, Per-Anders Heedman, Bertil Axelsson, Staffan Lundström, Car-Johan Furst, Maria Olsson, Monika Eriksson, Ulrica Melcher, Ingela Mindemark.

SAL B 9/10

16.00–17.30 9SS. Sektionssymposium: Kvalitetssäkring i offentlighetens ljus.

Svenska Skolläkarföreningen

Onsdagen den 28 november

SAL A 1

14.30–16.00 Symposium: Psykisk ohälsa hos unga i Sverige – stressfaktorer, prevention och behandling. *Moderator:* Bruno Hägglöf. Se SY 12.

Fredagen den 30 november

SAL K 2

08.30–10.00 Symposium: Urininkontinens och enures hos barn och ungdom. *Moderator:* Sven Mattsson. Se SY 75.

SAL B 2/3

10.30–12.00 Fria Föredrag. *Moderator:* Lars Gelander.

1. Bedömning och behandling av normbrytande beteenden. Pia Enebrink.
2. Hälsa, riskbeteende och sexualitet bland ungdomar. Lars I Holmberg.

12.00–12.30 Gemensam lunch för skolläkareföreningens medlemmar. Om du önskar delta anmäl intresse till cecilia.renman@socialreurs.goteborg.se eller Carina Häll-Irinachos: carina@pancosmos.se

12.30–14.30 Årsmötesförhandlingar för Svenska Skolläkarföreningen.

Thoraxkirurgi

Fredagen den 30 november

SAL A 2

08.30–10.00 1SS. Sektionssymposium: Kirurgisk behandling av förmaksflimmer. *Moderator:* Henrik Jönsson. *Deltagare:* Mircea Dobre, ÖL, Lunds Universitetssjukhus, Per Wierup, ÖL, Skejby Sykehus, Århus. Patienter med förmaksflimmer utgör en stor sjukdomsgrupp, där många patienter upplever en klart nedsatt livskvalitet av sin sjukdom. De senaste åren har det utvecklats flera tekniker för kirurgisk behandling. I detta symposium beskrivs dels resultaten av kirurgisk behandling vid Lunds Universitetssjukhus. Vidare kommer de stora hälsoekonomiska vinsterna att belysas.

SAL A 2

10.30–12.00 2SS. Sektionssymposium: För gammal för hjärtkirurgi? *Moderator:* Henrik Jönsson. *Deltagare:* Henrik Jönsson, Bül, Lunds Universitetssjukhus, Torbjörn Ivert, ÖL, Karolinska sjukhuset. Hjärtkirurgisk behandling av olika hjärtsjukdomar har länge varit en etablerad terapi. Med utvecklingen av såväl kirurgi som intensivvård så har resultaten successivt förbättrats de senaste åren. Samtidigt undersöks fler och fler patienter med kranskärlsröntgen, vilket aktualiserar allt oftare kirurgi på gamla patienter (över 80 år). Detta symposium täcker in hjärtkirurgi hos gamla. Dels får vi en genomgång av såväl kranskärlsoperation som aortaklaffsoperation på gamla. Vidare får vi ta del av den långtidsuppföljning som finns för dessa patienter i Sverige. Det kommer även att presenteras ett patientfall.

Transfusionsmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL A 8

12.30–14.00 Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle. *Moderator:* Anders Lindberg. Se SY 7.

Fredagen den 30 november

SAL K 12

09.30–11.45 Fria Föredrag. 12 minuter för varje föredrag, med avbrott för paus kl 10.30–10.45. *Moderator:* Agneta Wikman.

1. Tvättade trombocytkoncentrat: hur påverkar lagringstiden innan tvätt trombocytfunktionen? Marie Trinks, Anna Bremer, Nahreen Tynngård, Gösta Berlin.
2. RhD kategori VII som bakgrund till RhD-immunisering och akut transfusionsreaktion. Martin L Olsson, Annika Hult, Britt Osbeck, Jill R Storry.
3. Serologisk utredning och kliniskt utfall av anti-Lu6 under graviditet. Jill R Storry, Jonas Nordberg, Anne-Christine Schmidt-Melbye, Lena Åberg.
4. Övergående förlust av Cromerantigen och samtidig förekomst av anti-IFC. Jan-Olof Hildén, Bengt Ekermo, Jackie Banks, Joyce Pool, Claire Prowse, Nicole Warke.
5. Blodgruppsmolekylen Pk/Gb3 skyddar mot HIV-infektion in vitro. Donald R Branch, Nicole Lund, Clifford A Lingwood, Cyril Levene, Åsa Hellberg, Darinka Sakac, Martin L Olsson.
6. En ny fenotyp inom JK-systemet och studier av dess molekylärgenetiska bakgrund. Elisabet Sjöberg Wester, Emma Watz, Jill R Storry, Martin L Olsson.
7. Semikvantifiering av A- och B-antigennivåer på grupp-O-erytro-

Riksstämman 2008
26–28 november
i Göteborg

cyter efter transfusion eller stamcellstransplantation till A/B/AB-mottagare. Annika Hult, Josefine H Dykes, Jill R Storry, Martin L Olsson.

8. Utvärdering av en nyutvecklad microarray-plattform för utvidgad blodgruppstypning. Jill R Storry, Martin L Olsson, och Bloodgen.

9. Faktor VIII- och faktor IX-bestämning i lagrad plasma. Marie Trinks, Jan-Olof Hildén.

11.45–13.00 Lunch.

SAL K 12

13.00–14.45 10SS. **Sektionssymposium:** Den skandinaviska transfusionsdatabasen, klinisk transfusionsmedicin och blodsäkerheten i Sverige. *Moderator:* Rut Norda. *Delta:* Gustaf Edgren, Olof Nyrén, Agneta Shanwell, Elsa Tynell, Agneta Wikman.

Transplantation

Torsdagen den 29 november

SAL C 3

14.00–15.30 1F. **Gästföreläsning:** Carl-Gustav Groth lecture: Hepatocyte Transplantation. Professor Stephen Strom, Pittsburg USA. *Moderator:* B-G Ericzon.

SAL C 3

15.45–17.45

Fria Föredrag. *Moderatorer:* Michael Olausson, Christian Cahlin.

2. Humana fetala pankreasceller differentierar till lever- och gallgångsceller efter behandling med dexametason och är funktionella efter transplantation i en musmodell. Carl Jorns, Greg Nowak, Shifaa Thowfeequ, Setara Begum, Magnus Westgren, Bo-Göran Ericzon, David Tosh, Suchitra Sumitran-Holgersson.

3. **Exendin-4 treatment improves the outcome after encapsulated islet transplantation.** Makiko Kumagai-Braesch, Amit Sharma, Xiaohui Jia, Shinji Yamamoto, Anne Sörenby, Annika Tibell.

4. **Jämförelse av överlevnad efter njurtransplantation i Göteborg, Malmö och Stockholm.** Carl-Gustaf Elinder, Peter Barany, Henrik Ekberg, Ingela Fehrman-Ekholm, Gert Jensen, Lars Mjörnstedt, Gunnela Nordén, Staffan Schön, Tony Qureshi, Lars Wennberg.

5. **Antigenspecifik immunadsorption och rituximab för blodgruppsinkompatibel njurtransplantation: 3 års uppföljning.** Helena Genberg, Gunilla Kumlien, Lars Wennberg, Gunnar Tyden.

6. **ABO-inkompatibel levertransplantation A2 till O: Lovande resultat utan förberedande antikroppsbehandling.** Ulrika Skogsberg, Michael Breimer, Lennart Rydberg, Johan Mölne, Styrbjörn Friman, Michael Olausson, Lars Bäckman.

7. **Levertransplantation pga Familjär Amyloid Polyneuropati (FAP): 16 års erfarenhet vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge.** Shinji Yamamoto, Henryk Wilczek, Greg Nowak, Marie Larsson, Antti Oksanen, Takashi Iwata, Henrik Gjertsen, Gunnar Söderdahl, Lars Wikström, Yukio Ando, Ole Suhr, Bo-Göran Ericzon.

8. **Transference of Peanut Allergy Through Liver Transplantation "Snickersfallet".** Oscar Caro Goldrine, Catarina Olivestedt, Jan Holgersson, Christina Heinrich, Marianne van Hage, Bo-Göran Ericzon.

9. **Imaging the Peritransplant Phase of Clinical Islet Transplantation with Positron Emission Tomography (PET).** Torsten Eich, Olof Eriksson, Anders Sundin, Bengt Långström, Gunnar Tufveson, Annika Tibell, Marie Felldin, Aksel Foss, Nils H Persson, Kaija Salmela, Bo Nilsson, Ole Korsgren, Torbjörn Lundgren.

17.45–18.00 Föreningsangelägenheter.

Tropikmedicin

Onsdagen den 28 november

SAL A 8

10.30–11.30 1F. **Justus Ström-föreläsning:** HIV/AIDS – Från 100 till 0 på 25 år. Anders Sönerborg.

SAL A 8

12.30–14.00 **Symposium:** Smitta och livsstil – om infektionsrisker i ett föränderligt samhälle. *Moderator:* Anders Lindberg. Se SY 7.

Torsdagen den 29 november

SAL A 8

09.00–10.00 2F. **Elias Bengtsson-föreläsning:** Memories are made of this: how immunology can help to make better TB vaccines. Markus Maeurer.

RUM 257

10.15–11.00 Årsmöte Svensk förening för Tropikmedicin, Resemedicin och Internationell Hälsa. (Kaffe och smörgås).

Urologi

Onsdagen den 28 november

HALL A, 113–120

09.00–18.00 **Posterutställning.**

Postrar hänger på sedvanligt sätt i posterhallen under dagen, muntlig presentation och diskussion av postrar i sal K21 kl 14.00–15.00. *Moderator:* Jan Adolfsson.

1P. Cystektomi i Sverige utförs inte sällan vid enheter med låg volym av denna operation. Staffan Jahnson. (113)

2P. **Dutasterid (Avodart) mot symtomgivande BPH – en klinisk observationsstudie.** Peter Ströberg, Tomas Knutson, Klas Rikner. (114)

3P. **Kirurgisk behandling av njurtumörer; klinisk kvalitetsregistrering via databas systemet REQR, Lund 2000– 2005.** Annika Forsberg, Fredrik Liedberg, Sigurdur Gudjonsson, Eva Ljunggren, Bengt Uvelius, Björn Wullt. (115)

4P. **Nationell populationsbaserad studie av perioperativ mortalitet i samband med radikal prostatektomi.** Sigrid Carlsson, Jan Adolfsson, Ola Bratt, Jan-Erik Johansson, Christer Ahlstrand, Erik Holmberg, Jonas Hugosson, Pär Stattin. (116)

5P. **Serotonin stimulerar tumörtillväxt av androgenoberoende prostatacancer genom interaktion med epidermal growth factor-receptorn.** Nishtman Dizayi. (117)

6P. **Identifiering av nya biomarkörer i urinblåsecancer med hjälp av vävnadsproteomik.** Ulrika Segersten, Patrick Micke, Kenneth Wester, Manuel de la Torre, Karolina Edlund, Sandra Andersson, Åsa Edvinsson, Ou Shanji, Per-Uno Malmström. (118)

7P. **Folat, vitamin B12 och risk för prostatacancer – Resultat från European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC).** Mattias Johansson, Paul N. Appleby, Naomi E. Allen, Ruth C. Travis, Andrew W. Roddam, Pär Stattin, Timothy J. Key. (119)

8P. **Duration av aktiv monitorering/expektans som primär behandling av lokaliserad prostatacancer. Populationsbaserad studie i Nationella prostatacancerregistret (NPCR).** Pär Stattin, Erik Holmberg, Jan Adolfsson, Ola Bratt, Jan-Erik Johansson, Christer Ahlstrand, Jonas Hugosson. (120)

SAL K 21

09.00–10.30 **Fria Föredrag.** *Moderatorer:* Börje Ljungberg och Amir Sherif.

9. **Urindeviation med blåssubstitut ger goda funktionella resultat med låg morbiditet.** Staffan Jahnson, Emad Sabir, Ole Damm, Anders Spångberg.

10. **Initialt positiv blåsskölvätska är riskfaktor för recidiv vid nyupptäckt pTa/G1-2 blåscancer.** Georg Jancke, Ole Damm, Staffan Jahnson.

11. **Cystektomi vid blåscancer – en nationell multicenter redovisning.** Fredrik Liedberg, Sten Holmäng, Börje Ljungberg, Wiking Månsson, Per-Uno Malmström, Hans Wijkström, Catrin Wessman, Staffan Jahnson.

12. **Antalet cystoskopikontroller under de två första åren kan halveras för patienter med grad 1 blåstumörsjukdom.** Ingela Berrum Svennung, Sten Holmäng.

13. **Blåsdilatation; Vetenskap eller beprövad erfarenhet. Kartläggning av blåsdilatation i Sverige.** Mudhar Hasan, Ingrid Ehrén.

14. Randomiserad öppen studie alfa-blockad, Finasterid och TUMT i behandlingen av "lower urinary tract symptoms" (LUTS) orsakade av BPH. Sandro Zamarian, Maria Frånlund, Tomas Knutson, Jan-Erik Damber, Christer Dahlstrand.

10.30–11.00 Kaffe.

SAL K 21

11.00–12.30 15SS. **Sektionssymposium: TURP i koksalt? Bipolär TUR.**

Bipolär TUR dokumentation. Tim Fagerström.

Grundläggande principer för diatermi. Lars Carlsson.

Biverkningar av spolvåtskor. Robert Hahn.

Monopolär versus bipolär TURP, preliminära data från SöS-materialet. Tim Fagerström.

Avslutande paneldiskussion.

Moderator: Claes R. Nyman, överläkare, urologkliniken, Södersjukhuset.

Deltagare: Tim Fagerström, ST-läkare, urologkliniken, Södersjukhuset; Lars Carlsson, ingenjör, MTA, Södersjukhuset; Robert Hahn, FOUU-chef, kliniskt forskningscentrum, Södertälje sjukhus.

12.30–14.00 Lunch.

15.00–15.30 Kaffe.

SAL K 21

15.30–17.00 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Gunnar Aus.

16. Långtidsuppföljning av partiell nefrektomi vid njurcancer; erfarenheter från Lund 1966–2005. Annika Forsberg, Eva Ljunggren, Bengt Uvelius, Björn Wullt.

17. Utvidgad lymfkörtelutrymning vid cystektomi kan leda till att man finner även botar patienter med N+ tumör utanför obturatoriuslogen. Emad Sabir, Ole Damm, Anders Spångberg, Staffan Jahnsen.

18. Sentinel node-diagnostik vid peniscancer. Rafn Hilmarsson, Bengt Uvelius.

19. Tidig erfarenhet av Dynamic Sentinel Node Biopsy och peniscancer vid Universitetssjukhuset i Örebro. Peter Kirrander, Torgny Windahl.

20. Vattenkastningsbesvär och nedsatt erektionsförmåga i en populationsbaserad kohort av män i Västra Götaland. Maria Frånlund, Sandro Zamarian, Sofia Sanne, Hans Hedelin, Christer Dahlstrand.

21. Molekylär kartläggning av prostatacancer för att försäkra diagnos och prognos av prostatacancer på tidigt stadium. Chunde Li.

22. IGF1 och prostatacancer. Mattias Johansson, Göran Hallmans.

Torsdagen den 29 november

SAL K 21

08.30–10.30 Årsmötesförhandlingar – Prisutdelningar. Lars Grenabo, ordförande Svensk Urologisk Förening.

10.30–11.00 Kaffe.

SAL K 21

11.00–12.30 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Anna Bill-Axelson.

23. Hyperinsulinämi är en prospektiv riskfaktor för utveckling av prostatacancer. Jan Hammarsten, Tord Berggren, Jan-Erik Damber, Benkt Högstedt.

24. Övervikt och risk för incident och fatal prostatacancer. Utvidgad prospektiv studie i Byggarbetarkohorten och Nationella prostatacancerregistret (NPCR). Tanja Stocks, Maria-Pia Hergens, Olle Nyrén, Göran Hallmans, Weimin Ye, Pär Stattin.

25. Lågdosrat brachyterapi med Jod Seeds vid lågrisk prostatacancer. Erfarenheter från Södersjukhuset av 181 behandlade patienter, varav 120 är uppföljda mer än ett år. Jesper Rosvall, Rolf Zimmerman, Ulf Norming, Tim Fagerström, Åsa Johansson, Anna-Karin Ågren-Kronqvist, Martina Gustavsson.

26. Förstorad prostata innebär inte en låg risk för prostatacancer hos män med förhöjt PSA. Gunnar Aus, Svante Bergdahl, Sigrid Carlsson, Ali Khatami, Hans Lilja, Johan Stranne, Jonas Hugosson.

27. Bakteriuri efter radikal prostatektomi. Bianca Ottochian, Eva Lexnor, Magnus Grabe.

28. Liten risk för biokemisk terapivikt (PSA-failure) hos patienter med lågt pre-operativt PSA (1-3,9 ng/ml). Magnus Hellström, Andreas Nilsson, Pär Nänzen, Stephan Brändstedt, Peter Ekman, Lars Egevad.

29. Nationella prostatacancerregistret – uppföljning av kliniska data och primär behandling 1996–2005. Jan Adolfsson, Pär Stattin, för styrgruppen för Nationella prostatacancerregistret.

SAL K 21

12.45–13.45 **Företagssymposium (inkl lunch): Promoting wellness for patients on androgen deprivation therapy (ADT) for prostate cancer: What do I tell patients from A-Z?**

Some of the topics that will be covered include: anemia, bone loss, cholesterol lowering, dental health/bisphosphonates, fatigue, glucose, hot flashes, weight gain/loss

Moderator: Jan-Erik Damber. *Deltagare:* Mark Moyad, MD, MPH, University of Michigan Medical Center, Department of Urology/Oncology, Ann Arbor, MI, USA.

Sponsras av Abbott Scandinavia AB.

SAL K 21

14.00–15.30 **Fria Föredrag.** *Moderator:* Björn Wullt.

30. Uppföljning av uretraplastiker opererade i Örebro maj 2002 – juni 2006. Beata Persson, Jörgen Pedersen, Malcolm Carringer.

31. Cryobehandling av njurtumörer. Katarina Hallén, Leif Haendler, Wolfgang Soller, Peter Elfving.

32. Operation för njurcancer med tumörtromb i vena cava inferior på Akademiska Sjukhuset 2000–2006. Eiríkur Guðmundsson, Leif Nilsson, Einar Brekkan.

33. Fyra års erfarenhet av perkutan radiofrekvens ablation av njurtumörer. David Lyrdal, Joanna Sternal, Mats Andersson, Mikael Hellström, Sven Lundstam.

34. Kronisk abakteriell prostatit/kroniska bäckensmärter – symptomen förvärras av kyla och upplevs mindre besvärande med tid och ålder. Hans Hedelin, Karin Jonsson.

35. Hur det är att leva med kronisk abakteriell prostatit – en besvärlig sjukdom som påverkar livet på många sätt. Karin Jonsson, Hans Hedelin.

15.45–16.30 Kaffe.

SAL K 21

16.30–18.00 **Acta Chir-symposium: Handläggning av infektioner inom urologin.** *Moderatorer:* Magnus Grabe, Inga Odenholt. Se SY 63.

Annonsera efter läkare?

En annons i Läkartidningen ger automatiskt en annons på vår jobbsajt Karriär&Arbete

Utmanande saklig

Läkartidningen